

Fågelrapport Västmanland 2012

Regionala rapportkommittén: Markus Rehnberg, Anders Carlberg, Gunilla Hammarström, Lillebror Hammarström, Jörgen Lindberg, Thomas Pettersson och Roland Thuvander.

Foton utan fotografhamn: Tommy Nordström

Härmed presenteras den 38:e fågelrapporten från den regionala rapportkommittén (Rrk) i Västmanland. Rapporten behandlar i huvudsak de fågelobservationer som gjordes inom landskapet Västmanland (se figur 1) under 2012. Grundarbetet till fågelrapporten har likt tidigare år lagts i Artportalen/svalan, genom att inkomna observationer granskats och administrerats kontinuerligt.

Figur 1. Det rapporteringsområde som behandlas i denna fågelrapport utgörs av landskapet Västmanland, centralt beläget i mellersta Sverige. Den större kartan visar de i landskapet ingående kommunernas geografiska placering.

Under 2012 har den kommunvisa administrationen i artportalen hanterats av Anders Carlberg (Nora), Gunilla Hammarström (Kungsör & Arboga), Lillebror Hammarström (Lindsberg & Skinnskatteberg), Jörgen Lind-

berg (Köping), Thomas Pettersson (Västerås, Hallstahammar, Surahammar & Ludvika), Markus Rehnberg (Sala, Kungsör, Arboga, Fagersta & Norberg) och Roland Thuvander (Örebro, Ljusnarsberg & Hällefors).

Den färdigställda fågelrapporten ska ses som ett resultat av rapportkommittén gemensamt. Under arbetets gång har dock olika personer ansvarat för olika arter eller artgrupper. Medarbetarnas namn redovisas därför i anslutning till respektive art. Ansvar för produktens slutliga utseende har legat på Markus Rehnberg som också har sammanfattat fågelåret 2012.

Rapportens utformning

Till sin utformning är årets rapport lik sina närmaste föregångare. Observationerna är uppdelade kommunvis och de flesta lokalangivelserna hänvisar till det delområde (vilket oftast är likställt med socken eller församling) där lokalerna är belägna. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som här förkortas med Nb.

För vissa arter (eller raser) redovisas inom parentes fyra siffror. Dessa står för medianen (inte medelvärdet!) av antalet fynd (i vissa fall antalet ex. eller antalet fågeldagar [FD], se nedan) eller häckningar (H = konstaterad häckning; h = trolig häckning) i Västmanland, perioderna 1982-1991, 1992-2001, 2002-2011 och 2012.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel oavsett om det är samma individ som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagar. Motsvarande gäller för t.ex. 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. I brist på bättre alternativ används måttet för arter med större datamängder, i huvudsak för jämförelser mellan olika år. På motsvarande sätt används t.ex. FD10, FD100 etc. som beskriver ”10-fågeldagar”, ”100-fågeldagar” osv.

Samtliga i fågelrapporten uppräknade fynd är kontrollerade och bedömda av Rrk Västmanland. Vissa observationer har dessutom granskats i särskild ordning av Rrk och sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som

ska granskas av Sveriges Ornitologiska Föreningens raritetskommitté (Rk) före publicering. Endast av Rk godkända fynd återfinns i denna rapport, vilka är markerade med en dubbel asterisk (**).

Systematik och namnsättning

Den systematiska uppställningen samt de svenska och vetenskapliga namn som används i denna fågelrapport följer den ordning och det språkbruk som förespråkas av SOF:s Taxonomikommitté (Tk). Inför denna rapport har endast smärre förändringar som rör Västmanlands fågelfauna föreslagits. Släktnamnet för ägretthäger ändras från Egretta till Ardea och den svarthakade buskskvättans östliga raser (maurus m.fl.), har brutits ut för att bilda en egen art under namnet vitgumpad buskskvätta (*Saxicola maurus*). Även om kandidater har funnits så återstår denna art att finna i Västmanland. Bland mesarna har smärre förändringar i dess ordningsföljd föreslagits och rosenstaren skiftar släktnamn, från *Sturnus* till *Pastor*.

I rapporten använda förkortningar:

ad.	adult	ex.	exemplar
f/ff	hona/honor	f:g	församling
honf.	honfärgad	juv.	juvenil
K	kalenderår	k:a	kyrka
k:n/k:r	kommun, -er	m.	i mitten
m/mm	hane/hannar	pr.	I början
pull.	pullus/pulli	r.	rastande
sj.	sjungande	s:n	socken
so. dr.	sommardräkt	sp.	spelande
str.	Sträckande.	subad.	subadult
tr.	trummande	ult.	i slutet
vi. dr.	vinterdräkt		

I anslutning till vissa fågelnamn förekommer den aktuella hotkategorin i enlighet med Rödlistade arter i Sverige 2010.

Förklaring till förkortningarna

NT	Nära hotad (Near Threatened)
VU	Sårbar (Vulnerable)
EN	Starkt hotad (Endangered)

CR Akut hotad (Critically Endangered)

RE Nationellt utdöd (Regionally Extinct)

I anslutning till vissa av artnamnen anges även med ”**FI**” om arten är upptagen i bilaga 1 till EG:s fågeldirektiv.

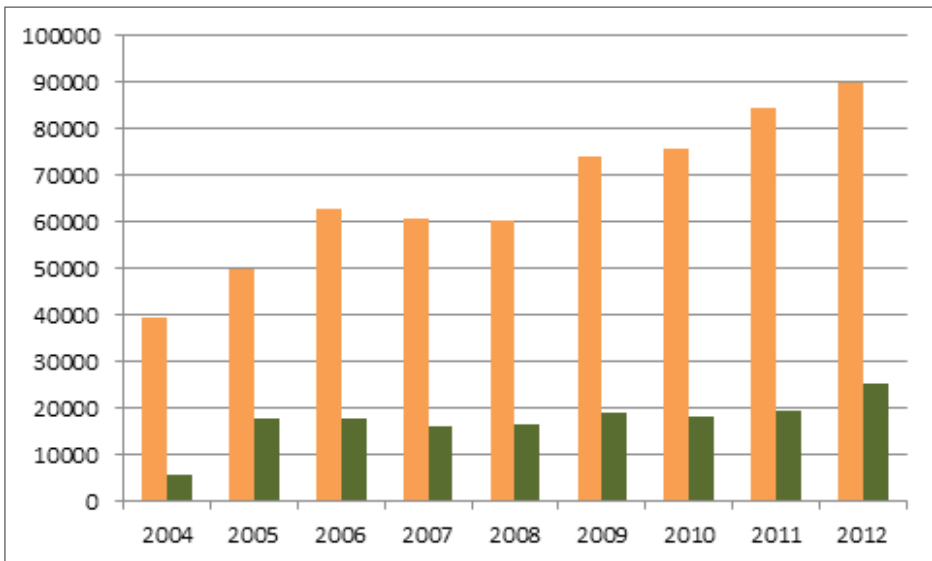
Fågelåret 2012

Åttahundratrettionio (839) personer har under 2012 bokfört fågeluppgifter gjorda inom landskapet Västmanland. Tillsammans har de bidragit till att över 89 800 (!) rapporter om fåglar har registrerats i artportalen under året. Ungefär 28 %, dvs. 25 300, utgör sådant som har efterfrågats i enlighet med den regionala rapportmallen och som ligger till grund för denna sammanställning. Observationerna har under årets gång granskas och kvalitetssäkrats av den regionala rapportkommittén.

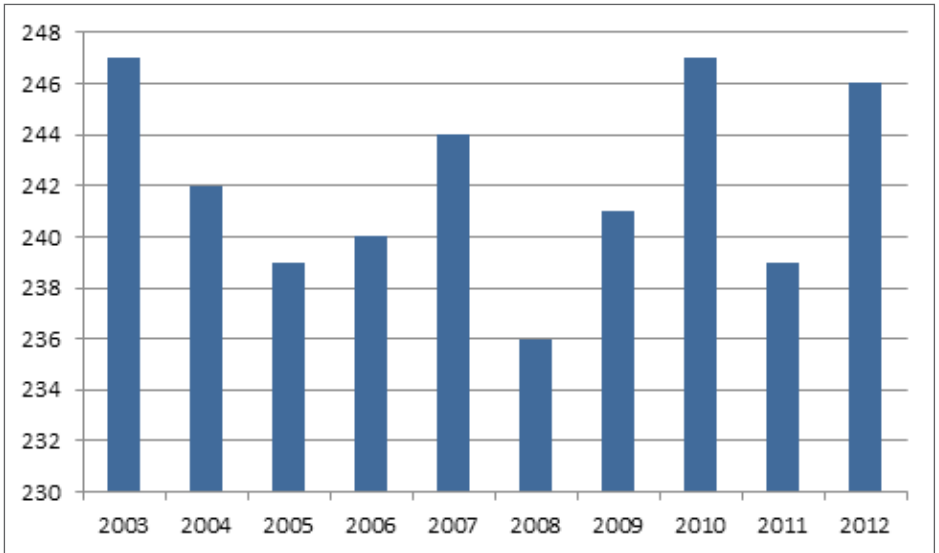
Från och med 2004 har det huvudsakliga arbetet med fågelrapporten bedrivits i artportalen/svalan. Antalet rapporter som registreras i

databasen har sedan dess mångdubblats. Emellertid kan inte riktigt samma utveckling noteras bland de observationer som ska kvalitetsgranskas av rrk, i enlighet med rapportmallen. Antalet fynd som kvalitetsgranskas har på senare år legat mellan 15 000 och 20 000 observationsposter, men under 2012 kan en noterbar ökning skönjas (figur 2). Vi får se om 2012 utgör ett undantag, eller om de fynd som ska granskas fortsatt kommer att ligga på denna höga nivå.

Totalt under 2012 iaktogs 246 arter, vilket under den senaste 10-årsperioden endast toppas av antalen från åren 2003 och 2010, då 247 arter noterades i landskapet respektive år (figur 3).

Figur 2. Antalet i Artportalen/svalan registrerade fågelrapporter från landskapet Västmanland, åren 2004-2012. Grön stapel anger antalet rapporter som av den regionala rapportkommittén (rrk) har kvalitetsgranskats i enlighet med rapportmallen.

Figur 3. Årligt antal rapporterade arter i landskapet Västmanland, åren 2003-2012.

Två för landskapet nya arter, nämligen bronsibis och isabellatörnskata, noterades under 2012. Båda dessutom först noterade vid Norsa i Köping! Därtill kommer ett fynd av en ”grönländsk” bläsgås (*Anser albifrons flavirostris*) i Hallstahammar, vilket även det utgjorde ett förstafynd för landskapet. Med de båda nytillskotten har 331 arter noterats i Västmanland t.o.m. 2012. Övriga lite mer ovanliga inslag i artlistan under året var rostand, amerikansk kricka, ägretthäger, svart stork, större skrikörn (”Tönn”), stäpphök, aftonfalk, dammsnäppa, svarthuvad mås (3:e fyndet), turturduva, härfågel, berglärka, större piplärka, vassångare och lundsångare.

Riksinventeringsarter

Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) hade inför 2012 utsett både dvärgmåsen och rördrom till riksinventeringsarter. För Västmanlands del genomfördes ingen organiserad inventering av någon av arterna. Det vi har att tillgå är således den inrapportering som har skett spontant via artportalen. Dvärgmåsen är sedan 2005 etablerad vid Asköviken och

antalet häckande par har där pendlat mellan 1 och 18 per år. Under 2012 gick minst tio par till häckning, vilket resulterade i endast tre flygga ungar, vilket är en minst sagt skral summa. Häckningsförsök påbörjades även vid Fläcksjön i Fläckebo (2 par) och vid Frövisjön i Skultuna (5 par). Vid båda lokalerna tycktes dock ansträngningarna ha varit fruktlösa eftersom häckningarna tycks ha misslyckats redan innan äggen kläckts. Även vid Gnien i Ramnäs noterades bobygge i slutet av maj. Här verkar häckningsbestyren ha upphört tämligen omgående.

Vår rödromspopulation har märkbart påverkats av senare års vinterkyla. Den nedåtgående trend som har noterats i landskapet kunde dock brytas i år. Fyrtiosex (46) rödrommar hävdade revir, varav lite drygt hälften (52 %) fanns i Mälaren.

Ugglor, ugglor, ugglor...

Efter en kall och eländig vinter brukar det vara ugglorna som tinar upp våra frusna västmanlandshjärtan. I år fanns det dock ugglor som både gladda och de som gladda... lite mindre.

I Västmanland har vi varit bortskämda med att vi har några häckande par av lappuggla. Dessa fåtal brukar vara ”högvilt” för många ugglespanare. Under årets inledning började dock lappugglor dyka upp på betydligt fler platser än normalt. Många hade förmodligen tvingats ut på vandring som en följd av bristande födotillgång. Totalt rapporterades minst femtioåttal lappugglor, men bara en häckning kunde konstateras. Även jordugglor uppträdde i ett antal som var betydligt högre än normalt, vilket förmodligen ses som ett resultat av en mycket lyckad häckningssäsong under 2011. Samma födobrist som tvingade lappugglorna ut på vandring, var också något som bidrog till den usla häckningssäsong som framför allt slaguggla, pärluggla och hornuggla hade.

Acro- och Locustellakvällar

Försommarkvällarnas fågelturer resulterade i många intressanta möten med nattsjungande fåglar. Flodsångaren (40 ex.) noterades med sitt näst högsta antal och busksångaren (14 ex.) uppträdde i rekordantal. Även vaktel, kornknarr och kärrensångare noterades i höga antal. Euforin grumlas något av att trastsångaren fortsätter sin kräftgång och minskar i antal.

Upp och ner – trender bland våra fåglar

Fågelrapporteringen kan delvis fånga upp och påvisa fågelpopulationernas trender. Genom en numera flerårig fågelrapportering har vi kunnat bygga upp en lång dataserie. Felkällorna som bör beaktas är dock flera. Vi är t.ex. idag långt fler som är ute och registrerar våra fågelfynd. Man kan väl också betrakta den morderna fågelskådaren som betydligt mera kunnig än vid tidpunkten då datainsamlingen påbörjades. Men å andra sidan kanske den ”moderna” fågelskådaren betraktas som mer bekväm och gärna väljer att åka på upptäckter som andra står för.

Genom tiderna har vi fått vänja oss vid att arter ”kommer” och arter ”går”, något som kan belysas av den vitryggiga hackspettens

försvinnande och skäggesens uppdykande. Det känns dock alltid lika sorgligt och frustrerande när en art går förlorad.

Under 1960-talet fick vi lära känna en ny medlem i vår västmanländska fågelfauna. I små och stora samhällen runt om i landskapet började en liten sandfärgad duva att trippa runt på våra gator. Lagom till dess femtioårsjubileum som västmanländsk häckfågel, håller vi nu på att gå miste om denna karismatiska lilla vareelse. Backsvalan och ortolansparven är två arter som, i jämförelse med turkduvan, har en betydligt längre historia som västmanländska häckfåglar. Båda trivs (eller ska vi säga trivdes) bra i människoskapade miljöer, men håller nu på att gå samma öde till mötes som turkduvan.

För kungsfiskaren är vintrarnas hårdhet en tuff flaskhals att ta sig igenom. Flera kalla vintrar i rad har nu pressat ner arten till mycket låga nivåer. För kungsfiskaren ligger det dock i dess natur att kunna ”hoppa” tillbaka igen när flaskhalsen vidgas och vintrarna mildras. Våra skogshöns har det också bekymmersamt. Fyndmaterialet för järpe och orre visar på vikande siffror. Även tjäder sägs ha det svårt, men här har vi egentligen inga riktigt bra siffror att tillgå. Kanske är det forna tiders hemlighetsmakeri som gör bilden svårtolkad. Allt rapporterades nämligen inte!

Det är dock inte nattsvart för alla arter!

Grågåsen, storskarven, havsörnen, tornfalken, dvärgbeckasinen, nattskrärran och gråspetten har alla ökat i antal sedan fågelrapporteringen inleddes i mitten av 1970-talet. I detta avsnitt har jag försökt belysa ett antal exempel där fågelrapporteringen har kunnat visa hur våra fågelpopulationer mår och hur de har förändrats över tiden.

Det fågelrapporteringen är lite sämre på, är att visa hur det går för våra allra vanligaste arter. Man kan t.ex. fråga sig hur det är ställt inom syskonparet gråsparven och pilfinken? Många bär säkert på känslan att pilfinken har ökat och att gråsparven har minskat i landskapet. I dessa fall har vi dock inga långa dataserier som kan stödja våra antaganden.

Invasionsrörelser

Fågelåret brukar kunna ge en eller annan fågel som uppträder mer eller mindre invasionsartat. Under senhösten noterades framför allt flyttningsrörelser av hökuggla och tallbit. De första tallbitarna noterades i slutet av november och antalet ökade därefter. Efter ett tag tycktes dock rörelsen ha avstannat och det blev aldrig någon riktigt massiv rörelse

denna gång. Kanske var det en följd av att bären på rönnar och oxlar försvann i ett nafs. Framåt årsskiftet tycktes det endast finnas små grupper av tallbitar kvar i Västmanland, företrädesvis i mer skogbeklädda delar av landskapet. En annan art som satte sin prägel på den senare delen av året var hökugglan.

Markus Rehnberg

Artlistan

Knölsvan *Cygnus olor*

(20 H, 13 H, 5 H, 8 H)

Åtta (8) häckningar rapporterades vilka fördelade sig kommunvis enligt följande: Vä (2), Kö (1), Sa (1), Lu (2) och Hä (2). Vinterfynd: I januari gjordes sju (7) fynd om sammanlagt 36 ex. I februari tre (3) fynd om sammanlagt 5 ex och i december fyra (4) fynd om sammanlagt 36 ex.

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövikens 19 (18 ad. + 1 2K) r. 1.1 (Åsa och Robert Ekberg). Max 42 (31 ad. + 11 1K) r. 28.10 (Torbjörn Hegedüs). Max 40 r. 9.11 (Torbjörn Hegedüs m.fl.) och 29 (26 ad. + 3 1K) r. 1.12 (Åsa och Robert Ekberg).

Sa: 10 r. Fläcksjön, Fläckebo, 8.5 (Lennart Andersson, Torbjörn Jansson).

Sk: 15 ex. förbifl. Abbotrtjärnen (Råsen), Gunnilbo, 24.3 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).

Ett något bättre häckningsresultat än de senaste åren.

Lillebror Hammarström

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus* - F1

(12 ex., 33 ex., 56 ex., 78 ex.)

Vårsträcket passerade under perioden 10.3-22.4 och sammanlagt ca 69 individer iakttogets. Dessa fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (16), Hallstahammar (1), Sala (14), Surahammar (13), Lindsberg (10), Nora (6), Fagersta (4), Skinnskatteberg (4) och Ludvika (1).

Under hösten gjordes tre fynd, samtliga i Surahammars kommun:

Su: 1 ad r. Storängen, Ramnäs 16.10 (Sören Larsson m.fl.). 1 ad Storängen, 3-4.11 (Ulf Carlsson m.fl.). 7 ad str. (SV) Ramnäs, Ramnäs, 1.12 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Sångsvan *Cygnus cygnus* - F1

(22 h, 31 h, 30 h, 33 h)

Trettio (33) häckningarna eller troliga häckningarna rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Sala (5), Surahammar (11), Lindsberg (1), Nora (2), Norberg (3), Fagersta (4), Skinnskatteberg (2) och Hällefors (1).

Större flockar (över 500 ex.) har under året endast rapporterats från Sala. Sörsta antal under vårsträcket var 600 ex. vid Hällby i Västerfärnebo 23/3 (Jan Hägg) samt 1140 ex. vid Näs i Fläckebo 21/3. (Kalle Källebrink). Största antal under höstsäcken var 1465 ex. vid Hällby 30/11. (Kalle Källebrink).

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades ovanligt många sångsvanar, sammanlagt ca 2071 fåglar! Den kommunvisa fördelningen var följande: Västerås (298), Hallstahammar (167), Köping (133), Kungsör (152), Sala (264), Surahammar (337), Lindsberg (477), Nora (102), Norberg (23), Fagersta (38), Skinnskatteberg (50), Ludvika (11) och Hällefors (19).

Även i december var antalet rapporterade sångsvanar stort. Sammanlagt ca 1793 sångsvanar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (344), Hallstahammar (16), Köping (11), Arboga (48), Sala (650), Surahammar (414), Lindsberg (63), Nora (154), Fagersta (54) och Skinnskatteberg (39).

Lillebror Hammarström

Sädgås *Anser fabalis* - NT

Sädgåsen är under året observerad mellan den 7.3 och 5.5 under våren samt mellan 9.9 och 19.11 under hösten. Därtill gjordes även några fynd i början av december. Under våren fanns vid något tillfälle minst 500 rastande sädgäss vid följande lokaler:

Vä: 600 r. Hällsjön, Haraker, 26.3 (Håkan Johansson). Max 700 r. Rälken, Haraker, 5.4 (Per Hedenbo, m.fl.).

Sa: 500 r. Sörgårbo, Västerfärnebo, 17.3 (Pentti J. Tatti, Hans Fahlström). 500 r. Hällby, Västerfärnebo, 19.3 (Kristofer Larsson).

Under våren rapporterades dessutom en större sträckande flock (minst 500 ex.):

Sa: 1000 str. (N) Fläcksjön, Fläckebo, 14.4 (Jan Fahlström, Hans Fahlström).

Under höstflyttningen rastade betydande antal (minst 500 ex.) endast vid Askövik, där som mest 605 ex. inräknades 21.10 (Torbjörn Hegedüs). Dessutom noterades en större flock på sträck vid Kvicksund i Rytterne, där 676 str. (V) inräknades 6.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

Inga sommarfynd (1.6-31.7) registrerades under 2012.

Följande vinterfynd har rapporterats under året:

Vä: 30 str. (S) Nygård, Skultuna, 2.12 (Anette och Rune Berglinn).

Ha: 34 str. (S) Årby, Hallstahammar, 1.12 (Stefan Johansson).

Sa: 26 r. Hällby, Västerfärnebo, 1.12 (Kalle Källebrink).

Su: 70 str. (S) Djupebo, Ramnäs, 1.12 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Lillebror Hammarström

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

(0 ex., 2 ex., 16 ex., 135 ex.)

Sammanlagt fjorton (14) fynd om minst 135 ex. som uppvisar karaktärer som överensstämmer med rasen *A. f. rossicus* ("tundrasädgås") har rapporterats. Det tidsmässiga uppträdandet inföll under våren mellan den 23.3 och 5.5 samt under hösten mellan den 1 och 25.10. De största (minst 10 ex.) rapporterade antalen:

Vä: 20 r. Rälken, Haraker, 18.4 (Markus Rehnberg).

Sa: 54 r. Hällsjön, Fläckebo, 11.4 (Markus Rehnberg).
18 r. Hällsjön, 5.5 (Markus Rehnberg).
15 r. Hällby, Västerfärnebo, 24.10 (Jan Fahlström).

Ätminstone två av de fåglar som besökte både Rälken och Hällsjön bar halsringar. Dessa var ringmärkta som tundrasädgäss på Varangerhalvön i nordligaste Norge i juli 2010.

Lillebror Hammarström

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

(8 FD, 68 FD, 441 FD, 3874 FD)

Spetsbergsgåsen är observerad (4- 8.1) 3.3-11.5 samt 15.9-19.11. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (3132), Hallstahammar (102), Köping (99), Arboga (4), Sala (291), Surahammar (95), Lindesberg (71), Nora (47) och Fagersta (33). Den månadsvisa fördelningen var enligt följande: januari (7), februari (0), mars (1407), april (1671), maj (6), juni-augusti (0), september (48), oktober (715), november (20), december (3). Inget sommarfynd 2012 således.

Den rekordhöga siffran för fågeldagar beror främst på den flock med upp till 120 rapporterade individer, som under en dryg månads tid (23.3-23.4) rastade vid Frövisjön i Skultuna. Dessutom gjordes ytterligare ett antal observationer av större (> 10 ex.) flockar eller ansamlingar:

Vä: som mest 26 r. Solinge, Romfartuna, 17.3 (Janne Virking).
20 r. Hällsjön, Haraker, 27.3 (Zsombor Károlyi, Daniel Green).
20 ex. Rälken, Haraker, 27.3 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).
12 r. Lövsta, Dingtuna, 2.10 (Inger Hedlund).
Max 45 r. Frövisjön 12.10 (Pentti J. Tatti, Fredrik Engström).
21 r. Rudö, Rytterne, 15.10

(Robert Ekberg).

Ha: 14 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 28.9 (Ulf Carlsson, Kaj Engberg).
12 r. Lagårdssjön 7.10 (Tommy Ryding, Johan Brenander).
10 r. Freden, Säby, 11.10 (Ulf Carlsson).

Kö: 12 r. Ståholm, Munktorp, 25.3 (Peter Ekelund m.fl.).

Sa: 12 r. Sörsalbo, Västerfärnebo, 25.10 (Berndt Söderlund).

Su: 12 str. (N) Norrby, Ramnäs, 23.4 (Sören Larsson).

Li: 10-11 r. Åbyhammar, Fellingsbro, 31.3- 4.4 (Johan Andersson, m.fl.).

Följande vinterfynd har rapporterats:

Ha: 2 ex Bolunda, Kolbäck, 4-5.1 (Ulf Carlsson m.fl.).
1 ex Strömsvik, Kolbäck, 6.1 (Christer Andersson, Catarina Pettersson).
1 ex Mölntorp, Säby, 7-8.1 (Per Eriksson, m.fl.).

Lillebror Hammarström

Bläsgås *Anser albifrons*

(22 FD, 148 FD, 438 FD, 774 FD)

Bläsgåsen blev tidsmässigt observerad mellan (3.1) 6.3-26.5 och 27.9-4.11. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (375), Hallstahammar (80), Köping (64), Arboga (1), Sala (203), Surahammar (24), Lindesberg (24) samt Fagersta (3). Den månadsvisa fördelning var som följer: januari (1), februari (0), mars (462), april (143), maj (3), juni-augusti (0), september (61), oktober (101), november (3), december (0). Inget sommarfynd gjordes 2012. Vinterfyndet rör en individ av rasen *A. a. flavirostris* ("grönländsk" bläsgås), se nedan.

Under året har följande större flockar, ansamlingar och sträcksummor (minst 10 ex.) rapporterats: Vä: Max 29 r. Askövik, Dingtuna, 16.3 (Janne Virking, m.fl.).
27 r. Galttegen, Lundby, 15.3 (Anders Dahlöf, m.fl.).
12 r. Stångkursbacken, Irsta, 18.3 (Jan Dahlbäck).
19 r. Trädarön, Irsta, 27.3 (Gunnar Lignell).
14 r. Lövsta, Dingtuna, 2.10 (Inger Hedlund).

Ha: Vid Lagårdssjön i Kolbäck har följande ansamlingar rapporterats: 24 r. 27.9 (Ulf Carlsson).
14 r. 30.9 (Ulf Carlsson).
16 r. 7.10 (Tommy Ryding, Johan Brenander)
och 15 r. 8.10 (Ulf Carlsson, Christina Bredin).

Kö: 10 r. Ståholm, Munktorp, 14.3 (Staffan Ekelund).
12 r. Ståholm 17.3 (Jörgen Lindberg). 12 r. Norsa,
Munktorp, 6.10 (Göran Nilsson).

Sa: 10 r. Österängsmossen, Västerfärnebo, 16.3 (Jan
Fahlström). 14 ad. r. Ålsvarta, Västerfärnebo, 21.3
(Kalle Källebrink, Eva Johansson). 26 r. Hällby, Väster-
färnebo, 12.4 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 11 r.
Hällby 15.4 (Berndt Söderlund).

Li: 13 (8 ad. + 5 1K) r. Fänninge, Fellingsbro, 9.10
(Sven-Olof Eriksson).

Lillebror Hammarström

"Grönländsk" blåsgås *Anser albifrons flavirostris*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Ha: 1 ad. r. Kvidinge, Hallstahammar, 3-7.1 (Stefan
Johansson m.fl.).**

Den "grönländska" blåsgåsen påminner mycket om de
blåsgäss av nominatrasen (A. a. albifrons) som normalt
uppträder i landskapet. Utskiljande är bland annat en
orange näbb och att bukstreckningen är både grövre
och mer utbredd än hos albifrons. Som namnet antyder
härstammar denna ras från Grönland. Övervintringen
sker huvudsakligen på de brittiska öarna. I Sverige har
ett trettiotal fynd gjorts av denna ras sedan tidigare,
men ovanstående är den första som rapporterats från
Västmanland!

Markus Rehnberg

Grågås *Anser anser*

5 H, 26 H, 67 H, 97 H)

Konstaterade häckningar har rapporterats från 21
lokaler med sammanlagt minst 97 par, enligt följande
kommunvisa fördelning: Västerås (9 lokaler/49 par),
Köping (1/24), Kungsör (1/1), Arboga (1/8), Sala (2/8),
Surahammar (1/1), Lindesberg (5/5) och Hällefors
(1/1).

Större ansamlingar (minst 500 ex.) har under vårperio-
den (23.3-30.4) noterats enligt följande:

Vä: 500 ex. Askövikens 17.3 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).
600 r. Stångkursbacken, Irsta, 18.3 (Jan Dahlbäck).

Under sommarperioden (1.5-31.8) noterades följande
större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövikens; Max 3000 r. 21.5-20.8 (fl. obs).

Kö: 800 r. Norsa, Munktorp, 26.8 (Staffan Ekelund,
Peter Ekelund).

Under hösten (1.9-5.11) noterades större (minst 500
ex.) ansamlingar enligt följande:

Vä: Max 4500 r. Askövikens 11.9 (Pontus Lindberg
m.fl.). Max 850 r. Frövisjön, Skultuna, 25.10 (Pontus
Lindberg m.fl.).

Ha: 1000 r. Storängen, Kolbäck, 15.9 (Ulf Carlsson).
Max 1800 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 8.10 (Ulf Carlsson).
800 r. Freden, Säby, 11.10 (Kaj Engberg).

Kö: Max 1400 r. Norsa, Munktorp, 9.9 (Staffan Eke-
lund).

Sa: 1600 r. Gussjön, Fläckebo 30.9 (Håkan Johansson).
700 r. Gussjön 9.10 (Arvid Landgren). 2200 r. Sörsalbo,
Västerfärnebo, 20.10 (Kalle Källebrink, Eva Johans-

son). Max 2000 r. Fläcksjön, Fläckebo, 25.10 (Lennart
Eriksson [Ramnäs]). 3000 r. Hällby, Västerfärnebo,
25.10 (Berndt Söderlund). 2000 r. Sörsalbo, 25.10
(Berndt Söderlund).

Li: 500 r. Ullersättersviken, Näsby, 30.9 (Jan-Erik
Malmstigen). 600 r. Ullersättersviken 6.10 (Jan-Erik
Malmstigen).

Från den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades
sammanlagt ca 64 grågäss, kommunvis födelade enligt
följande: Västerås (8), Hallstahammar (24), Köping (1),
Kungsör (3) och Lindesberg (27). I december rapporte-
rades följande fynd:

Sa: 14 r. Hällby, Västerfärnebo, 1.12 (Kalle Källebrink).

Su: 9 str. (SV) Ramnäs 1.12 (Ralf Lundmark).

Lillebror Hammarström

Prutgås *Branta bernicla*

(2, 6, 4, 10)

Under 2012 gjordes tio (10) fynd om totalt minst 659
ex.

Vä: 100 str. (S) Fläsjan, Rytterne, 27.9 (Sten Ljung-
ars). 106 str. (V) Kviksund, Rytterne, 27.9 (Pontus
Lindberg, Viktor Eriksson). 1 1K r. Rastholmen, Askö-
viken, V.-Barkarö 27-28.9 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Ha: 65 str. (S) Mölntorp, Säby, 27.9 (Ulf Carlsson).

Ar: 1 r. Vretberga, Medåker, 2.10 (Ulf Eriksson).

Sa: 95 str. (SV) Grällsta, Kila, 27.9 (Kalle Källebrink).

Su: 110 str. (SV) Gnien, Ramnäs, 27.9 (Sören Larsson,
Greta Larsson).

No: 3 r. Born, Nora, 29-30.9 (Anders Carlberg, Håkan
Lavebratt).

Fa: 99 str. (S) Åmänningen, Västervåla, 27.9 (Leif
Lejdelin). 179 str. Brandbo, Västanfors, 27.9 (Roland
Narftröm).

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås *Branta leucopsis* - F1

Den vitkindade gåsen är under året observerad mellan
3.1 och 26.11. Endast 2-3 häckningar har rapporterats
under 2012, vilket närmast kan jämföras med 2011 då
5-6 häckningar rapporterades.

Ha: 1 ruv. St. Ålsåtra, Svedvi, 20.5. (Dan Petrini).

Li: 1-2 par (2+3 pulli) Stor-Våringen, Näsby, (Johan
Andersson).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträcksummor:

Vä: 90 str. (S) Skutterön, Rytterne, 26.9 (Sten Ljungars,
Monica Ljungars). Vid Askövikens noterades mellan 60-
66 r. 26-30.9 (Robert Ekberg m.fl.). Den 29.9 dock hela
115 ex. (Niclas Lignell m.fl.).

Ha: Max 71 r. Freden, Säby, 11.10 (Ulf Carlsson, Kaj
Engberg). 120 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 14.10 (Stefan
Johansson). 77 ex. Lagårdssjön 23.10 (Ulf Carlsson).
Max 100 r. Lagårdssjön 25.10 (Ulf Carlsson m.fl.).

Kö: 100 r. Sandsta, Munktorp, 27.9 (Kjell Ekelund).
160 förbilf. Norsa, Munktorp, 13.10 (Göran Nils-
son). Max 60 r. Norsa, 19.10 (Göran Nilsson, Staffan
Ekelund).

Ar: 64 r. Vretberga, Medåker, 2.10 (Ulf Eriksson).
 Sa: 50 förbiff. Fläckebo, Fläckebo, 28.9 (Max Green Ekelin). 95 str. (SV). Gussjön, Fläckebo, 30.9 (Håkan Johansson). 95 r. Saladamm, Sala, 30.9 (Krister Ekman).

Följande vinterfynd har rapporterats:

Ha: 1-2 r. Bolunda, Kolbäck, 3-5.1 (Ulf Carlsson m.fl.).
 Max 2 r. Lagårdssjön, Kolbäck, 6.1 (Patrik Rhönstad, Kaj Engberg). 1 ex. Mölntorp, Säby, 8.1 (Arvid Landgren, Fredrik Enoksson).

Lillebror Hammarström

Kanadagås *Branta canadensis*

(5 FD300, 22 FD300, 46 FD300, 110 FD300)

Den månadsvisa fördelningen på 300-fågeldagarna (FD300) var januari (22), februari (1), mars (33), april-juli (0), september (1), oktober (23), november (26) och december (4).

Större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Ha: 800 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 1-2.1 (Ulf Carlsson m.fl.). 600 ex. Bolunda, Kolbäck, 3-4.1 (Ulf Carlsson m.fl.). 800 ex. Mölntorp, Säby, 7.1 (Per Eriksson, m.fl.). 700 ex. Lagårdssjön 8.1 (Ulf Carlsson, m.fl.). 1000 r. Freden, Säby, 11.10 (Kaj Engberg). 1500 ex. Lagårdssjön 14.10 (Stefan Johansson). 500 r. Lagårdssjön 13.11 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström).

Kö: 600 r. Norsa, Munktorp, 30.10 (Daniel Hedenbo, Lena Hedenbo). 500 r. Mista, Köping, 4.11 (Kjell Ekelund).

Ar: 600 r. Vretberga, Medåker, 2.10 (Ulf Eriksson.).

Sa: 600 r. Hällby, Västerfärnebo, 18.3 (Bjarne Eriksson). 500 r. Västerfärnebo, Västerfärnebo, 27.10 (Jesper Andersson m.fl.). 513 ex. Forstby, Västerfärnebo, 8.11 (Bo Eriksson). Max 1600 r. Hällby, 10.11 (Berndt Söderlund).

Su: Max 706 r. Storängen, Ramnäs, 15.3 (Ralf Lundmark m.fl.)

Under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes 21 fynd om sammanlagt 2809 individer. Dessa fördelade sig kommunvis enligt fördelade: Västerås (27), Hallstahammar (2617), Kungsör (90), Sala (17), Surahammar (8) och Lindsberg (50).

I december gjordes elva (11) fynd om sammanlagt ca 1151 individer, kommunvis fördelade: Västerås (35), Sala (971), Surahammar (79), Lindsberg (61), Nora (2) och Skinnskatteberg (3).

Lillebror Hammarström

"Hybridgäss"

Under denna rubrik samlas gäss som bär inslag från två eller flera olika arter. Hybridgäss rapporteras tämligen regelbundet från landskapet och i år har två typer av hybrider noterats. Dessa är också de som är vanligast förekommande i landskapet i dag.

Grågås * kanadagås Anser anser * *Branta canadensis*

Under året rapporterades 29 fynd, kommunvis fördelade på Västerås (5), Hallstahammar (2), Köping (1),

Kungsör (1), Sala (4), Surahammar (7), Lindsberg (6), Nora (1) och Skinnskatteberg (2). Det är förstasvårsligt att uppskatta antalet individer, men gissningsvis ca 63 ex.

Lillebror Hammarström

Vitkindad gås * kanadagås *Branta leucopsis * B. canadensis*

Ha: Max 10 ex. Bolunda, Kolbäck, 3-4.1 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström). 2 ex. Skanssjön, Hallstahammar, 31.3 (Daniel Hedenbo). 1 ex. Trångfors, Hallstahammar, 15.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Su: Gnien, Ramnäs; 1 r. 9.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren, Sören Larsson). 2 r. 26-28.4 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 r. 3.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 r. 12.5 (Anders Sennmalm).

Markus Rehnberg

Rostand *Tadorna ferruginea - F1*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna, 30.7-9.8 (Leif Östman m. fl.).

Detta var det nionde fyndet av arten i Västmanland. Tidigare västmanländska fynd fördelar sig på april (1 fynd), maj (1), juli (3) och augusti (3). Under året skedde ett litet inflöde i månadsskiftet juli-augusti, med spridda fynd från Skåne i söder till Västerbotten i norr.

Markus Rehnberg

Gravand *Tadorna tadorna*

(3 ex., 8 ex., 8 ex., 5 ex.)

Vä: 1 m r. Lövsta, Dingtuna, 15.4 (Johan Brenander). 1 m r. Frövisjön, Skultuna, 24.4 (Bernt Larsson).

Kö: 1 f r. Norsa, Munktorp, 18-19.5 (Göran Nilsson m.fl.).

Su: 2 r. Gnien, Ramnäs, 22.4 (Ingvor & Per Wernberg).

Thomas Pettersson

Bläsand *Anas penelope*

(3 h, 12 h, 12 h, 14 h)

Observerad (7-8.1) 17.3-26.11. Ingen konstaterad häckning rapporterad, men arten är funnen under häckningstid (21.5-15.7) vid 11 lokaler, motsvarande ca 14 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövik (5 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (14 mm, 2 ff; 33 ex.).

Ha: Strömsholm, Kolbäck (1 m, 1 f).

Kö: Norsa, Munktorp (6 mm, 2 ff).

Su: Gnien, Ramnäs (1 m). Turkiesjön, Ramnäs (1 m, 1 f). Felingen, Ramnäs (1 m, 1 f).

No: Södra Ås våtmark, Nora (1 m).

Lj: Ställdalens reningsverk (2 mm, 2 ff).

Lu: Hötjärn (3 mm, 1 f). Jan-Matsdammen (3 ex.).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: Frövisjön, Skultuna, 1-24.4, som mest 100 r. 18.4

(Markus Rehnberg). Frövisjön 5.8-9.10, som mest 450 r. 4.10 (Pontus Lindberg). Askövikens 31.8-12.10, som mest 875 (!) r. 28.9 (Torbjörn Hegedüs).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck, 27.9-25.10, som mest 200 r. 1.10 (Ingemar Gard).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo, 31.3-6.4, som mest 300 r. 5.4 (Yngve Hareland, Lotta Hedkvist).

Höga (minst 100 ex.) sträckssiffror:

Vä: 165 str. (SV) Kviksund, Rytterne, 27.9 (Pontus Lindberg, Viktor Eriksson).

Vinterfynd:

Ku: 1 m Kungsudden, K. Barkarö, 7.1 (Börje Wennerström). 1 f Kungsudden 8.1 (Börje Wennerström).

Thomas Pettersson

Snattherand *Anas strepera*

(1 h, 4 h, 9 h, 12 h)

Observerad 24.3-14.10. En konstaterad häckning har rapporterats:

Vä: 1 f + 7 pulli Askövikens 22.7 (Torbjörn Hegedüs). Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid 10 lokaler, motsvarande ytterligare ca 11 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövikens (3 mm, 2 ff). Holmaviken, V.-Barkarö (1 m, 1 f). L. Jungfrun, Mälaren, Rytterne (1 m, 1 f). Frövisjön, Skultuna (5 mm, 2 ff).

Kö: Norsa, Munktorp (4 mm, 1 f; 9 ex.).

Ar: Arbogaån vid Jädersbruk, Arboga (1 m). Sjölundamaden, Arboga (1 m, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (3 mm, 1 f).

Su: Turkiesjön, Ramnäs (1 m, 1 f).

Li: Sjömosjön vid Västvalla, Fellingsbro (1 m, 1 f).

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Askövikens, V.-Barkarö, 20.8-7.10, som mest 41 r. 1.9 (Torbjörn Hegedüs).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo, 16-18.4, som mest 14 r. 18.4 (Markus Rehnberg).

Snattheranden ökar sakta i Västmanland, men årets konstaterade häckning är blott den elfte genom tiderna. Beståndet torde inte överstiga 10 par. Ansamlingen på 41 snattheränder är rekordstor; det tidigare rekordet från år 2007 löd på 33 ex. (FiV 39:49).

Thomas Pettersson

Kricka *Anas crecca*

(11 FD100, 77 FD100, 45 FD100, 72 FD100)

Observerad 12.3-26.11. Större (minst 500 ex.) ansamlingar:

Vä: 500 r. Askövikens 22.4 (Torbjörn Hegedüs, Janne Virking). Askövikens 28.9-12.10, som mest 700 r. 28.9 (Torbjörn Hegedüs) och 9.10 (Torbjörn Hegedüs).

Inget vinterfynd gjordes 2012.

Thomas Pettersson

Amerikansk kricka *Anas carolinensis*

(0 ex., 0 ex., 1 ex., 1 ex.)

Vä: 1 m r. Lövsta-pumpen, Askövikens, Dingtuna, 26-27.4 (Pontus Lindberg m.fl.).

Detta var fynd nummer sju i ordningen. Samtliga fynd rör hannar observerade inom tidsramen 18 mars till 11 juni.

Markus Rehnberg

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Större (minst 500 ex.) ansamlingar har rapporterats enligt följande:

Vä: Munkängen, Västerås, 1.1-19.2, som mest 1000 ex. 8.1 (Janne Virking). 500 r. Frövisjön, Skultuna, 30.3 (Markus Rehnberg). Askövikens 8.9-13.10, som mest 1200 ex. 25.9 (Janne Virking, Robert Ekberg) och 28.9 (Janne Virking). Frövisjön 26.9-14.10, som mest 1000 ex. 26.9 (Pontus Lindberg). 500 ex. Munkängen 9.11 (Janne Virking, Gunilla Virking).

Sa: 500 r. Fläcksjön, Fläckebo, 27-31.3 (Berndt Söderlund). 500 r. Gorgen vid Hällby, Västerfärnebo, 5.4 (Berndt Söderlund). 500 r. Fläcksjön 26.11 (Berndt Söderlund).

Thomas Pettersson

Stjärtand *Anas acuta* - NT

(1 h, 2 h, 2 h, 1 h)

Observerad (1.1-) 22.3-25.10 (9.11, 10-31.12). Fynd under omständigheter som kan tyda på häckning:

Vä: 1 m Askövikens 6.6 (Åsa & Robert Ekberg m.fl.)

Vinterfynd:

Vä: 1 f Svartån vid Bryggargården, Västerås, 1.1-2.4 (Stefan Karlsson m.fl.) och troligen samma individ Munkängen, Västerås, 1-11.2 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar och sträckssummor:

Vä: Askövikens 23-28.9, som mest 27 r. 23.9 (Torbjörn Hegedüs).

Su: 53 str. (SV) Västersjön, Sura, 25.9 (Mikael Mälberg).

Stjärtandens förekomst som häckande fågelart i Västmanland tycks verkligen gå kraftig och någon konstaterad häckning har inte rapporterats sedan 1978! Årets övervintring är den andra genomförda, den förra ägde rum vintern 2008/09 (FiV 41:66).

Thomas Pettersson

Årta *Anas querquedula* - VU

(12 h, 13 h, 9 h, 7 h)

Observerad 12.4-10.8 (7.10). Någon konstaterad häckning rapporterades inte i år, men årtan är funnen vid 7 lokaler under häckningstid (16.5-31.7), motsvarande lika många troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Askövikens (4 mm, 1 f). Frövisjön, Skultuna (1 m, 1 f).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m).

Kö: Norsa, Munktorp (1 m, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (3 mm, 1 f).

Su: Gnien, Ramnäs (1 m). Turkiesjön, Ramnäs (1 m).

Inga större (minst 10 ex.) ansamlingar rapporterades år, men ett rekordsent fynd bör nämnas:

Su: 1 ex. Gnien, Ramnäs, 7.10 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Årtan är ännu en art vars häckningsförekomst i landskapet går kräftgång och nedgången sedan 1990-talet är tydlig. Beståndet torde numera inte överstiga 10-20 par.

Thomas Pettersson

Skedand *Anas clypeata*

(12 h, 19 h, 16 h, 16 h)

Observerad 6.4-23.11. Konstaterad häckning:

Vä: 1 f + 11 pulli Asköviken 17-29.6 (Torbjörn Hegedüs).

Därutöver är arten funnen under häckningstid (16.5-30.6) vid 12 lokaler, motsvarande sammanlagt 15 troliga och säkra häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Frövisjön, Skultuna (3 mm, 3 ff). Svartån vid Ekeby, Skultuna (1 m). Asköviken (4 mm, 2 ff). Häl-singtorp, Skultuna (1 m).

Ha: Lagårdssjön, Kolbäck (1 m).

Kö: Norsa, Munktorp (2 mm, 1 f).

Sa: Fläcksjön, Fläckebo (3 mm, 1 f).

Su: Gnien, Ramnäs (6 mm, 2 ff). Turkiesjön, Ramnäs (3 mm, 1 f). Lisjö ängar, Sura (1 m). Storängen, Ramnäs (1 m, 1 f).

Li: Hagaberg, Frövi, Näsby (1 m, 1 f).

Större (minst 15 ex.) ansamlingar:

Vä: 21 r. Asköviken 1.9 (Torbjörn Hegedüs). 50 r. Asköviken 7.10 (Joachim Karlsson).

Landskapets bestånd uppskattas till ca 60 par. Ansamlingen på 50 ex. tangerar rekordet från 1977 på samma lokal (MVOF 9:42).

Thomas Pettersson

Brunand *Aythya ferina* - NT

(7 h, 11 h, 7 h, 5 h)

Observerad 23.3-27.10. Under häckningstid (1.5-30.6) funnen vid 4 lokaler, motsvarande 5 troliga häckningar, enligt följande (maximala antalet hannar resp. honor inom parentes):

Vä: Asköviken, V.-Barkarö (2 mm). Frövisjön, Skultuna (4 mm, 2 ff).

Kö: Norsa, Munktorp (5 mm, 1 f).

Fa: Hedtjärnen, Västanfors (2 mm, 3 ff).

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller vinterfynd rapporterades. Västmanlands bestånd av brunand överstiger knappast 10 par.

Thomas Pettersson

Vigg *Aythya fuligula*

Observerad (1-15.1) 25.2-2.12. Tio (10) konstaterade häckningar

rapporterade, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (1), Nora (6), Ludvika (2). Ansamlingar med minst 100 viggas rapporterades enligt följande:

Ku: 130 r. Galten vid Harsten, K. Barkarö, 4.11 (Patrik Rhönnsstad).

Vinterfynd (1.1-15.2; 315 ex.):

Vä: Fulleröfjärden, V.-Barkarö, 1-6.1, som mest 70 ex. 1.1 (Lars Ström). Djuphamnen, Västerås, 2-4.1, som mest 50 ex. 3.1 (Pentti J. Tatti). Ridöfjärden vid Dyudden, Irsta, 2-4.1, som mest 5 ex. 4.1 (Bengt Stridh). Västeråsfjärden vid Lillåudden, Västerås, 4-8.1, som mest 12 ex. 8.1 (Janne Virking). Granfjärden vid Nybynäs, Kärbo, 6-15.1, som mest 8 ex. 15.1 (Bjarne Eriksson). 60 ex. Granfjärden vid Nycklarna, Ångsö, 7.1 (Åsa och Robert Ekberg).

Ha: Galten vid Sävholmen, Kolbäck, 1-5.1, som mest 67 ex. 5.1 (Ulf Carlson). 3 ex. Borgåsund, Kolbäck, 2.1 (Per Eriksson, Lena Öling).

Ku: 40 ex. Galten, K. Barkarö, 1.1 (Patrik Rhönnsstad).

Vinterfynd (1-31.12; 32 ex.):

Vä: 3 ex. Fulleröfjärden, V.-Barkarö, 1.12 (Lars Ström). 29 ex. Västeråsfjärden vid Lillåudden, Västerås, 1-2.12 (Johan Brenander, Pontus Lindberg).

Thomas Pettersson

Bergand *Aythya marila* - VU

(8, 7, 9, 16)

Vä: 3 mm + 2 ff r. Frövisjön, Skultuna, 8.4-8.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 5 mm r. Västeråsfjärden, Västerås, 5.5 (Pentti J. Tatti). 1 m r. Västeråsfjärden 8.5 (Pentti J. Tatti). 5 honf. str. (Ö) Kviksund, Rytterne, 13.10 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 honf. str. (V) Kviksund 20.10 (Pontus Lindberg, Viktor Eriksson). 1 f r. Asköviken 24-31.10 (Janne Virking, Pontus Lindberg). 1 1K r. Asköviken 3.11 (Mats Magnussen).

Ha: 4 mm + 7 ff r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 9.5 (Ulf Carlson).

Sa: 1 m + 1 f r. Fläcksjön, Fläckebo, 16.5 (Krister Ekman).

Li: 2 mm r. Köttsjön, Fellingsbro, 14.4 (Arne Ulander). 3 mm + 2 ff r. Väringen, Näsby, 5.5 (Johan Andersson, Per Andersson).

Fa: 1 m r. St. Aspen, Västanfors, 15.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Lu: 1 honf. r. Hötjärn 20.10 (Bertil Rahm). 2 1K r. Hötjärn 2.11 (Bertil Rahm). 2 honf. r. Hötjärn 11-25.11 (Bertil Rahm).

Hä: 1 honf. r. Grythyttvik, Grythyttan, 16.10 (Nils Hultman).

Anmärkningsvärt med flocken som rastade en månad i Frövisjön!

Thomas Pettersson

Ejder *Somateria mollissima* - NT

(2, 3, 4, 5)

Vä: 6 mm + 2 ff r. Ridöfjärden, V.-Barkarö, 8.5 (Bengt Stridh).

Ha: 6 mm r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 13.4 (Ulf Carlsson). 2 mm förbifl. Galten vid Sävholmen, Kolbäck, 14.4 (Kaj Engberg). 2 mm r. Galten vid Klovstenen 1.5 (Per Eriksson).

No: 8 mm + 3 ff r. Älvsången, Vikar, 16.4 (Roland Thuvander).

Thomas Pettersson

Alfågel *Clangula hyemalis*

(6, 6, 13, 7)

Vä: 2 (1 m, 1 f) r. Granfjärden, Ängsö, 30.4 (Markus Rehnberg). 1 f r. Västerås-fjärden, Västerås, 13.5 (Pentti J. Tatti). 1 f förbifl. Flässjan, Rytterne, 12.10 (Sten Ljungars).

Fa: 1 m r. St. Aspen, Västanfors, 16.4 (Jan Hellström m.fl.). 1 m r. St. Aspen 26.11 (Staffan Liljeqvist m.fl.).

Lj: 3 (2 mm, 1 f) r. Yxsjön 17.4 (Sten-Erik Bohlin).

Hä: 5 r. Torrvärpen, Grythyttan, 26.9 (Gunde Persson m.fl.).

Thomas Pettersson

Sjöorre *Melanitta nigra*

(24, 45, 115, 125)

Observerad 6.4-24.5 och (1.8) 22.9-26.11 (25.12).

Vä: 20 obs. av 300 ex. 12.4-15.5. 2 honf. str. (Ö) Kvikksund, Rytterne, 10.11 (Pontus Lindberg m.fl.).

Ha: 11 obs. av 143 ex. 13.4-4.5. 6 str. (SV) Klovstenen, Kolbäck, 23.10 (Ulf Carlsson).

Kö: 3 obs. av 7 ex. 22.4-12.5.

Sa: 10 obs. av 110 ex. 15.4-5.5.

Su: 19 obs. av 124 ex. 12.4-13.5. 21 r. Östersjön, Sura, 24.9 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 10 honf. r. St. Nadden, Ramnäs, 15.10 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 3 r. Östersjön 30.10 (Sören Larsson).

Li: 6 obs. av 21 ex. 16.4-4.5. 10 r. Hultasjön, Lindes, 23.9 (Mats Andersson, Ally Andersson). 18 r. St. Lindessjön, Lindes, 25.9 (Mats Andersson). 10 honf. r. Väringen, Näsby, 26.11 (Sven-Olof Eriksson).

No: 6 obs. av 45 ex. 6.4-10.5. 9 obs. av 49 ex. 9.10-24.11.

Fa: 16 obs. av 147 ex. 16.4-17.5. 7 mm r. St. Aspen, Västanfors, 1.8 (Roland Narfström). 9 r. Åmänningen, Västervåla, 22.9 (Leif Lejdelim). 19 r. St. Aspen 5.11 (Roland Narfström). 74 honf. r. St. Aspen 26.11 (Roland Narfström m.fl.).

Sk: 7 (4 mm, 3 ff) r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg, 16.4 (Leif Edberg). 12 (7 mm, 5 ff) r. Nedre Vättern 3.5 (Leif Edberg, Sören Björklind). 2 r. Nedre Vättern 28.9 (Leif Edberg).

Lj: 2 (1 m, 1 f) r. Björken 4.5 (Torgny Magnusson, Ulla Magnusson).

Lu: 3 obs. av 10 ex. 12-24.5. 1 ad. m r. Södra Hörken 23.9 (Bertil Rahm). 7 r. Södra Hörken 25.11 (Bertil Rahm).

Hä: 3 r. Torrvärpen, Grythyttan, 26.9 (Nils Hultman m.fl.). 70 r. Torrvärpen 22.10 (Nils Hultman, Gunde Persson). 2 (1 m, 1 f) r. Grythyttvikens, Grythyttan, 25.12 (Gunde Persson m.fl.).

Thomas Pettersson

Svärta *Melanitta fusca* - NT

(4, 8, 19, 15)

Vä: 2 (1 m, 1 f) r. Frövisjön, Skultuna, 5.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 4 (3 mm, 1 f) r. Granfjärden, Ängsö, 7.5 (Pontus Lindberg). 1 honf. str. (Ö) Kvikksund, Rytterne, 13.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

Sa: 1 m r. Fläcksjön, Fläckebo, 29.4 (Jan Fahlström). 2 (1 m, 1 f) r. Rörbosjön, Fläckebo, 5.5 (Markus Rehnberg). 2 mm r. Fläcksjön 7.5 (Jan Fahlström m.fl.).

Su: 1 m r. Sörsjön, Sura, 16.4 (Mikael Mälberg, Inge Larsson). 1 m r. Östersjön, Sura, 16.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 5 (4 mm, 1 f) r. Gläpen, Sura, 5.5 (Gudrun Eriksson-Lindgren m.fl.).

No: 1 2K m r. Norasjön, Nora, 16.4 (Roland Thuvander).

Fa: 10 (5 mm, 5 ff) r. St. Aspen, Västanfors, 16.4 (Bo Persson m.fl.). 2 (1 m, 1 f) str. (NO) Framnäs, Västervåla, 29.4 (Jan Hellström, Staffan Liljeqvist). 2 (1 m, 1 f) r. Åmänningen vid Framnäs, Västervåla, 2.5 (Jan Hellström m.fl.). 1 [kön ej uppgivet] r. St. Aspen 26.11 (Lennart Andersson, Torbjörn Jansson).

Sk: 2 mm r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg, 5.5 (Leif Edberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Knipa *Bucephala clangula*

(7 FD50, 39 FD50, 11 FD50, 9 FD50)

Inga större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor rapporterade 2012. Under den första vinterperioden (1.1-15.2) rapporterades sammanlagt ca 113 knipor, kommunvis fördelade:

Västerås (10), Hallstahammar (7), Köping (2), Arboga (5), Sala (8), Surahammar (6), Lindesberg (46), Nora (12), Fagersta (5), Skinnskatteberg (6), Hällefors (6). Från december rapporterades sammanlagt ca 24 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Sala (2), Surahammar (6), Lindesberg (6), Nora (6), Fagersta (2), Skinnskatteberg (2).

Thomas Pettersson

Salskrake *Mergus albellus* - NT/F1

(- FD, - FD, 625 FD, 675 FD)

Observerad (3.1) 4.3-8.5 och (13.8) 24.9-29.11. Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (515) resp. efteråret (160): Västerås (243/137), Hallstahammar (12/0), Köping (5/14), Kungsör (3/0), Arboga (7/0), Sala (132/0), Surahammar (78/3), Lindesberg (28/3), Nora (1/0), Norberg (3/0), Fagersta (5/1), Skinnskatteberg (2/0), Ludvika (0/1).

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Sa: 24 (12 mm, 12 ff) r. Fläcksjön vid Näs, Fläckebo, 14.4 (Tommy Ryding, Johan Brenander).

Sommarfynd:

Kö: 1 honf. r. Norsa, Munktorp, 13.8 (Jan Hägg).

Vinterfynd (1.1-29.2):

Li: 1 honf. r. Sjömosjön, Fellingsbro, 3.1 (Jan-Erik Malmstigen).

Inget fynd gjordes i december.

Thomas Pettersson

Småskrake *Mergus serrator*

(- FD, 182 FD, 269 FD, 365 FD)

Observerad 24.3-24.11. Sex (6) konstaterade häckningar (1 H, 3 H, 2 H, 6 H):

Fa: 1 f + 2 pulli Saxen, Västanfors, 10.7 (Lennart Andersson). 1 f + 8 pulli St. Aspen, Västanfors, 17.6 (Roland Narfström).

Lu: 3 ff med 6+5+3 pulli Södra Hörken vid Hörksbyn 21.6-6.8 (Bertil Rahm).

Hä: 1 f + 7 pulli Skärjen vid Loka station, Grythyttan, 5.8 (Mats Eriksson).

Dessutom gjordes följande fynd gjordes under häckningstid (1.6-15.8):

Li: 1 f Usken, Lindes, 5-6.7 (Hans Norelius).

Fa: 1 par Ämningen vid Ängelsberg, Västervåla, 9.6 (Lennart Andersson, Torbjörn Jansson).

Hä: 1 honf. Torrvarpsund, Grythyttan, 8.7 (Gunde Persson). 2 mm Grythyttvikens, Grythyttan, 2-4.6 (Gunde Persson m.fl.). 1 par Kärvingebornön, Grythyttan, 20.6 (Lars Jansson).

Kommunvis fördelning av fågeldagarna: Västerås (71), Hallstahammar (11), Köping (2), Arboga (2), Sala (17), Surahammar (15), Lindesberg (22), Nora (22), Norberg (4), Fagersta (97), Skinnskatteberg (5), Ljusnarsberg (2), Ludvika (39), Hällefors (56). Månadsvis fördelning: januari-februari (0), mars (2), april (112), maj (172), juni (23), juli (7), augusti (11), september (13), oktober (19), november (6), december (0). Höga (minst 10 ex.) sträcksummor och ansamlingar:

Vä: 13 (8 mm, 5 ff) r. Granfjärden, Ängsö, 4.5 (Pentti J. Tatti). 12 (6 mm, 6 ff) r. Västeråsfjärden, Västerås, 4.5 (Pontus Lindberg). 13 honf. str. (V) Kviksund, Rytterne, 20.10 (Pontus Lindberg, Viktor Eriksson).

Thomas Pettersson

Storskrake *Mergus merganser*

(11 H, 9 H, 9 H, 5 H)

Fem (5) konstaterade häckningar rapporterade:

Li: 2 ff med 8+2 pulli Usken, Lindes, 7.6-5.7 (Hans Norelius).

No: 1 f + 2 pulli Nedre Bondborn, Nora, 9.6 (Bertil Sundberg). 1 f + 7 pulli Hyttfallet, Hammarbyån, Nora, 8.7 (Anders Carlberg).

Fa: 1 f + 2 pulli L. Aspen, Västanfors, 18.7 (Bo Persson).

Större (minst 300 ex.) ansamlingar:

Vä: 300 ex. Ridöfjärden, V.-Barkarö, 2.1 (Bengt Stridh). 300 ex. Fulleröfjärden, V.-Barkarö, 1.1 (Lars Ström).

Kö: Västlandasjön, Kolsva, 28.10-3.11, som mest 550 ex. 3.11 (Staffan Ekelund, Kjell Ekelund).

Fynd under den första vinterperioden (1.1-15.2) gjordes av sammanlagt ca 1111 fåglar, kommunvis fördelade: Västerås (912), Hallstahammar (9), Köping (5), Kungsör (41), Arboga (3), Sala (4), Surahammar (8), Lindesberg (59), Nora (37), Fagersta (31), Skinnskatteberg (2). I december sågs sammanlagt ca 107 storskrakar, kommunvis fördelade: Västerås (86), Sala (2), Surahammar (8), Nora (5), Fagersta (3), Skinnskatteberg (2), Hällefors (1).

Thomas Pettersson

Järpe *Tetrastes bonasia* - F1

(14 H, 4 H, 4 H, 4 H)

Fyra (4) konstaterade häckningar, kommunvis fördelade på Sala (1), Surahammar (1) och Fagersta (2).

Under året finns totalt 98 rapporter.

Anders Carlberg

Orre *Lyrurus tetrix* - F1

Endast fyra (4) spellokaler med minst fem tuppar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Sala (1), Nora (1) och Skinnskatteberg (2).

Då väldigt få spelplatser rapporteras tas här även med platser där minst fem tuppar har observerats någon gång under året. För de trettiofem (35) platserna ser den kommunala fördelningen ut som följer: Västerås (2), Hallstahammar (1), Sala (3), Surahammar (4), Lindesberg (2), Nora (3), Norberg (4), Fagersta (3), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (2) och Hällefors (10).

Sammanlagt har spel hörts eller fåglar påträffats under häckningstid vid sjuttio två (72) lokaler.

Endast en västmanländsk orrhäckning (ett bo med ruvande höna och fem ägg) har rapporterats från Lindesbergs kommun. Detta så sent som den 30.6, vilket tyder på omläggning efter en misslyckad förstakull. Troligtvis blev många häckningar spolierade av den regniga våren och försommaren. Det finns inga rapporter om ungfåglar (pull eller 1K).

Anders Carlberg

Tjäder *Tetrao urogallus* - F1

Fyra (4) konstaterade häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Lindesberg (2), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1). Även fyra (4) spelplatser har rapporterats: Köping (2) och Hällefors (2).

Anders Carlberg

Rapphöna *Perdix perdix* - NT

Funnen på tretton (13) lokaler, vilka fördelar sig på

Västerås (3), Hallstahammar (2), Köping (2), Kungsör (1) och Lindesbergs (5) k.r. Som vanligt är det svårt att avgöra om det rör sig om utsläppta individer, eller om det fortfarande finns några vilda gener i dessa charmiga häns.

Anders Carlberg

Vaktel *Coturnix coturnix* - NT

10 ex., 33 ex., 101 ex., 119 ex.)

Sammanlagt 118 spelande vaktlar samt en förbiflygande individ med följande komunvisa fördelning: Västerås (18), Hallstahammar (2), Köping (32), Kungsör (11), Arboga (4), Sala (29), Surahammar (5), Lindesberg (16), Nora (1), Fagersta (1) och Skinnskatteberg (2). Med 118 spelande vaktlar blev 2012 ett ganska bra år. Visserligen en minskning med lite drygt 70 fåglar jämfört med rekordnoteringen från 2011. Som vanligt kommer huvudelen av rapporterna från landskapets östra delar, ungefär fram till Fellingsbros jordbruksslätter. Vaktlarna rapporterades mellan tiden 17 maj och 15 augusti vilket faller inom den normala fyndbildnen.

Anders Carlberg

Smålom *Gavia stellata* - NT/F1

(15 h, 56 h, 33 h, 50h)

Smålommar observerades mellan 25.3 och 23.10. Femtio (50) troliga häckningar rapporterades från Köping (1), Surahammar (1), Lindesbergs (9), Nora (7), Skinnskatteberg (6), Ljusnarsberg (2) och Hällefors (24) k.r. Årets sista smålom rapporterades ifrån Torrvarpen i Grythyttan 23.10 (Nils Hultman). Större (minst 20 ex.) ansamlingar har rapporterats sex (6) dagar mellan 11.7 och 18.8, med som mest 22 ad. och 1 pulli 12 och 15.8. Allt detta från Södra Hörken vid Hörksbyn i Grängesberg (Bertil Rahm). Från Hällefors kärnområde Knuthöjdsmossen med Hammarmossen rapporterades 19 häckningar med nio pulli totalt (Lars Jansson).

Roland Thuvander

Storlom *Gavia arctica*

(50 h, 38 h, 49 h, 57 h)

Storlommen är rapporterad mellan 18.3 och 1.12. Femtiosju (57) troliga häckningar rapporterades från Västerås (1), Köping (3), Sala (5), Surahammar (5), Lindesberg (10), Örebro (1), Nora (1), Norberg (6), Fagersta (2), Skinnskatteberg (6), Ljusnarsberg (5) och Hällefors (14) k.r.

Årets sista fynd gjordes i Surahammar:

Su: 1 r. St. Nadden, Ramnäs 1.12 (Ralf Lundmark).

Roland Thuvander

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

(6 ex., 7 ex., 14 ex., 21 ex.)

Häckningar och troliga häckningar:

Su: 1 ex. Turkiesjön, Ramnäs, 12-16.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs], Mona Löfgren.).

Övriga fynd:

Vä: 1-4 ex. Ångkraftverket, Västerås, 1.1-18.3 (Zsombor Károlyi m.fl.). 1 r. Frövisjön, Skultuna, 30.3-9.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 r. Frövisjön 17.4 (Bernt Larsson). 1 r. Frövisjön 24.4 (Markus Rehnberg). 1 r. Frövisjön 2-3.5 (Markus Rehnberg, Nils Arvidsson). 1-2 r. Frövisjön 5.7-21.8 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1-3 r. Frövisjön 5-27.9 (Bernt Larsson m.fl.). 1 r. Frövisjön 7-15.10 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. Ångkraftverket 23.10-28.12 (Arvid Landgren m.fl.).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 26-28.4 (Göran Nilsson m.fl.).

Ku: 1 r. Kungsudden, K. Barkarö, 12-13.9 (Börje Wennerström, Patrik Rhönstad).

Su: 1 r. Gnien, Ramnäs, 25.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 ex. Kolbäcksdån vid Ramnäs 27-31.12 (Sören Larsson m.fl.).

No: 1 1K r. Gyttorps reningsdamm, Nora, 11-20.8 (Anders Carlberg).

Hä: 1 r. Grythyttveken, Grythyttan, 1.10 (Nils Hultman m.fl.).

Thomas Pettersson

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Observerad 20.3-24.11. Större kolonier (minst 10 par):

Vä: Askövikens 30.3-26.5, som mest 170 ex. 18.4 (Robert Ekberg). 72 ad. Långholms brygga, Ängsö, 20.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg).

Övriga större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 100 r. Granfjärden, Ängsö, 14.10 (Markus Rehnberg).

Kö: 62 r. Västlandsjön, Kolsva, 21.10 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Thomas Pettersson

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

(7 ex., 7 ex., 15 ex., 8 ex.)

Häckningar:

Vä: 1 par (ruvande) Frövisjön, Skultuna, 15.4-4.8 (Markus Rehnberg m.fl.). Dessutom hävdade ytterligare en fågel levir vid lokalen, men lyckades inte locka till sig någon livskamrat (Markus Rehnberg m.fl.).

Nb: 1 par (besöker bebott bo) Noren, Norberg, 23.4-7.5 (Lennart Andersson m.fl.).

Övriga fynd:

Vä: 1 r. Västeråsfjärden vid Amundsgrund, Västerås, 17.4 (Torbjörn Hegedüs). 1 r. Toftsjön, Skultuna, 13.5 (Otto Lindgren, Anne-Marie Lindgren).

Ar: 1 ex. Sjölundamaden, Arboga, 8.4 (Lars Karlsson, Agneta Karlsson).

Tredje året i följd med häckningar vid både Frövisjön och Noren. I övrigt var antalet observerade individer lågt i jämförelse med senare år.

Thomas Pettersson

Svarthakedopping *Podiceps auritus* - NT/F1

(16 h, 13 h, 15 h, 16 h)

Observerad 15.4-16.10. Sexton (16) häckningar, eller troliga häckningar, på fem (5) lokaler rapporteras med följande kommunvisa fördelning: Västerås (2+10+1=13), Lindesberg (1+1=2), Ludvika (1). Övriga observationer under vårflyttningen, 16.4-13.5:

Vå: 1 r. Askövikens 25.4 (Janne Virking). 1 r. Ridöfjärden, V.-Barkarö, 30.4 (Bengt Stridh).

Ha: 1 r. Galten vid Klovstenen, Kolbäck, 24.4 (Ulf Carlson).

Kö: 1 r. Västlandasjön, V. Skedvi, 28.4 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 2 r. Nora, Munktorp, 3.5 (Jörgen Lindberg m.fl.). 2 r. Norsa 5.5 (Peter Ekelund m.fl.).

Sa: 1 r. Fläcksjön, Fläckebo, 24.4 (Berndt Söderlund). 1 r. Hörensesjön vid Sjövik, Västerfärnebo, 24.4 (Anders Dahllöv). 1 r. Hörensesjön vid Paradiset, Västerfärnebo, 4.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Su: 1 r. Glåpen, Sura, 16.4 (Sören Larsson, Greta Larsson). 1 r. St. Nadden, Ramnäs, 17.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 r. Östersjön, Sura, 21.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 r. Glåpen 22.4 (Sören Larsson). 1 r. Sågdammen, Ramnäs, 28.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 4 r. Gransjön, Fellingsbro, 22.4 (Johan Andersson).

Fa: 1 r. St. Aspen, Västanfors, 16.4 (Torbjörn Jansson m.fl.). 1 r. St. Aspen 24.4 (Bo Persson).

Sk: 3 r. Nedre Vättern, Skinnskatteberg, 16.4 (Leif Edberg). 3 r. Nedre Vättern 27.4 (Leif Edberg, Sören Björklind).

Hä: 1 r. Vangsviken, Grythyttan, 25-27.4 (Jonny Kvist m.fl.). 2 r. Vangsviken 28-30.4 (Jonny Kvist). 2 r. Vangsviken 13.5 (Jonny Kvist).

Höstfynd:

Vå: 1 r. Askövikens 14.8 (Inger Hedlund). 1 IK r. Frövisjön, Skultuna, 6.9 (Esbjörn Nordlund). 1 r. Frövisjön 15.9 (Bernt Larsson). 1 r. Frövisjön 16.10 (Pontus Lindberg).

Ha: 1 IK r. Lagårdssjön, Kolbäck, 13-14.8 (Per Eriksson m.fl.).

Thomas Pettersson

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

(0 H, 49 H, 349 H, 350 H)

Fem (5) kolonier med sammanlagt 350 aktiva bon, alla i Mälaren, innebär en marginell ökning jämfört med 2011, men trendbrottet 2009 (447 bon) är ändå tydligt. De häckande fåglarna representeras av rasen Ph. c. sinensis ("mellanskarv"). Inget fynd gjordes i januari eller februari, men enstaka skarvar dröjde sig kvar in i december:

Vå: 1 r. Dyudden, Irsta, 1.12 (Bengt Stridh). 1 förbif. Dyvikskvarn, Ångsö, 8.12 (Robert Ekberg).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar utanför häckningslokalerna och sträcksummor:

Vå: 76 förbif. Askövikens 18.8 (Åsa och Robert Ekberg, Jan Hellstrand). 72 str. (SV) Norra Lövsta, Dingtuna, 6.9 (Robert Ekberg). 66 str. (SV) Askövikens 9.9 (Åsa och Robert Ekberg).

Su: 99 str. (S) Snickarberget, Sura, 24.9 (Mikael Mälberg).

Fa: 60 str. (S) Bockmurholmen, Västervåla, 24.9 (Leif Lejdellin, Staffan Liljeqvist).

Thomas Pettersson

Rördrom *Botaurus stellaris* - NT/F1

(19 sj., 40 sj., 55 sj., 46 sj.)

Denna vår hördes rördrommar böla under perioden 1.4-22.6. Med den sedvanliga reservationen för dubbelräkning eller andra osäkerheter kan sammanlagt 46 revirhävande hannar bokföras 2012, varav 24 (52 %) i Mälaren. Kommunvis fördelade sig de bölande rördrommarna enligt följande: Västerås (17), Hallstahammar (6), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (7), Surahammar (5), Lindesberg (5). Övriga fynd under vår och sommar:

Vå: 1 ex. Frövisjön, Skultuna, 29.7 (Johan Brenander).

Inget höstfynd (fr.o.m. 1.9) rapporterat. En svag återhämtning efter en nedgång som har pågått sedan 2007. Det kan noteras att hela 19 (41 %) av de bölande rördrommarna rapporterades från endast ett datum. Det kan alltså i åtminstone viss utsträckning handla om kringströvande individer som registreras på flera lokaler och därmed dubbelräknas i denna sammanställning. Det skulle samtidigt innebära att situationen för rördrommen i Västmanland är betydligt allvarigare än vad siffrorna visar.

Thomas Pettersson

Ägretthäger *Egretta alba* - F1

(1 ex., 1 ex., 0 ex., 3 ex.)

Vå: 1 r. Askövikens 1.5 (Tommy Ryding m.fl.) samt 1 r. samma lokal 28.5 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Fa: 1 förbif. Floda, Ängelsberg, Västervåla, 17.6 (Staffan Liljeqvist).

Fler observationer har rapporterats, men de har inte beskrivits så som sig bör.

Thomas Pettersson

Gråhäger *Ardea cinerea*

(84 H, 19 H, 64 H, 23 H)

Sju (7) små kolonier rapporterade med sammanlagt 23 konstaterade häckningar fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (2 kolonier/7 par), Surahammar (1/5), Nora (1/1), Fagersta (2/8), Hällefors (1/2). Under den första vinterperioden (1.1-29.2) gjordes sammanlagt åtta (8) tillfälliga fynd, varav sex (6) fynd under perioden 2-15.1. Fynd i februari:

Vå: 1 ex. Tidö-Lindö, Rytterne, 19.2 (Lars Ström).

Li: 1 ex. Rällså, Ramsberg, 14.2 (Lillemor & Roland Israelsson gm Jan-Erik Malmstigen).

Första vårfyndet gjordes 3.3. I december sågs sammanlagt högst tre (3) individer:

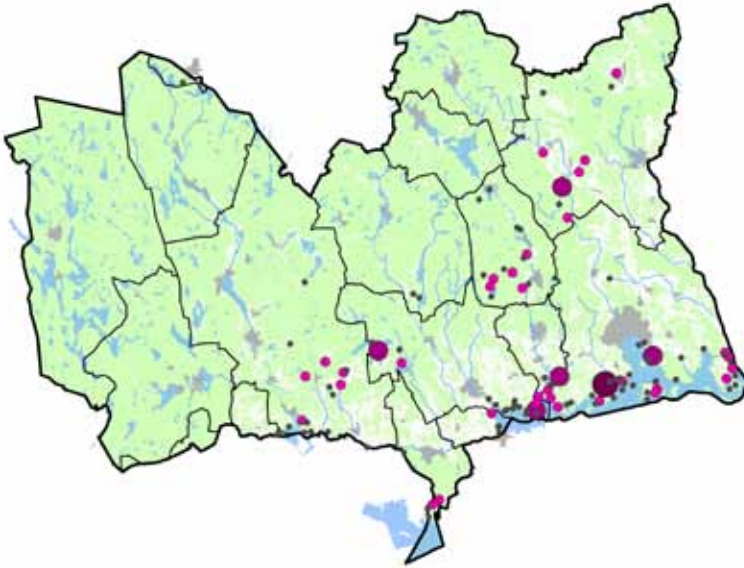
Vå: 1 förbif. Bäckby, Lundby, Västerås, 27.12 (Torbjörn Hegedüs).

Su: 1 ex. Ramnäs 1.12 och 27.12 (Ralf Lundmark m.fl.).

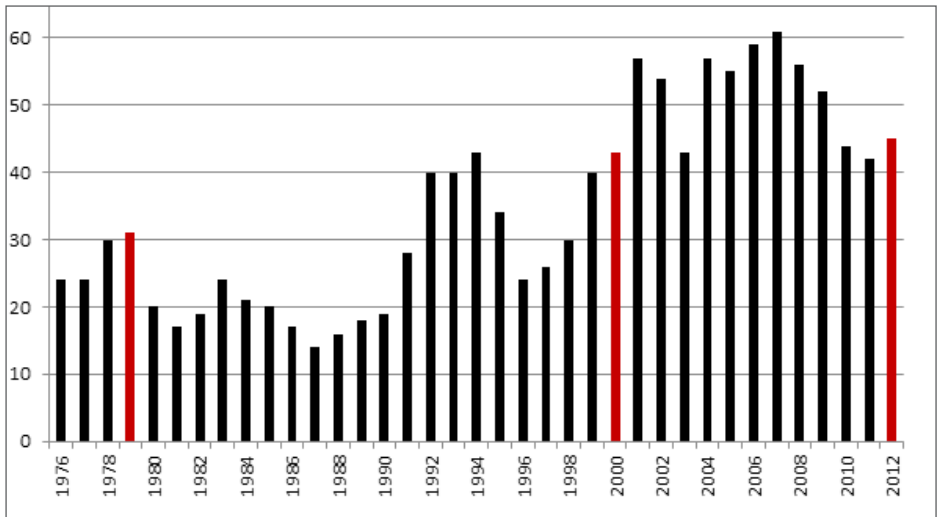
No: 1 förbif. Östra Sund, Nora, 30.12 (Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Figur 1. Rödrommen i Västmanland åren 2000-2012. Runda cirklar i olika nyans av lila visar registrerade fyndplatser för rödrommen under 2012. Cirklarnas storlek är proportionerligt med antalet tutande hanar. Liten cirkel = 1 hane, mellan = 2 hanar och stor = 3 hanar. Aldre (2000-2011) fyndplatser har i kartan utmarkerats som mörkgrå punkter.

Figur 2. Rödrommen i Västmanland 1976-2012. Staplar visar antalet revirhävande hanar per år. Röda staplar visar år då riksinventeringar har genomförts.

Svart stork *Ciconia nigra* - RE/F1

(1 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Su: 1 str. (SV) Gnien, Ramnäs, 20.5 (Sören Larsson).

Senast en svart stork noterades i landskapet var 2009, den gången i Västerås kommun.

*Markus Rehnberg***Bronsbis *Plegadis falcinellus* - F1**

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 r. Askövikens, V.-Barkarö, 28.5 (Janne Virking m.fl.)*.

Kö: 1 ad. r. Norsa, Munktorp, 27.5 (Jörgen Lindberg)*.

Ny art för Västmanland! I slutet av maj glädde denna bronsbis många skådare på vitt skilda platser i landet. För oss västmanlänningar höll det dock på att bli ögongodis för en ensam skådare vid Norsa. Plötsligt skrämdes ibisen upp från våtmarken och väl på vingarna försvann den tämligen omgående mot sydost, bort från landskapet trodde nog många. Dagen därpå återupptäcktes dock ibisen vid Askövikens till mångas glädje. Många hann bekanta sig med fågeln innan dess resa fortsatte vid middagstid den 28 maj. Från Askövikens gick resan till Kvismaren i Närke där den landade redan samma kväll. Tidigt dagen därpå tog den avsked och flaxade vidare mot söder. Samma dag dök den upp på Öland. Ibisens tycktes dock vara rastlös. Inte heller på Öland kom den till någon ro. Dagen efter var den åter försvunnen, men dök upp en sista gång i Småland den 30.5. Därefter svalnade spåret och ibisen försvann för gott. Förmodligen var det samma bronsbis som den 21 maj, dvs. några dagar innan uppdykandet i Västmanland, även noterades i södra Finland.

*Markus Rehnberg***Bivråk *Pernis apivorus* - VU/F1**

(22 h, 38 h, 52 h, 65 h)

Observerad 5.5-24.9. Sextiofem (65) lokaler med fynd under häckningstid (1.6-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (12), Hallstahammar (3), Köping (5), Kungsör (3), Arboga (2), Sala (7), Surahammar (9), Lindesberg (7), Nora (5), Norberg (1), Fagersta (6), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (4). Inga högre (minst 10 ex.) sträcksummor rapporterades i år.

*Thomas Pettersson***Brun glada *Milvus migrans* - F1**

(1 ex., 4 ex., 5 ex., 13 ex.)

Vä: 1 ex. Askövikens 20.5 (Andreas Ryve). 1 str. (SV) Lövsta, Dingtuna, 29.5 (Pentti J. Tatti). 1 förbifl. Askövikens 5.6 (Robert Ekberg). 1 förbifl. Råby, Västerås, 4.8 (Tommy Ryding). 1 ad. förbifl. Dingtuna 27.8 (Stefan Johansson).

Ha: 1 förbifl. Lagårdssjön, Kolbäck, 8.5 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 str. Lagårdssjön 6.6 (Per Eriksson). 1 ex. Lagårdssjön 5.7 (Per Eriksson). 1 förbifl. Lagårdssjön 12.9 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 str. (NO) Norsa, Munktorp, 9.6 (Jörgen Lindberg).

Su: 1 str. (NV) Åsenlund, Ramnäs, 12.5 (Kjetil Jensen, Lennart Eriksson [Ramnäs], Jan Bergman). 1 str. (Ö) Gnien, Ramnäs, 10.6 (Mikael Mälberg).

Li: 1 1K Hagaberg och Ullersätter, Näsby, 30-31.8 (Sven-

Olof Eriksson m.fl.).

Fa: 1 str. (N) Fagersta, Västanfors, 10.5 (Tommy Persson gm Jan Hellström).

Lj: 1 ex. Koppberg, Ljusnarsberg, 12.5 (Torgny Magnusson m.fl.).

Det är som vanligt svårt att bedöma hur många individer som är inblandade i de 15 rapporterade observationerna, men med tanke på spridningen i både tid och rum kan det nog handla om åtminstone 13 fåglar, då antagande att observationerna vid Askövikens rör samma fågel. Således ingen indikation på häckning i år heller, förutom några ströfynd under häckningstid.

*Thomas Pettersson***Röd glada *Milvus milvus* - F1**

(2 ex., 4 ex., 7 ex., 6 ex.)

Ha: 1 str. (NO) Lagårdssjön, Kolbäck, 14.4 (Per Eriksson m.fl.).

Kö: 1 förbifl. Hemlinge, Munktorp, 3.6 (Seppo Leppälampi).

Ku: 1 förbifl. Kungsudden, K. Barkarö, 16.7 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: 1 förbifl. Sjölundamaden, Arboga, 28.4 (Seppo Leppälampi).

Li: 1 förbifl. Köttsala, Fellingsbro, 28.3 (Monica Johanson).

Ör: 1 förbifl. Torpa, Ervalla, 10.6 (Anders Hutter).

*Thomas Pettersson***Havsörn *Haliaeetus albicilla* - F1/NT**

Sju (7) konstaterade häckningar med totalt sju (7) boungar rapporterades, samt iakttagelser av adulta fåglar under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning på ytterligare fyra (4) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (3), Hallstahammar (1), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (1) samt Skinnskatteberg (1). Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: Granfjärden, Ängsö, 2-7.2, som mest 38 ex. 2.2 (Robert Ekberg).

*Thomas Pettersson***Brun kärrhök *Circus aeruginosus* - F1**

Observerad 22.3-13.10 (3-23.11). Häckningar, säkerställda såväl som troliga (18 h, 25 h, 42 h, 48 h), rapporterades enligt följande kommunvisa fördelning: Västerås (16), Hallstahammar (2), Köping (3), Kungsör (2), Arboga (2), Sala (9), Surahammar (5), Lindesberg (7), Fagersta (1), Hällefors (1). Inga större (minst 5 ex.) ansamlingar utanför häckningslokaler eller sträcksummor rapporterades. Sena (fr.o.m. 16.10) fynd:

Vä: 1 1K Askövikens 3-23.11 (Janne Virking m.fl.).

*Thomas Pettersson***Blå kärrhök *Circus cyaneus* - NT/F1**

(328 FD, 250 FD, 353 FD, 308 FD)

Sammanlagt 308 fågeldagar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (97), Hallstahammar (18), Köping (40), Kungsör (3), Arboga (5), Sala (35),

Surahammar (36), Lindesberg (27), Örebro (1), Nora (9), Norberg (8), Fagersta (18), Skinnskatteberg (8), Ludvika (1) och Hällefors (2). Den månadsvisa fördelningen var som följer: januari (4), februari (2), mars (27), april (118), maj (20), juni (4), juli (0), augusti (11), september (61), oktober (54), november (7), december (0). Fynd under den första vinterperioden (1.1-29.2):

Vä: 1 ad. m Bocksjön, Tortuna, 11-15.1 (Kjetil Jensen m.fl.). 1 m förbif. Dyvik, Ångsö, 13.2 (Pentti J. Tatti, Henry Hirsimäki). 1 honf. Asköviken 19.2 (Johan Brenander m.fl.).

Inget fynd gjordes i december. Sommarfynd (1.6-31.7) gjordes på fyra (4) lokaler, men inte i något fall under omständigheter som tyder på häckning:

Kö: 1 3K+ m str. (N) Ullvi backar, Köping, 4.6 (Daniel Brehmer).

Sa: 1 honf. Fläcksjön, Fläckebo, 7.6 (Berndt Söderlund). 1 honf. Nötmyran, Västerfärnebo, 17.6 (Johan Södercrantz).

Li: 1 f Sällingsjön, Fellingsbro, 1.6 (Mattias Rudenvall, Johan Månsson).

Andelen adulta (3K+) hannar för respektive period: januari-februari (1/3=33%), mars-maj 77/165=47%), juni-augusti (5/15=33%), september-november (57/122=47%), december (-). Höga (minst 5 ex.) sträcksummor eller större ansamlingar:

Fa: 5 (2 mm, 3 ff) str. Brandbo, Västanfors, 8.9 (Roland Narfström).

En relativt hög andel adulta hannar under året indikerar sämre häckningsframgång, såväl 2011 som 2012.

Thomas Pettersson

Stäpphök *Circus macrourus* - F1

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 5 ex.)

Vä: 1 ad. m str. (S) Rudö, Rytterne, 18.8 (Åsa och Robert Ekberg, Jan Hellstrand, Jan Bergman)*. 1 IK Lövsta, Dingtuna, 30.8 (Robert Ekberg)*.

Li: 1 2K f Spelmossen, Ramsberg, 28.4 (Torbjörn Lorin)*.

Fa: 1 ad. m Backgården, Västanfors, 16.4 (Roland Narfström)*. 1 ad. m str. (S) Ävestbo, Västanfors, 24.9 (Leif Lejdelin, Staffan Liljeqvist)*.

Fem granskade och godkända fynd 2012 innebär att sammanlagt 31 fynd har gjorts i Västmanland genom tiderna.

Thomas Pettersson

Ångshök *Circus pygargus* - EN/F1

(0 h, 1 h, 0 h, 0 h)

Ett fåtal observationer under häckningstid, men som i vanlig ordning på senare år föreligger inga starkare misstankar om häckning. Dock särskilt många fynd i Köpings k:n i år. Fynden (2, 18, 16, 12):

Vä: 1 ad. f str. (N) Asköviken 13.5 (Mikael Hedman). 1 m Mycklinge, Tillberga, 15.6 (Lennart Söderström). 1 ad. m Mamrelund, Romfartuna, 25.6 (Andreas Hagström).

Ha: 1 ad. f Rallsta, Berg, 9.5 (Johan Brenander, Ulf Carlsson).

Kö: 1 m Åndesta, Kolsva, 3.6 (Kjell Ekelund). 1 ad. m Eklunda, Köping, 6.6 (Mikael Rhönstad). 1 m Mista,

Köping, 23.6 (Staffan Ekelund). 1 m Norrberga, Munktorp, 29.6 (Lennart Andersson). 1 m Mista 6.7 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Sa: 1 m Nötmyran, Västerfärnebo, 16.5 (Berndt Söderlund).

Su: 1 m L. Skyttorp, Sura, 5.5 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 m Felingen, Ramnäs, 6.5 (Jan Jorgensen).

Thomas Pettersson

Duvhök *Accipiter gentilis*

(-, 3 H, 3 H, 1 H)

Endast en (1) konstaterad häckning rapporterad 2012, i Västerås k:n. Därtill rapporterades adulta fåglar under häckningstid (1.4-30.6) på ytterligare elva (11) lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (7), Hallstahammar (1), Sala (1), Nora (1), Hällefors (1). Det sammanlagda antalet fågel dagar var 496 (2004: 289; 2005: 388; 2006: 436; 2007: 349; 2008: 309; 2009: 444; 2010: 443; 2011: 496) och dessa fördelade sig månadsvis under året: januari (75), februari (52), mars (56), april (51), maj (23), juni (9), juli (14), augusti (34), september (47), oktober (50), november (33), december (52).

Thomas Pettersson

Sparvhök *Accipiter nisus*

Två (2) konstaterade häckningar rapporterade, kommunvis fördelade på Västerås (1) och Sala (1). Större (minst 10 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Vä: 29 str. Kvicksund, Rytterne, 6.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

Su: 28 str. Gnien, Ramnäs, 7.10 (Ralf Lundmark).

Li: 11 str. Blåsåsen, Näsby, 6.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg). 11 str. Sällingsjön, Fellingsbro, 6.10 (Mattias Rudenvall).

Fa: 10 str. Backgården, Västanfors, 7.10 (Jan Hellström, Sören Emet).

Thomas Pettersson

Ormvråk *Buteo buteo*

Från perioden 1.1-15.2 rapporterades ca 33 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (16), Hallstahammar (2), Köping (6), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (3), Lindesberg (1), Örebro (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (1). Från december rapporterades sammanlagt ca 16 ormvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (10), Hallstahammar (1), Köping (3), Arboga (1), Lindesberg (1). Ljusa ormvråkar, s.k. ”börreingevråkar”:

Vä: 1 ex. Isakstorpet, Irsta, 21.4 (Markus Rehnberg). 1 ex. Aggarön, Kärrbo, 9.7 (Markus Rehnberg).

Sa: 1 ex. Bysjön och Höggebacken, Västerfärnebo, 18.3, 16.6 och 27.7 (Yngve Hareland, Lotta Hedkvist). 1 ex. Liljansdal, Möklinta, 11.5 (Owe Andersson, Maud Andersson).

Höga (minst 25 ex.) sträcksummor och ansamlingar:

Vä: 31 str. Kvicksund, Rytterne, 6.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

Fa: 45 str. Backgården, Västanfors, 21.9 (Leif Lejdelin). 38 str. Brandbo, Västanfors, 23.9 (Roland Narfström).

Thomas Pettersson

Fjällvråk *Buteo lagopus* - NT

(-, 449 FD, 608 FD, 826 FD)

Sammanlagt 826 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (102), februari (94), mars (127), april (101), maj (12), juni-juli (0), augusti (1), september (64), oktober (123), november (149), december (53). Under perioden 1.1-15.2 rapporterades ca 52 fjällvråkar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (21), Hallstahammar (7), Köping (12), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (4), Lindesberg (2), Nora (1). Från december rapporterades ca 25 fåglar med följande kommunvisa fördelning: Västerås (9), Hallstahammar (1), Köping (9), Kungsör (1), Arboga (2), Sala (2), Surahammar (1). Inga sommarfynd (16.5-15.8) rapporterade. Inga höga (minst 15 ex.) sträcksummor rapporterade 2012.

Thomas Pettersson

Större skrikörn *Aquila clanga* - F1

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Hä: 1 5K str. (N) Hjulsjöhöjden, Hällefors, 8.5 (rrk Vstm). Den numera riksbekanta Tönn, vars resor genom Sverige har kunnat följas åren 2010-2012. Västmanland har passerats samtliga år, men hittills är det bara satellitspår utplottade på en dataskärm som avslöjar dess passager genom landskapet.

Markus Rehnberg

Kungsörn *Aquila chrysaetos* - NT/F1

(92 FD, 83 FD, 119 FD, 144 FD)

Fågeldagarna hade följande kommunvisa fördelning: Västerås (26), Hallstahammar (8), Köping (7), Sala (35), Surahammar (28), Lindesberg (16), Nora (3), Norberg (4), Fagersta (6), Skinnskatteberg (3), Ljusnarsberg (1), Hällefors (7). Den månadsvisa fördelningen var: januari (25), februari (24), mars (20), april (13), maj-juni (0), juli (1), augusti (2), september (0), oktober (13), november (22), december (24). Särskilt anmärkningsvärda fynd:

Sa: 1 2K färgringmärkt Skennaren, Fläckebo, 25.2 (Tommy Ryding, Joanna Ryding). Fågeln var märkt som bounce i Pite lappmark 2011.

Li: 1 ex. Hällsjötorp, Gränshyttan, Lindes, 29.7 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Hä: 1 ad. Björnhöjden, Hällefors, 10.8 (Gunde Persson).

Thomas Pettersson

Fiskguse *Pandion haliaetus* - F1

(-, 37 H, 25 H, 41 H)

Observerad 25.3-7.10. Fyrtioen (41) konstaterade häckningar har rapporterats, fördelade kommunvis: Västerås (7), Hallstahammar (4), Köping (4), Kungsör (3), Sala (1), Surahammar (5), Lindesberg (2), Norberg (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (9), Hällefors (2).

Thomas Pettersson

Tornfalk *Falco tinnunculus*

(11 h, 26 h, 66 h, 140 h)

Sjuttioetre (73) konstaterade häckningar och ytterligare 67 lokaler med observation under häckningstid (1.5-31.7),

fördelade kommunvis: Västerås (19), Hallstahammar (5), Köping (18), Kungsör (11), Arboga (9), Sala (20), Surahammar (6), Lindesberg (9), Örebro (1), Nora (6), Norberg (6), Fagersta (7), Skinnskatteberg (9), Ljusnarsberg (6), Ludvika (1), Hällefors (7). Under övriga året 413 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-30.4; 227) respektive efteråret (1.8-31.12; 186), kommunvis: Västerås (51/47), Hallstahammar (10/12), Köping (27/19), Kungsör (4/1), Arboga (3/0), Sala (22/26), Surahammar (18/26), Lindesberg (27/18), Nora (9/4), Norberg (6/6), Fagersta (22/11), Skinnskatteberg (16/1), Ljusnarsberg (5/1), Ludvika (2/0), Hällefors (3/14). Från perioden 1.1-29.2 rapporterades fyra (4) tornfalkar:

Vä: 1 m Kyrkbacken, Västerås, 11.1 (Bengt Johansson). 1 ex. Botsberga, Tortuna, 11.2 (Pentti J. Tatti) och troligen samma individ Bocksjön, Tortuna, 27.2 (Pentti J. Tatti, Henry Hirsimäki).

Ha: 1 ex. Eriksberg, Hallstahammar, 9.2 (Runo Edholm).

Kö: 1 m Ullvi, Köping, 21.2 (Lennart Andersson).

Ingen tornfalk siktades i december.

Thomas Pettersson

Aftonfalk *Falco vespertinus*

(0 ex., 2 ex., 1 ex., 1 ex.)

Kö: 1 ad. m Häljby, Munktorp, 13.8 (Jörgen Lindberg).

Thomas Pettersson

Stenfalk *Falco columbarius* - F1

(-, 99 FD, 121 FD, 156 FD)

Fynd under häckningstid (1.6-31.7):

Vä: 1 ex. Barkarö, V-Barkarö, 5.6 (Mats Magnussen).

Lu: 1 m + 1 f Hötjärn 8.7 (Bertil Rahm).

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis på föråret (101) resp. efteråret (55): Västerås (30/15), Hallstahammar (9/4), Köping (7/4), Kungsör (1/0), Arboga (0/1), Sala (11/3), Surahammar (9/10), Lindesberg (7/4), Nora (10/2), Norberg (2/1), Fagersta (7/7), Skinnskatteberg (1/1), Ljusnarsberg (1/0), Ludvika (1/3), Hällefors (5/0). Månadsvis fördelning: januari (1), februari (0), mars (4), april (74), maj (21), juni (1), juli (2), augusti (9), september (30), oktober (12), november (0), december (2). Vinterfynd (1.1-29.2; 1-31.12):

Vä: 1 ex. Hedensberg, Tillberga, 11.12 (Pentti J. Tatti). 1 f Ellberga, Dingtuna, 16.12 (Johan Brenander, Tommy Ryding).

Sa: 1 ex. Axholm, Fläckebo, 7.1 (Stefan Karlsson).

Thomas Pettersson

Lärkfalk *Falco subbuteo*

(-, 53 h, 70 h, 83 h)

Observerad 21.4-6.10. Åttiotre (83) lokaler med fynd under häckningstid (16.5-15.8) fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (18), Hallstahammar (4), Köping (5), Sala (7), Surahammar (10), Lindesberg (12), Nora (6), Norberg (4), Fagersta (5), Skinnkatteberg (3), Ljusnarsberg (2), Hällefors (7).

Thomas Pettersson

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus - VU/F1*

(- FD, - FD, - FD, 220 FD)

Någon observation med någon tydlig indikation på häckning gjordes inte i år heller, men följande fynd kan ändå anses vara intressanta i det avseendet:

Vä: 1 ex. Gryta soptipp, Västerås, 3.6 (Erik Berg).

Sa: 1 ad. Hällby, Västerfärnebo, 2.7 (Jan Fahlström).

Su: 1 ad. m Gnien, Ramnäs, 16.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 ex. St. Lindessjön, Lindes, 2.6 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Vinterfynd är ytterst ovanligt i Västmanland och före 2012 är endast fyra kända. Årets skörd av vinterfynd är därför mycket anmärkningsvärt:

Vä: 1 2K Storslättern, Ängsö, 7.2 (Pontus Lindberg). 1 2K Asköviken 8.2-8.3 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 ex. Hälla, Västerås, 6.12 (Ulf Broberg).

Kö: 1 ex. Lindöberget, Munktorp, 1.2 (Kjell Ekelund). 1 ex. Stegrind, Himmata, 27.2 (Kjell Ekelund). 1 ex. Stegrind 17.12 (Kjell Ekelund). 1 ex. Lersta, Kolsva, 20.12 (Kjell Ekelund).

I augusti 2011 sattes tre handuppfödda årsungar ut i Västerås (Green 2011) och i juli 2012 ytterligare fem (Urby 2012). Dessa har lett till mängder av observationer, inte bara inom Västerås stad utan också i omgivningarna, bl.a. Asköviken. I vilken utsträckning 2011 års utsättning har lett till bl.a. de många udda fynden, särskilt vinterfynden, är inte känt. Samtidigt förekommer förstas pilgrimsfalkar med annat ursprung och flera omärkta har rapporterats. Det är nu så gott som utsiktslöst att försöka sig på att bedöma antalet individer, varför vi för första gången avstår från det. Det får istället bli den något trubbigare enheten "fälgeldagar" som får bli måttstocken för att vi ändå på något sätt ska kunna följa utvecklingen. Fälgeldagarna hade följande kommunvisa fördelning, fördelade på föråret (58) respektive efteråret (162): Västerås (24/115), Hallstahammar (3/15), Köping (8/11), Kungsör (1/4), Sala (8/2), Surahammar (8/10), Lindesberg (2/1), Norberg (0/1), Fagersta (2/3), Ludvika (2/0). Den månadsvisa fördelningen var: januari (0), februari (4), mars (6), april (29), maj (17), juni (2), juli (4), augusti (57), september (71), oktober (26), november (1), december (3).

Thomas Pettersson

Vattenrall *Rallus aquaticus*

(-, 44 h, 67 h, 69 h)

Observerad (1.1-24.3) 24.3-9.11 (23.11-18.12). Konstaterade häckningar:

Vä: 1 1K Asköviken vid Lövsta, Dingtuna, 4.7 (Christer

Pettersson). 2 pulli Frövisjön, Skultuna, 11.8 (Jan Hägg).

Li: 1 ad. + 2 1K Hagaberg, Frövi, Näsby, 3.9 (Sven-Olof Eriksson).

Sammanlagt 69 fåglar under häckningstid (16.4-31.7), flertalet sjungande, rapporterades från 51 lokaler med följande kommunvisa fördelning: Västerås (15 lokaler/21 ex.), Hallstahammar (5/6), Köping (2/2), Kungsör (2/6), Arboga (1/2), Sala (6/8), Surahammar (10/11), Lindesberg (3/5), Nora (2/2), Norberg (1/1), Fagersta (1/2), Ludvika (1/1), Hällefors (2/2). Vinterfynd:

Vä: "färiska spår" Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 12.2 (Johan Brenander).

Li: 1-2 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 1.1-24.3 (Anders Hjerling m.fl.). 1 ex. Hagaberg, Frövi, 23.11-18.12 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen).

Thomas Pettersson

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana - VU/F1*

(19 ex., 25 ex., 15 ex., 23 ex.)

FOTO: CHRISTER PETERSSON CRILLEONLINE.SE

Vä: 1-5 (!) sj. Asköviken 22.4-4.7 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 sj. Frövisjön, Skultuna, 3.6 (Markus Rehnberg). 1 sj. Asköviken 22.8 (!) (Arvid Landgren).

Ha: 1 sj. Kolbäckån vid St. Fly, Hallstahammar, 12.6 (Ulf Carlsson). 1 sj. Utnäslöt, Säby, 20.6 (Ulf Carlsson). 1 sj. Lagårdssjön, Kolbäck, 21-22.6 (Christer Andersson m.fl.).

Kö: 1-3 sj. Norsa, Munktorp, 1.5-22.6 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Sa: 1 sj. Fläcksjön, Fläckebo, 23.5-24.6 (Jan Fahlström m.fl.). 1 sj. Hallaren, Möklinta, 5.6 (Kjell-Åke Källebrink). 2 sj. Gussjön, Fläckebo, 14.6 (Krister Ekman).

Su: 1 sj. Djupen, Ramnäs, 30.5 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1-2 sj. Gnien, Ramnäs, 3-28.7 (Mikael Mälberg m.fl.).

Li: 1 sj. Morskogasjön, Ramsberg, 2.6 (Lennart Sandberg m.fl.).

No: 1 sj. Gyttores reningsdamm, Nora, 20.6-5.7 (Anders Carlberg, Roland Thuvander).

Nb: 1 sj. Labodasjön, Karbenning, 30-31.5 (Torbjörn Jansson, Kristofer Larsson). 1 sj. Bågen, Karbenning, 13-21.6 (Torbjörn Jansson, Kristofer Larsson).

Årssumman 23 sjungande är den högsta sedan 2006.

Thomas Pettersson

Kornknarr *Crex crex* - NT/F1

(23 sj., 63 sj., 80 sj., 128 sj.)

Ingen konstaterad häckning rapporterad, men sammanlagt 128 revirhävande fåglar hördes under perioden 19.5-6.8, kommunvis fördelade: Västerås (10), Hallstahammar (7), Köping (34), Kungsör (3), Arboga (1), Sala (7), Surahammar (7), Lindesberg (17), Örebro (1), Nora (6), Norberg (7), Fagersta (13), Skinnskatteberg (10), Ljusnarsberg (4), Hällefors (1). Årsumman är hög, den fjärde högsta i modern tid, dvs. de senaste femtio åren!

Thomas Pettersson

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Observerad 3.4-29.9 (8.11). Sex (6) konstaterade häckningar, kommunvis fördelade på Västerås (4), Hallstahammar (1) och Köping (1). Därutöver iakttagen under häckningstid på ytterligare 3 lokaler, kommunvis fördelade: Västerås (1), Surahammar (2), Nora (1). Inget vinterfynd rapporterat 2012.

Thomas Pettersson

Sothöna *Fulica atra*

Observerad 3.3-9.11. Större ansamlingar (minst 50 ex.) har rapporterats från fyra (4) lokaler:

Vä: Frövisjön, Skultuna, 31.3-6.5, som mest 100 ex. 14.4 (Johan Södercrantz m.fl.). 50 ex. Frövisjön 9.7 (Zsombor Károlyi m.fl.). Asköviken 13.8-31.10, som mest 200 ex. 20.8 (Janne Virking). Sjöboden, Ängsö, 16.9-4.10, som mest 100 ex. 16.9 (Torbjörn Hegedüs).

Kö: Norsa, Munktorp, 21-29.7, som mest 60 ex. 29.7 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Inget vinterfynd rapporterat 2012.

Thomas Pettersson

Trana *Grus grus* - F1

(-, 52 h, 75 h, 113 h)

I inledningen av 1980-talet var det nog många som betraktade tranan (möjligen i kamp med sångsvanen) som själva sinnebild för de vida myrarna och ödemarkerna. Åren 1979 och 1980 genomförde VOF en inventering av tranan i Västmanland. Totalt hittades 141 häckande par. Huvuddelen fanns i våra bergslagskommuner samt huvudsakligen på olika typer av myrhabitat (84 %). Slättsjöar utgjorde häckningsplats i drygt 15 % av fallen. Noterbart var att det vid inventeringstillfället inte fanns några häckande tranor vid Mälaren (Larsson 1982).

Efter att ha summerat 2012 års fyndmaterial kan man konstatera att tranan idag är en spridd fågel och förekommer i landskapets alla delar. Under 2012 konstaterades 113 säkra eller troliga häckningar, vilka fördelade sig på sjuttionio (79) s.k. atlasrutor (5x5 km).

Är man oförsiktigt i sitt jämförande och tolkande av siffror kan man invaggas i en tro att tranan har minskat, eller åtminstone håller en stabil population i landskapet. Märk dock att den inventering som genomfördes åren 1979-80 var tämligen heltäckande. De uppgifter som finns att tillgå för år 2012 är uppkomna genom enstaka besök, i huvudsak gjorda i landskapets mer skådartäta östra del. Sneglar man i stället på andra sammanställningar får man en helt annan bild av tranan i landskapet. Pettersson (2003-2012) sätter den västmanländska numerären till 650 par medan Ottosson

et al. (2012) uppskattar antalet till 1100 par. Det är således endast en bråkdel av landskapets häckande tranor som inrapporteras varje år.

För att ytterligare belysa tranans expansion kan nämnas att det under åren 1979-80 endast fanns två häckande par i Västerås kommun (de nordvästra kommundelarna) och att arten ännu inte hade anträffats som häckande i Hallstahammars kommun. Under 2012 fanns minst 19 häckande par i Västerås (15 "atlasrutor") och 5 par i Hallstahammars (5 "atlasrutor") kommun.

Vid följande lokaler har fler än ett tranpar konstaterats häcka under 2012: Frövisjön (Vä; 4 par), Asköviken (Vä; 3), Fläcksjön (Sa; 3), Bysjön (Sa; 2), Myckelmossen (Sa; 2), Gnien (Su; 2), Morskogasjön (Li; 2 par), Olofsfors-Hyttstjön (Nb; 2). Noterbart är att sex av ovanstående lokaler kan klassas som slättsjöar, en livsmiljö som har blivit allt viktigare för arten.

Hösten 2012 utkristalliserar sig två dagar då en stor del av tranorna lämnade alternativt sträckte förbi landskapet. Den 24 september inräknades minst 1790 ex. vid spridda lokaler och den 6 oktober inräknades minst 2861 ex.

Se även figur 3 och 4, sid 36, kartor som visar förekomst och spridning.

Markus Rehnberg

Strandskata *Haematopus ostralegus*

(48 FD, 89 FD, 160 FD, 140 FD)

Ingen häckning har rapporterats. Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (46), Hallstahammar (5), Köping (33), Kungsör (20), Sala (3), Surahammar (2), Lindesberg (19), Norberg (1), Fagersta (3), Skinnskatteberg (3), Ludvika (1) och Hällefors (4). Månadsvis fördelning: mars (1), april (46), maj (55), juni (20), juli (10) och augusti (8).

Större (minst 5 ex.) ansamlingar och sträcksummer:

Vä: 6 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 16.6 (Lars Ström).

Jörgen Lindberg

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

(32 h, 27 h, 24 h, 17h)

Sjutton (17) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från följande kommuner: Västerås (3), Hallstahammar (1), Köping (3), Sala (1), Lindesberg (5), Nora (1) och Fagersta (3).

Utom häckningstid 119 fågeldagar, fördelade kommunvis samt på perioderna 14.4-30.4 (84) respektive 1.8-9.9 (35): Västerås (8/11), Hallstahammar (14/5), Köping (30/10), Arboga (0/3), Sala (2/0), Surahammar (8/0), Lindesberg (7/1), Nora (2/0), Fagersta (10/5) och Ludvika (3/0).

Jörgen Lindberg

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

(155 FD, 263 FD, 276 FD, 394 FD)

Fågeldagarna fördelade kommunvis: Västerås (210), Hallstahammar (35), Köping (98), Kungsör (15), Arboga (22), Sala (1), Surahammar (4), Lindesberg (1), Norberg (1), Skinnskatteberg (7). Månadsvis fördelning: mars (1), april (8), maj (21), juni (11), juli (41), augusti (243), september (69).

Större (minst 10 ex.) flockar:

Vä: 10 r. Frövisjön, Skultuna, 3.6 (Håkan Johansson). Max 26 r. Frövisjön 1-7.8 (fl.obs.).

Ku: 15 r. Frostuna, K. Barkarö, 9.8 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: 17 r. Vretberga, Medåker, 5.8 (Ulf Eriksson).

Jörgen Lindberg

Fjällpipare *Charadrius morinellus* - F1

(1, 1, 7, 11)

Vä: Max 21 r. Hällby, Tillberga, 11.5 (Markus Rehnberg m.fl.). Max 5 r. Hällsta, Hubbo, 11-12.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 7 r. Hällby, Tillberga, 12.5 (Leif Lejdelin m.fl.). 6 ex. Olsta, Dingtuna, 13.5 (Lennart Gladh).

Ha: 4 r. Bolunda, Kolbäck, 9.5 (Johan Brenander m.fl.). 3 r. Rallsta, Berg, 13.5 (Kaj Engberg). 8 r. Bolunda, Kolbäck, 15.5 (Jacob Rudhe, Therése Andersson).

Kö: 2 r. Ängeholm, Himmeta, 9.5 (Mikael Rhönnsstad, Stefan Risberg). 5 r. Davids backe, Himmeta, 17.5 (Mikael Rhönnsstad).

Sa: 15 r. Saladammslätten, Sala, 11.5 (Kalle Källebrink).

Nb: 3 r. Hökmora, Karbenning, 11.5 (Kristofer Larsson).

Jörgen Lindberg

Ljungpipare *Pluvialis apricaria* - F1

(-, 9 h, 8 h, 5 h)

Fem (5) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats. Den kommunvisa fördelningen var: Surahammar (2), Lindesberg (1), Fagersta (1) och Nora (1).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Kö: 510 r. Köpingsön, Köping, 7.5 (Mikael Rhönnsstad).

350 r. Davids backe, Himmeta, 9.5 (Mikael Rhönnsstad, Stefan Risberg). 200 r. Ängeholm, Himmeta, 11.5 (Mikael Rhönnsstad).

Ku: 343 r. Barkarövik, K. Barkarö, 6.5 (Patrik Rhönnsstad). Max 141 r. Barkarövik, 11-12.5 (Patrik Rhönnsstad).

Sa: 100 r. Hällby, Västerfärnebo, 11.5 (Jan Fahlström). 111 r. Saladamm, Sala, 11.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Su: 115 r. Storängen, Ramnäs, 5.5 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 110 ex. Storängen, 7.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 100 r. Sjömosjön, Fellingsbro, 29.4 (Johan Andersson).

150 r. Sjömosjön, 1.5 (Johan Andersson, Per Andersson). 240 r. Gammelbo, Ramsberg, 7.5 (Mats Andersson, Ally Andersson).

Jörgen Lindberg

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

(-, 11, 40, 39)

Vä: 20 obs. om ca 91 ex. 1.8-23.9 vid Frövisjön, Askövik, Kvicksund och Skultunasågen.

Ha: 5 obs. om 6 ex. 3.8-9.9 (fl.obs.) vid Håggholmen, Utnäs, Storängen, Strömsvik och Rallsta.

Kö: 2 str. (S) Norsa, Munktorp, 1.8 (Jörgen Lindberg).

Ku: 2 str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 7.8 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: Vretberga, Medåker: 3 r. 31.7 och 1 r. 1.8 (Ulf Eriksson).

Su: 5 obs. om 10 ex. 28.7-26.9 vid Gnien, Ramnäs, Virsbo bruk och Gläpen.

Li: 3 ad. str. (S) Grindtorp, Linde, 7.8 (Hans Norelius).

No: 13 str. (SV) Järnvägsstationen, Nora, 13.8 (Anders Carlberg).

Fa: 2 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla, 24.7 (Sören Emet, Jan Hellström). 1 str. (SV) Per-Ols, Västanfors, 3.8 (Jan Hellström).

Sk: 17 ad. str. (SV) Skärsjön, Skinnskatteberg, 3.8 (Leif Johansson).

Jörgen Lindberg

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

(-, 70 FD100, 250 FD100, 368 FD100)

Kommunvis fördelning av de 368 FD100: Västerås (172), Hallstahammar (8), Köping (42), Kungsör (8), Arboga (1), Sala (56), Surahammar (66), Lindesberg (15). Månadsvis fördelning: mars (11), april (40), maj-juni (10), juli (54), augusti (118), september (73), oktober (52), november (10). Den största ansamlingen:

Vä: 800 str. Kvicksund, Rytterne, 29.7 (Pontus Lindberg, Viktor Eriksson).

Jörgen Lindberg

Kustsnäppa *Calidris canutus*

(6, 8, 9, 8)

Vä: 4 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 1.8 (Mats Magnussen m.fl.). 5 r. Frövisjön 4.8 (Gunnel Forsström, Jan-Erik Eklund).

Ku: 12 str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 24.7 (Patrik Rhönnsstad). 6 str. (SV) Kungsudden 7.8 (Patrik Rhönnsstad).

Sa: 1 ad. r. Rörbosjön, Fläckebo, 4.9 (Jan Fahlström).

Su: 12 ad. str. (S) Gnien, Ramnäs, 5.8 (Ralf Lundmark).

Fa: 4 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla, 24.7 (Sören Emet, Jan Hellström). 11 str. (SV) Brandbo, Västanfors, 28.7 (Roland Narfström).

Jörgen Lindberg

Småsnäppa *Calidris minuta* - F1

(20 FD, 62 FD, 31 FD, 37 FD)

Vä: 1 ex. Askövik, 29.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Max 2 r. Lövsta-pumpen, Askövik, Dingtuna, 1-3.6 (Esbjörn Nordlund m.fl.). 1 ex. Frövisjön, Skultuna, 2.8 (Kaj Engberg). 2 r. Frövisjön 8.8 (Marie Teilmann m.fl.). 1 r. Frövisjön 10.8 (Pontus Lindberg, Janne Virking). 2 r. Skultunasågen, Skultuna, 9.9 (Johan Brenander m.fl.).

Ha: 1 r. Håggholmen, Kolbäck, 23.8 (Ulf Carlsson). 2 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 1.9 (Christer Andersson, Per Eriksson, Stefan Johansson). 2 ex. Lagårdssjön 8.9 (Christer Andersson, Daniel Hedenbo). 2 r. Håggholmen 12.9 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 r. Norsa, Munktorp, 7.8 (Staffan Ekelund). Max 3 r. Norsa, 30.8-2.9 (Fredrik Backlund m.fl.). Max 3 r. Norsa 7-11.9 (Staffan Ekelund m.fl.).

Sa: 2 ad. r. Rörbo, Fläckebo, 22.9 (Jan Fahlström).

Jörgen Lindberg

Mosnäppa *Calidris temminckii*

(101 FD, 228 FD, 207 FD, 260 FD)

Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (206), Hallstahammar (8), Köping (11), Arboga (3), Sala (2), Surahammar (25), Lindesberg (5). Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Max 55 r. Lövsta-pumpen, Askövikens, Dingtuna, 18-24.5 (Pentti J. Tatti m.fl.).

Jörgen Lindberg

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

(16 FD, 77 FD, 50 FD, 40 FD)

Vä: 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 9.7 (Zsombor Károlyi m.fl.). 3 ad. r. Frövisjön, 14.7 (Bernt Larsson). 3 ad. r. Lövsta-pumpen, Askövikens, Dingtuna, 29.7 (Johan Brenan-

der m.fl.). Max 2 ad. r. Frövisjön, 30-31.7 (Eva Johansson m.fl.). 2 ad. r. Frövisjön, 6.8 (Anders Carlberg m.fl.). Max 5 ad. r. Frövisjön, 8-9.8 (Marie Teilmann m.fl.).

Ha: 1 1K r. Lagårdssjön, Kolbäck, 14.9 (Ulf Carlsson).

Kö: Max 5 r. Norsa, Munktorp, 31.8-7.9 (Mikael Rhönnsstad m.fl.).

Ar: 1 r. Vretberga, Medåker, 5.8 (Ulf Eriksson).

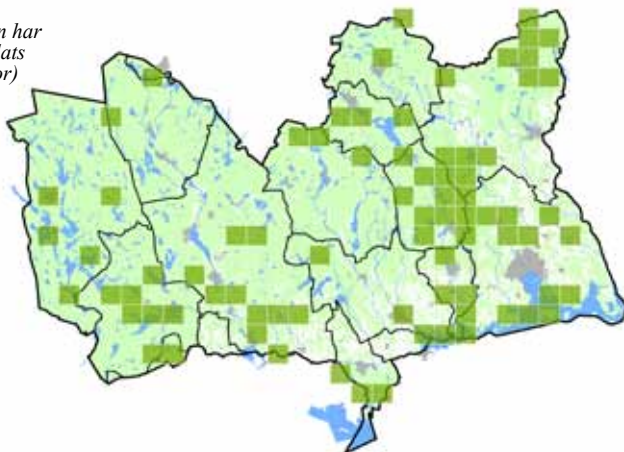
Su: 1 ad. r. Gnien, Rammäs, 7.7 (Ralf Lundmark, Andreas Press). 1 r. Gnien, 9.7 (Lennart Eriksson [Rammäs]).

No: 1 r. Södra Ås våtmark, Nora, 10.7 (Anders Carlberg).

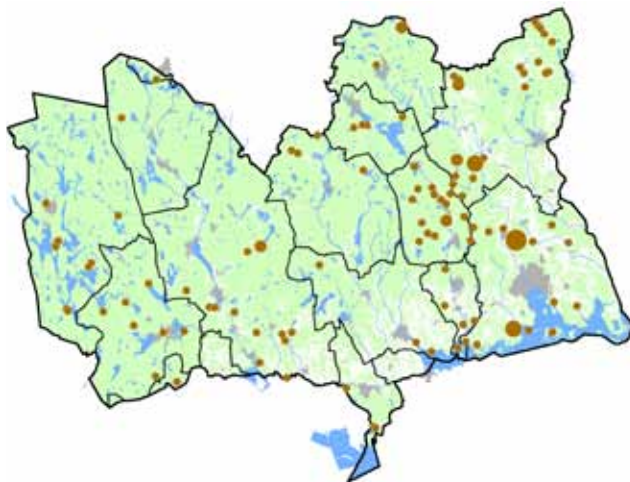
Fa: 1 ad. r. Backgården, Västanfors, 13.7 (Pentti Korhonen).

Jörgen Lindberg

Figur 3. Förekomst av trana i Västmanland år 2012. I kartan har samtliga häckningsfynd fördelats på s.k. atlasrutor (5x5 km rutor) (n=79).

Figur 4. Den geografiska spridningen av säkra och/eller troliga häckningslokaler för trana i Västmanland år 2012. Storleken på punkterna är i relation till antalet häckande par; liten punkt = 1 par; stor punkt = 4 par.

Kärrensnäppa *Calidris alpina*

(5 FD10, 41 FD10, 39 FD10, 71 FD10)

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar har rapporterats.

Kärrensnäppans tidsmässiga uppträdandet inföll mellan 28.6 och 20.10. Det enda fynd som föll utanför detta spann var årets enda vårfynd:

Fa: 2 ex. Kulflyten, Västanfors, 2.5 (Roland Narfström).

Jörgen Lindberg

Myrsnäppa *Limicola falcinellus*

(1 ex., 9 ex., 8 ex., 58 ex.)

Vä: sju (7) fynd om 36 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 22.5-3.6 (fl.obs.). Största antal var 16 ex. 28.5 (Hasse Berglund m.fl.).

Ha: 1 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 31.5 (Ulf Carlsson, Stefan Johansson).

Su: sju (7) fynd om 20 ex. Gnien, Ramnäs, 11.5-3.6 (fl. obs.). Störst antal var 6 ex. vilket noterades både 29.5 och 1.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 ex. Finnäkerssjön, Fellingsbro, 1.6 (Andreas Sandberg m.fl.).

Jörgen Lindberg

Brushane *Philomachus pugnax* - VU/F1

(42 FD50, 42 FD50, 14 FD50, 7 FD50)

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 50 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 28.4 (Zsombor Károlyi m.fl.). 50 r. Asköviken 29.4 (Lars Ström m.fl.).

Jörgen Lindberg

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*

(23 FD, 31 FD, 52 FD, 57 FD)

Antalet fågeldagar fördelat kommunvis: Västerås (29), Hallstahammar (4), Köping (3), Sala (3), Surahammar (9), Nora (2), Norberg (1), Fagersta (5) och Ludvika (1). Den månadsvisa fördelningen var mars (1), april (24), maj (23), juni-augusti (0), september (4), oktober (3), november (1) och december (1). Ett vinterfynd finns rapporterat:

Su: 1 ex. Surahammar, Sura, 9.12 (Tom Sävström).

Jörgen Lindberg

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

(, 11 FD50, 6 FD50, 5 FD50)

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 50 ex. Asköviken, Dingtuna, 30.9 (Lars Ström).

Su: 75 r. Gnien, Ramnäs, 26.9 (Mikael Mälberg).

Inga vinterfynd (1.1-29.2; 1-31.12) finns rapporterade.

Jörgen Lindberg

Dubbelbeckasin *Gallinago media* - NT/F1

(8 ex., 12 ex., 11 ex., 18 ex.)

Vä: 1 sp. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 6.5

(Robert Ekberg m.fl.). 2 sp. Lövsta-pumpen, 9.5 (Pentti J. Tatti m.fl.). 1 sp. Lövsta-pumpen, 12.5 (Eva Hansson m.fl.). 1 r. Stenarna, Asköviken, V-Barkarö, 29.9 (Niclas Lignell m.fl.).

Ha: 1 sp. Utnäslöt, Säby, 14.5 (Ulf Carlsson).

Kö: 2 r. Lersta, Kolsva, 13.5 (Fredrik Backlund m.fl.).

Su: 1 sp. Gnien, Ramnäs, 28.4 (Ralf Lundmark, Hanna Lundmark). 1 sp. Gnien, 4.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). Max 4 sp. Gnien, 6-8.5 (Johan Brenander m.fl.). 2 sp. Gnien, 15.5 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.).

Fa: 2 str. (NV) Framnäs, Västervåla, 3.5 (Leif Lejdelin, Jan Hellström).

Jörgen Lindberg

Morkulla *Scolopax rusticola*

Vinterfynd (1.1-28.2; 1-31.12):

Sk: 2 ex. Rysstorget, Hed, 3.1 (Mikael Rhönnsstad).

Jörgen Lindberg

Rödspov *Limosa limosa* - CR

(4 ex., 5 ex., 7 ex., 7 ex.)

Vä: 1 r. Frövisjön, Skultuna, 23.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 r. Frövisjön 5.5 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 22.5 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin).

Kö: 2 r. Norsa, Munktorp, 1.8 (Jörgen Lindberg).

Su: 1 r. Gnien, Ramnäs, 23.4 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 r. Gnien 18-21.5 (Mona Löfgren m.fl.).

Jörgen Lindberg

Myrspov *Limosa lapponica* - VU/F1

(237 ex., 396 ex., 457 ex., 198 ex.)

Vårfynd:

Su: 1 str. (N) Gnien, Ramnäs, 26.4 (Ralf Lundmark). 1 honf. r. Gnien 2-3.5 (Tommy Ryding m.fl.).

Ar: 4 str. (N) Sjölundamaden, Arboga, 1.5 (Seppo Leppälampi).

Höstfynd:

Vä: Tot. 13 str. (V) Kviksund, Rytterne, 25.7 (Kent Carlsson m.fl.). Max 2 ad. r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 29.7-10.8 (Johan Brenander m.fl.). Max 5 ad. Frövisjön, Skultuna, 1.8 (Mats Magnussen m.fl.). 4 str. (V) Kviksund

1.8 (Pontus Lindberg). 1 ex. Frövissjön 2.8 (Stefan Berg). Totalt 19 str. (S) Frövissjön 3.8 (Ulf Johansson m.fl.). 4 str. (SV) Kvikvsund 3.8 (Pontus Lindberg, Viktor Eriksson). 1 r. Frövissjön 8.8 (Janne Virking, Robert Ekberg).

Kö: 2 r. Norsa, Munktorp, 1.8 (Jörgen Lindberg).

Ku: 15 str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 7.8 (Patrik Rhönnsstad). 1 ad r. Frostuna, K. Barkarö, 9-13.8 (Patrik Rhönnsstad).

Ar: 17 r. Vretberga, Medåker, 31.7 (Ulf Eriksson).

Sa: 10 ad. str. (S) Näs, Fläckebo, 1.7 (Johan Brenander). 8 str. (S) Hällby, Västerfärnebo, 3.8 (Jan Fahlström). 1 str. Sala gruva, Sala, 10.8 (Kalle Källebrink).

Su: 3 ad. str. (S) Gnien, Ramnäs, 5.8 (Ralf Lundmark). 1 r. Gnien 7.8 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 str. (SV) Virsbo bruk, Ramnäs, 19.8 (Mikael Mälberg).

No: 20 str. (SV) Bergsäng, Nora, 10.7 (Anders Carlberg).

Fa: 10 str. (S) Floda, Ångelsberg, Västervåla, 11.7 (Staffan Liljeqvist). 15 str. (SV) Bockmurholmen, Västervåla, 24.7 (Sören Emet, Jan Hellström). 33 str. (SV) Brandbo, Västanfors, 28.7 (Roland Narfström).

Lu: 5 str. (SV) Hörksbyn, Grängesberg, 29.7 (Bertil Rahm).

Jörgen Lindberg

Småspov *Numenius phaeopus*

(-, 117 FD, 140 FD, 152 FD)

Antalet fågeldagar fördelade kommunvis: Västerås (13), Hallstahammar (2), Köping (4), Arboga (2), Sala (7), Surahammar (39), Lindsberg (5), Ör (10), Nora (5), Fagersta (53), Ludvika (10) och Hällefors (2). Månadsvis fördelning: april (11), maj (119), juni (10), juli (4) och augusti (8).

Större (minst 10 ex.) flockar:

Fa: 32 r. Framnäs, Västervåla, 4.5 (Staffan Liljeqvist, Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Ör: 10 r. Ervallaängarna, Ervalla, 20.6 (Jerry Andersson).

Lu: 10 r. Hörksbyn, Grängesberg, 5.5 (Bertil Rahm).

Jörgen Lindberg

Storspov *Numenius arquata* - NT

(-, 36 h, 24 h, 16 h)

Sexton (16) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Sala (3), Surahammar (5), Lindsberg (4), Örebro (1), Fagersta (2) och Hällefors (1). Inga större (minst 100 ex.) ansamlingar eller sträcksummor har rapporterats.

Jörgen Lindberg

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos* - NT

Årets första observationer gjordes i Köping (Anders Eriksson, Lennart Waara) och i Sala (Jan Fahlström) 18.4. Årets sista observation gjordes i Köping redan 3.8 (Jörgen Lindberg).

Lokaler med större ansamlingar (minst 10 ex.):

Kö: 10 r. Norsa, Munktorp, 28.7 (Jörgen Lindberg). 14 r. Norsa, 3.8 (Jörgen Lindberg).

Jörgen Lindberg

Skogssnäppa *Tringa ochropus*

(-, 1 FD10, 10 FD10, 19 FD10)

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: 20 ex. Lövsta-pumpen, Askövikens, Dingtuna, 29.4 (Fredric Abbetoft).

Ha: 10 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 14.4 (Per Eriksson m.fl.).

Kö: Norsa, Munktorp: 14 r. 27.7 (Mikael Rhönnsstad). 15 r. 28.7 (Jörgen Lindberg). 10 r. 3.8 (Jörgen Lindberg).

Sa: Gussjöbäck, Fläckebo: 10 r. 14.4 (Jan Fahlström, Hans Fahlström). 20 r. 16.4 (Markus Rehnberg). 12 r. 22.4 (Markus Rehnberg).

Su: 10 r. Gnien, Ramnäs, 21.4 (Fredrik Enoksson). 21 r. Gnien, 23.4 (Sören Larsson)

No: 14 r. Södra Ås våtmark, Nora, 16.4 (Anders Carlberg).

Nb: 10 str. Labodasjön, Karbenning, 15.4 (Torbjörn Jansson). 11 ex. Labodasjön, 18.4 (Kristofer Larsson).

Jörgen Lindberg

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

(13 FD10, 39 FD10, 27 FD10, 93 FD10)

Större (minst 20 ex.) ansamlingar:

Vä: Max 114 r. Frövissjön, Skultuna, 9-26.6 (Johan Brenander m.fl.). 24 r. Böle, Skultuna, 18.6 (Markus Rehnberg).

Sa: 29 r. Svedboäng, Västerfärnebo, 17.6 (Johan Södercrantz).

Jörgen Lindberg

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*

(14 FD10, 68 FD10, 39 FD10, 86 FD10)

Häckningsindicer har rapporterats från Knuthöjds mossen, Hällefors, där en gluttsnäppa spelade 25.5 (Karin Bergh) och där en uppretad gluttsnäppa varnande, 10.6 (Lars Jansson). Dessa noteringar skulle kunna indikera att en häckning har genomförts vid lokalen.

Den månadsvisa fördelning av de 86 FD10 var april (9), maj (7), juni (1), juli (10), augusti (56) och september (3).

Större (minst 40 ex.) ansamlingar:

Vä: Max 50 r. Frövissjön, Skultuna, 30.7-9.8 (Kalle Källebrink m.fl.).

Jörgen Lindberg

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis*

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 2 ex.)

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Askövikens, Dingtuna, 21.5 (Robert Ekberg m.fl.).

Sa: 1 r. Prästgårdsviken, Fläcksjön, Fläckebo, 6.5 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Jörgen Lindberg

Grönben *Tringa glareola* - F1

(7 FD50, 75 FD50, 84 FD50, 104 FD50)

Nio (9) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Surahammar (2), Lindsberg (1), Nora (2), Fagersta (2) och Hällefors (2). Den månadsvisa fördelningen av de 104 FD50 var följande: april (16), maj (82), juni (2), juli (3) och augusti (1).

Lokaler med större ansamlingar (minst 100 ex.):

Vä: Max 130 r. Askövikens 29.4-5.5 (fl.obs.). 100 r. Lövsta-

pumpen, 13.5 (Jacob Rudhe, Therése Andersson). 100 ex. Lövsta-pumpen, 21.5 (Zsombor Károlyi m.fl.).

Sa: 200 r. Fläcksjön, Fläckebo, 7-8.5 (Markus Rehnberg, Berndt Söderlund).

Su: Max 400 r. Gnien, Ramnäs, 1-8.5 (Sören Larsson m.fl.).

Li: 100 r. Sjömosjön, Fellingbro, 1.5 (Johan Andersson, Per Andersson).

Jörgen Lindberg

Rödbena *Tringa totanus*

(2 h, 5 h, 7 h, 11 h)

Elva (11) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (10) resp. Lindesbergs (1) k.r. Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: Från Askövikén har åtta (8) noteringar om större ansamlingar förmedlats mellan 14.4 och 13.7 (fl.obs.). Som mest noterades 20 ex. både 13.5 (Jacob Rudhe, Therése Andersson) och 21.5 (Bjarne Eriksson m.fl.).

Jörgen Lindberg

Roskarl *Arenaria interpres* - VU

(8 ex., 8 ex., 5 ex., 4 ex.)

Sa: 3 r. Saladamm, Sala, 11.5 (Eva Johansson, Kalle Källbrink).

Su: 1 ad. m Gnien, Ramnäs, 8.5 (Mats Magnussen).

Jörgen Lindberg

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus* - F1

(16 ex., 14 ex., 8 ex., 13 ex.)

Vä: 1-2 r. Frövisjön, Skultuna, 18.5 (Bernt Larsson m.fl.). 2 r. Frövisjön, 19.5 (Bernt Larsson m.fl.). 1 r. Frövisjön, 3.6 (Håkan Johansson). 3 r. Lövsta-pumpen, Askövikén, Dingtuna, 12.6 (Robert Ekberg m.fl.). 1 r. Frövisjön, 29.8 (Seppo Leppälampi). 1 IK r. Lövsta-pumpen, 7-8.9 (Åsa och Robert Ekberg m.fl.).

Su: 2 r. Turkiesjön, Ramnäs, 2-3.6 (Sören Larsson, Greta Larsson).

Jörgen Lindberg

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*

(2 ex., 2 ex., 3 ex., 2 ex.)

Vä: 1 (mörk fas) str. (NV) Farstuholmen, Rytterne, 19.8 (Sten Ljungars).

Su: 1 str. (NO) Gnien, Ramnäs, 5.5 (Sören Larsson & Greta Larsson).

Markus Rehnberg

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Sk: 1 3K r. St. Kedjen, Gunnillbo, 11-12.5 (Per Lif m.fl.)*.

Tredje fyndet i Västmanland och den första att bli stationär. Tidigare fynd är gjorda i Lindesberg (maj 1989) och Surahammars (maj 1999) kommuner.

Markus Rehnberg

Dvärgmås *Hydrocoloeus minutus*

(- h, - h, 18 h, 18 h)

Dvärgmåsen är sedan 2005 etablerad vid Askövikén. Antalet häckande par har sedan dess pendlat mellan 1

och 18 par. Under 2012 gick minst tio par till häckning (21.4-11.7), vilket enligt det inrapporterade materialet resulterade i endast tre flygga ungar. Ett minst sagt skralt häckningsresultat. Häckningsförsök noterades i år även vid Fläcksjön i Fläckebo (2 par; 30.4-14.6) och vid Frövisjön i Skultuna (5 par; 30.4-27.6). Vid båda dessa lokaler tycktes dock ansträngningarna ha varit förgäves och avbröts redan innan äggen hunnit kläcka. Även vid Gnien i Ramnäs noterades bobygge i slutet av maj (15-26.5), men här verkar häckningsbestyren ha upphört tämligen omgående.

Övriga fynd:

Vä: 1 3K+ Fläcksjön, Rytterne, 1.1 (Sten Ljungars). 2 ad. förbifl. Ridöfjärden, V.-Barkarö, 27.4 (Bengt Stridh). 8 ad. r. Granfjärden, Ångsö, 3.5 (Pontus Lindberg). 1 ad. förbifl. Södra Björnö, Västerås, 4.5 (Markus Rehnberg). 2 ad. förbifl. Ridöfjärden 4.5 (Markus Rehnberg). 2 ad. Västeråsfjärden, Västerås, 7.5 (Pontus Lindberg). 6 3K+ förbifl. Västeråsfjärden 12.5 (Markus Rehnberg). 2 ad. + 6 2K Hällén (Fagerön), Ångsö, 20.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg). 2 ex. Hässlösundet, Irsta, 23.5 (Pontus Lindberg). 1 ad. + 7 2K Grägen, Rytterne, 25.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg). 3 ad. Holmaviken, V.-Barkarö, 26.5 (Richard Lager). 3 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 22.6 (Lars Ström m.fl.). 2 ex. Österängen, Tidö-Lindö, 23.6 (Lars Ström). 1 ad. Trådarängarna, Irsta, 24.6 (Janne Virking). 2 ex. Österängen, Tidö-Lindö, 3.7 (Lars Ström). 1 ad. Österängen, Tidö-Lindö, 6.7 (Lars Ström). 5 ad. förbifl. Kvikvsund, Rytterne, 15.7 (Pontus Lindberg m.fl.). 1 ad. str. (V) Kvikvsund, 24.7 (Pontus Lindberg). 1 IK r. Frövisjön, Skultuna, 9.8 (Esbjörn Nordlund).

Sa: 2 ad. r. Hällby, Västerfärnebo, 30.4 (Jan Fahlström, Hans Fahlström).

Ha: 8 ad. r. Lagårdssjön, Kolbäck, 13.5 (Ulf Carlsson). 8 str. (SV) Lagårdssjön 14.5 (Kaj Engberg). 3 ex. Billingen, Kolbäck, 27.5 (Christer Andersson). 1 IK Klovstenen, Kolbäck, 19.8 (Ulf Carlsson).

Su: 2 ad. r. Sörsjön, Sura, 22.4 (Ralf Lundmark, Hanna Lundmark). 4 ex. Gnien, Ramnäs, 24.4 (Sören Larsson). 2 ex. Turkiesjön, Ramnäs, 15.5 (Katarina Boström). 2 ex. Lisjö ångar, Sura, 19.5 (Dan Pettrini). 2 ex. Lisjö ångar 21.5 (Katarina Boström).

Ku: 1 ad. str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 26.7 (Patrik Rhönstad). 1 2K+ str. (SV) Kungsudden, 29.7 (Patrik Rhönstad). 2 1K Frostuna, K. Barkarö, 9.8 (Patrik Rhönstad)

Fa: Max 6 ad. r. St. Aspen, Västanfors, 4.5 (Leif Lejdelin m.fl.). 4 ad. St. Aspen 5.5 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 5 ex. Brandbo, Västanfors, 5.5 (Roland Narfström). Max 3 ad. St. Aspen 6.5 (Weine Erlandsson m.fl.). 2 ex. Brandbo 6.5 (Roland Narfström). 2 1K r. Åmänningen, Västervåla, 19.8 (Leif Lejdelin).

Lu: 1 1K Hörksbyn, Grängesberg, 30.7 (Bertil Rahm).

Markus Rehnberg

Skrattmåsen *Larus ridibundus*

(1622 h, 2860 h, 1990 h, 1896 h)

Under årets första fem dagar (1-5.1) gjordes åtta (8) fynd om minst 101 ex., vilka fördelade sig på Västerås (4 fynd/100 ex.) och Hallstahammars (1/1) k.r. Under återstoden av januari och februari, samt även två veckor in i mars, fanns åtminstone två individer i Västerås hamnområde (fl. obs.). Vad som kan betraktas som årets första budbärare om

våren, började anlända från och med andra hälften av mars. Större ansamlingar (minst 500 ex.) har under våren (30.3-23.4) rapporterats från tio (10) lokaler, fördelat på Västerås (4), Sala (3), Köping (1), Fagersta (1) och Nora (1) k.r. Största antal rapporterades från Rullsbo, Västerfärnebo där 3500 ex. inräknades 16.4 (Jan Fahlström).

Häckning har under året konstaterats vid tjugo (20) lokaler med minst 1896 häckande par. Dessa fördelade sig på följande kommuner: Västerås (6 lokaler/1502 par), Sala (1/12), Surahammar (3/192), Köping (2/2), Lindesberg (3/19), Fagersta (1/10), Norberg (1/25), Nora (1/35), Hällefors (2/99). Dessutom har fynd under häckningstid noterats från ytterligare tio (10) lokaler i Sala (4), Arboga (1), Lindesberg (3), Norberg (1) och Hällefors (1) k.r. I de fall där det har lämnats någon form av häckningsresultat har skratmåsarnas ansträngningar resulterat i 0-0,5 flygga ungar per häckande par. Vi exempelvis Askövikens gick 1200 par till häckning, vilket resulterade i minst 480 flygga ungar, dvs. 0,4 flygga ungar/par. Ett resultat som får betraktas som tämligen normalt.

Under året har tre (3) större antalsuppgifter om sträckande skratmåss förmedlats från Kvicksund i Rytterne (720 ex. + 1510 ex.) samt från Kungsudden i K. Barkarö (2110 ex.), 25.7-5.8 (Pontus Lindberg resp. Patrik Rhönnsstad).

Året avslutades som året började det vill säga kallt. I början av december (1-8.12) noterades skratmåss vid tre tillfällen i Västerås kommun, därefter lyste arten med sin frånvaro.

Markus Rehnberg

Fiskmåss *Larus canus*

Årets mer anmärkningsvärda fynd utgör samtliga vinterfynd. I inledningen av januari (1-13.1) noterad vid elva (11) lokaler, fördelade på Västerås (5), Hallstahammar (1), Köping (2), Kungsör (1), Fagersta (1) och Hällefors (1) k.r. Störst antal (25 ex.) noterades vid Granfjärden, Ängsö, 6-7.1 (Åsa Ekberg m.fl.). I februari (24-25.2) noterades fiskmåss vid tre (3) lokaler i Västerås (2) och Fagersta (1) k.r. Från december finns endast ett fynd från Västerås k.n. 3 ex. Dyudden, Irsta, 1.12 (Bengt Stridh).

Markus Rehnberg

Silltrut *Larus fuscus* - NT

(50 FD, 25 FD, 35 FD, 41 FD)

Vå: 1 ad. (L. f. fuscus) r. Mycklinge, Tillberga, 6.4 (Christer Olsson). 1 ad. str. (N) Syriksberg, Skultuna, 3.5 (Markus Rehnberg). 1 ad. r. Frövisjön, Skultuna, 10.5 (Tommy Ryding, Joanna Nilsson). 2 ad. (L. f. fuscus) r. Bocksjön, Tortuna, 15.5 (Pentti J. Tatti, Markus Rehnberg). 2 ad. (L. f. fuscus) r. Trädarängarna, Irsta, 18.6 (Janne Virking). 1

3K+ (L. f. fuscus) r. Gryta soptipp, Västerås, 25.8 (Joachim Karlsson). 1 1K str. (S) Kvicksund, Rytterne, 29.9 (Pontus Lindberg m.fl.).

Ha: 1 2K+ (L. f. fuscus) str. (N) Sävholmen, Kolbäck, 25.4 (Ulf Carlsson). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Klovstenen, Kolbäck, 27.8 (Ulf Carlsson).

Su: 1 ad. (L. f. fuscus) str. (N) Torgvägen, Ramnås, 10.4 (Ralf Lundmark). 1 ad. + 1 1K str. (SO) Högbyaden, Griens, Ramnås, 2.9 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Kö: 1 ad. Norsa, Munktorp, 8.5 (Göran Nilsson). 1 ad. r. Malmön, Köping, 10.5 (Fredrik Backlund). 1 ad. Norsa, 10.5 (Göran Nilsson). 1 ad. r. Norsa, 12.5 (Jörgen Lindberg). 1 ad. r. Norsa, 16-17.5 (Peter Ekelund, Göran Nilsson). 1 3K Soptippen, Köping, 17.7 (Oskar Nilsson). 1 ad. r. Norsa, 28.7 (Jörgen Lindberg).

Ku: 1 ad. r. Kungsudden, K. Barkarö, 23.4 (Patrik Rhönnsstad). 1 ad. r. Granö, K. Barkarö, 11.5 (Patrik Rhönnsstad). 1 ad. str. (SV) Kungsudden, 5.8 (Patrik Rhönnsstad).

Fa: 3 ad. (L. f. fuscus) r. Brandbo, Västanfors, 26.4 (Roland Narfström). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Brandbo, 10.5 (Roland Narfström). 1 ad. r. Tjувön, St. Aspen, Västanfors, 10.5 (Jan Hellström, Sören Emet). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Ämanningen, Västervåla, 21-22.8 (Staffan Liljeqvist). 1 ad. (L. f. fuscus) r. Sänkmossen, Västanfors, 22.8 (Staffan Liljeqvist).

Nb: 1 ad. (L. f. fuscus) str. Storsjön (Andersbenning), Norberg, 8.5 (Kristofer Larsson)

No: 2 ad. r. Norasjön, Nora, 16.4 (Roland Thuvander). 2 ad. r. Södra Ås, Nora, 12.5 (Anders Carlberg).

Lu: 1 ad. (L. f. fuscus) r. Hörksbyn, Grängesberg, 2.5 (Bertil Rahm)

Följande fynd av silltrutar som betecknas som "ljusmantlade" har gjorts under året. I begreppet "ljusmantlade" klumpas raserna L. f. intermedius, L. f. graellsii och L. f. heuglini som oftast är mycket svåra att skilja från varandra. (0 ex., 0 ex., 1 ex., 2 ex.)

Kö: 1 ad. r. Mista, Köping, 16.7 (Mikael Rhönnsstad). 1 ad. r. Soptippen, Köping, 17.7 (Oskar Nilsson).

Fa: 1 ad. (L. f. intermedius) str. (N) Bondfallet, Västervåla, 30.4 (Leif Lejdelin).*

Markus Rehnberg

Gråtrut *Larus argentatus* - NT

Gråtruten är anträffad samtliga av årets månader, i större antal dock endast i Västerås och Köpings k.r. Som mest inräknades 1300 ex. vid Västeråsfjärden, Västerås, redan 15.1 (Johan Södercrantz m.fl.).

Markus Rehnberg

Havstrut *Larus marinus*

(1 H, 4 H, 1 H, 1 H)

Häckning har i år rapporterats från en lokal i Västerås (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg). Vinterfynd och större antal har endast rapporterats från Västerås k.n, där som mest 21 ex. (18 ad. + 2 4K + 1 2K) fanns vid Västeråsfjärden i Västerås 15.1 (Johan Södercrantz m.fl.). I januari och februari även noterad vid följande lokaler: Ridöfjärden i V.-Barkarö, Litsberga i Romfartuna samt Granfjärden och Hallingen i Ängsö (fl.obs.). I november fanns som mest

11 ex. vid Färjakajen i Västerås 19.11 (Bjarne Eriksson).
Decemberfynd saknades i år helt!

Markus Rehnberg

Skrårtärna *Hydroprogne caspia* - **VU/F1**

(166 FD, 35 FD, 27 FD, 21 FD)

Vä: Askövikén, V.-Barkarö: 1 ad. 19.5 (Pentti J. Tatti). 1 ad. 5.7 (Torbjörn Hegedüs). 1 ad. 11.7 (Tommy Ryding).
Kvicksund, Rytterne: 1 str. (V) 1.8 (Pontus Lindberg). 1 str. (V) 3.8 (Pontus Lindberg, Viktor Eriksson).

Ku: Kungsudden, K.-Barkarö: 2 ad. str. (SV) 12.7. 1 ad. str. (SV) 16.7. 2 ad. str. (SV) 26.7 [kl. 10:53]. 1 ad. str. (SV) 26.7 [kl. 11:26]. 1 ad. str. (SV) 5.8. 2 ad. str. (SV) 7.8 (Patrik Rhönnsstad).

Kö: 6 str. (SV) Sjöboda, Munktorp, 24.7 (Per Lindh).

Ar: 1 ad. Nyckelgrundet, Arboga, 3.8 (Petter Simonsson).

Markus Rehnberg

Svarttärna *Chlidonias niger* - **VU/F1**

(46 H, 48 H, 53 H, 46 H)

Årets uppträdande inföll mellan 29.4 och 19.8. I vanlig ordning är det i landskapets östra kommuner som huvuddelen av fynden görs. Här har häckning eller häckningsförsök konstaterats i en knapp handfull slättsjöar, i Västerås, Sala och Surahammars k.r. Ny häckningslokal för året blev den nyrestaurerade Frövisjön i Skultuna. Lokalen attraherade en hel del svarttärnor i maj, men endast ett par gick till häckning. En häckning som tyvärr misslyckades. Antalet häckande par i landskapet som helhet är som vanligt ganska osäker. Utgår man ifrån att minst 25 par gick till häckning i Fläcksjön i Fläckebo, bör den västmanländska populationen under året ha uppgått till minst 46 par, vilka fördelade sig på Fläcksjön (25 par), Askövikén (17), Gnien i Ramnäs (3) och Frövisjön (1). Siffran står sig tämligen stabilt i jämförelse med de närmast föregående åren. I de fall där häckningarna ledde till flygg avkomma nådde mellan 0,8 och 1,67 ungar/par flygg ålder. Ett mycket bra resultat!

Övriga fynd:

Vä: 2 förbifl. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 6.5 (Lars Ström). 4 ex. Hälsingtorp, Skultuna, 19.5 (Mikael Mälberg, Rose-Marie Mälberg). 1 ad. Gräggen, Rytterne, 25.5 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg). 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, 7.7 (Lars Ström). 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, 12.7 (Lars Ström). 2 ad. + 2 1K förbifl. Kvicksund, Rytterne, 25.7 (Kent Carlsson m.fl.). 3 str. (V) Kvicksund, 1.8 (Pontus Lindberg).

Ha: Lagårdssjön (5.5-21.6), som mest 44 ex. (fl.obs.).

Su: 2 ex. Glåpen, Sura, 13.5 (Tommy Ryding, Johan Brenander).

Ku: 1 2K+ str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 16.7 (Patrik Rhönnsstad).

Kö: Max 3 ex. Norsa, Munktorp, 20-22.5 (Jörgen Lindberg m.fl.). 1 ad. r. Hungershall, Munktorp, 21.7 (Mikael Rhönnsstad).

Ar: 15 ad. + 20 1K r. Nyckelgrundet, Arboga, 3.8 (Petter Simonsson).

Nb: 1 ex. Noren, Norberg, 18.7 (Kristofer Larsson).

Norbergsfyndet tycks vara det första, alternativt det andra, för kommunen. Tidigare finns ett fynd från Hörendesjön den 30.7 1974. I det fallet är det dock osäkert om fyndet gjordes i den del som ligger i Norberg eller den i Sala.

Markus Rehnberg

Silvertärna *Sterna paradisaea* - **F1**

(-, 36, 46, 64)

I samband med vårflytten noterad vid fyrtioåtta (48) tillfällen om minst 263 ex. Det tidsmässiga uppträdandet inföll mellan den 26.3 och 23.5. Under juni noterad vid två (2) tillfällen om två ex. Höststräcket inföll mellan 7.7 och 8.8, under vilken tid arten noterades vid fjorton (14) tillfällen om 53 ex.

Vä: Tolv (12) fynd fördelat på våren (8 fynd å 33 ex. 3-15.5) och hösten (3 fynd å 27 ex. 15-27.7; samtliga vid Kvicksund). Därutöver ett fynd som faller något utanför ramar: 1 ex. Hässlösundet, Irsta, 19.6 (Fredrik Engström).

Sa: 8 fynd å 40 ex. 26.4-23.5.

Ha: 3 fynd å 13 ex. (1-13.5).

Su: 9 fynd å 70 ex. 4-13.5.

Ku: 5 fynd å 15 ex. (16.7-5.8); samtliga str. (SV) förbi Kungsudden i K. Barkarö (Patrik Rhönnsstad).

Kö: 1 ex. Västlandsjön, V. Skedvi, 12.5 (Jörgen Lindberg). 1 ex. Västlandsjön, Kolsva, 15.6 (Johan Karlsson, Benjamin Rodling).

Li: Max 12 ex. Stor-Väringen, Väringen, 4.5 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen). 3 r. samma lokal 5.5 (Johan Andersson, Per Andersson).

Fa: 14 fynd å 79 ex. (30.4-15.5).

Nb: Max 8 r. Labodasjön, Karbenning, 5.5 (Torbjörn Jansson m.fl.).

Lu: 1 ex. Hörksbyn, Grängesberg, 2.5 och 3 ex. samma lokal 4.5 (Bertil Rahm).

Hä: 6 fynd å 11 ex. (7.7-8.8).

Markus Rehnberg

Fisktärna *Sterna hirundo* - **F1**

(- h, 136 h, 153 h, 235 h)

Årets första fisktärnor noterades vid Färjakajen i Västerås 12.4 (Berndt Söderlund), därefter gjordes ytterligare 13

fynd om 37 ex. t.o.m. 15.4. Samtliga fynd gjorda i anslutning till Mälaren. Häckning har rapporterats från tretton (13) lokaler med följande kommunvisa fördelning: Vä (6 lokaler/224 par), Su (2/4), Kö (2/2), Sk (1/2), Nb (1/1), Hä (1/2).

Fem (5) större (minst 100 ex.) sträcksummor har rapporterats från Kviksund i Rytterne, mellan 15.7 och 3.8 (Pontus Lindberg m.fl.). Årets sista fisktärnor (2 1K) noterades vid Sävholmen i Kolbäck 10.9 (Ulf Carlsson).

Markus Rehnberg

Tamduva *Columba livia* (domest.)

Två större ansamlingar har rapporterats och i vanlig ordning är det Västerås hamnområde som utgör platsen för observationen.

Vä: Max 200 r. Ångkraftverket, Västerås, 3-5.1 (Pontus Lindberg m.fl.). 100 r. Lillluddan, Västerås, 31.10 (Gunilla Virking, Janne Virking).

Markus Rehnberg

Skogsduva *Columba oenas*

Fåtaligt började de första värduvorna dyka upp i landskapet från och med 23.2, då årets första sågs flyga förbi Ramnäs (Ralf Lundmark). Årets sista skogsduva noterades 8.10 vid Brandbo i Västanfors (Roland Narfström). I övrigt har inga anmärkningsvärda observationer gjorts under året.

Markus Rehnberg

Ringduva *Columba palumbus*

Fynd i januari och februari har rapporterats från Västerås (39 ex.), Sala (2 ex.), Hallstahammars (5 ex.), Surahammars (1 ex.), Köpings (6 ex.), Lindesbergs (1 ex.) och Hällefors (1 ex.) k.r. Några av de fynd som gjordes i slutet av februari bör egentligen betraktas som tidigt anlända värflyttare.

Ansamlingar minst 500 ex. har under våren (1-30.4) rapporterats från Västerås (1), Hallstahammars (1) och Surahammars (3) k.r. Största antal inräknades vid Rälken i Haraker, 11.4 (Markus Rehnberg). Under hösten (1.9-31.10) har större antal rapporterats från följande kommuner: Västerås (3), Surahammars (1) och Köping (2). Störst antal (3040 ex.) inräknades på sträck förbi Kviksund i Rytterne 6.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

I december gjordes endast fem fynd av 7 ex., fördelat på Västerås (3 fynd/4 ex.) och Nora (2/3).

Markus Rehnberg

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Av våra en gång så talrika turkduvor återstår nu endast små fragmenterade spillror i Västerås, Sala, Hallstahammars och i Köping. Artens fortlevnad i landskapet tycks hänga på en allt skörare tråd. Årets största ansamling utgjordes av de elva (11) turkduvor som inräknades vid Hyttan i Sala. Årets "udda figurer" var den som noterades utanför Västerfärnebo i september samt den som fanns i Fagersta under större delen av året.

Samtliga fynd:

Vä: Två häckningar eller förmodade häckningar har rapporterats från Vega, Västerås, 10.4-25.7 (Bjarne Eriksson m.fl.) samt från Berghamra, Västerås, 28.4-1.6 (Gunnar Lignell). Övriga fynd: Max 5 ex. Framnäs, Västerås, 2.1-12.2 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. Hamre, Västerås, 28.1 (Johan Brenander). Max 3 ad. Södra Skiljebo, Västerås, 15.2-20.5

(Mats Magnussen, Fredrik Engström). 2 ex. Skallberget, Västerås, 19.4 (Sara Wändell). 2 ex. Viksäng, Västerås, 25.5 (Jan Fahlström). Max 5 ex. Munkängen, Västerås, 30.5-26.10 (Ulf Johansson m.fl.). Max 3 ex. Vega, Västerås, 12.10-3.11 (Bjarne Eriksson). 2 ex. Nordanby, Västerås, 21.10 (Bernt Larsson). 1 ex. Skallberget, Västerås, 30.10 (Christina Bredin). Max 2 ex. Vega, Västerås, 5-29.12 (Bjarne Eriksson).

Sa: 1 sj. Emaus, Sala, 21.3 (Stig Öhman). 1 sj. Åkra, Sala, 25.3 (Krister Ekman). 1 ex. Emaus, Sala, 9.4 (Martin Molin). 2 ex. Emaus, Sala, 18.5 (Kjell-Åke Källebrink). 1 ex. Jakobsdal, Sala, 23.5 (Kjell-Åke Källebrink). 2 ex. Sala stad, Sala, 13.8 (Krister Ekman). Max 6 ex. Hyttan, Sala, 22-25.8 (Krister Ekman). 1 ex. Kilboslätten, Västerfärnebo, 15.9 (Yngve Hareland). 2 ex. Prästgården, Sala, 30.9 (Krister Ekman). Max 11 ex. Hyttan, Sala, 22-24.10 (Eva Johansson). 2 ex. Jakobsdal, Sala, 7.11 (Jan Fahlström). 2 ex. Åkra, Sala, 19.11 och 26.12 (Krister Ekman).

Ha: En misslyckad häckning Barnängen, Hallstahammars, 3.1-23.4 (Daniel Hedenbo m.fl.). Övriga fynd: 1 ex. Kolbäck, 14.1 (Ulf Carlsson m.fl.). 1 ex. Kvalsta, Berg, 9.7 (Ulf Carlsson). 2 sj. Barnängen, Hallstahammars, 29.9-3.11 (Per Hedenbo m.fl.).

Kö: Max 4 ex. Elund, Köping, 5.1-19.2 (Torbjörn Hegedüs m.fl.). 1 ad. r. Nyckelberget, Köping, 14.4 (Anton Suontausta). 2 ex. Centrum, Köping, 4.5 (Daniel Brehmer). 1 ex. Köping, 12.5 (Jörgen Lindberg). Max 3 sj. Östanäs, Köping, 17.5-10.7 (Peter Ekelund m.fl.). 1 r. Centrum, Köping, 18.5 (Daniel Brehmer). 1 sj. Nyckelberget, Köping, 21.6 (Mikael Rhönnsad). 1 ex. Elund, Köping, 22.6 (Mikael Rhönnsad). 1 sj. Bjorden, Köping, 6.7 (Per Lindh). 2 r. Erikslund, Köping, 10.7 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 ex. Östanäs, Köping, 2.8 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 sj. Östanäs, Köping, 1-2.9 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 3 ex. Elund, Köping, 3-4.11 (Torbjörn Hegedüs, Kjell Ekelund). 1 sj. Östanäs, Köping, 8-23.12 (Peter Ekelund, Göran Nilsson).

Fa: 1 sj. Uggelbo, Fagersta, Västanfors, 1-3.5 (Bo Persson) samt 1 ex. 21-27.12 (Bo Persson m.fl.).

Markus Rehnberg

Turturduva *Streptopelia turtur*

(3 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Ha: 1 r. Kvalsta, Berg, 28-29.5 (Stefan Johansson m.fl.).

Turturduvan är inte längre en årlig gäst i landskapet.

Markus Rehnberg

Gök *Cuculus canorus*

(- sj., - sj., 365 sj., 442 sj.)

Tidsmässigt inföll årets uppräddande mellan den 1.5 och 5.9. Årets första gök hördes vid Sävsjön i Hällefors 1.5 (gm Gunde Persson). Med en viss reservation för dubbelräkning noterades minst 442 ropande gökar under våren och försommaren (1.5-13.7). Detta är i paritet med året innan. De revirhävande gökarnas geografiska fördelning var: Västerås (78), Sala (45), Hallstahammars (29), Surahammars (72), Köping (43), Kungsör (1), Arboga (7), Skinnkatteberg (22), Fagersta (25), Norberg (16), Lindesberg (49), Örebro (4), Ljusnarsberg (3), Nora (26), Hällefors (24) och Ludvika (2). I övrigt gjorde ytterligare trettiofyra (34) fynd av icke revirhävande fåglar, vilka fördelade sig på Västerås (10),

Sala (3), Hallstahammar (1), Surahammar (6), Köping (2), Skinnkatteberg (2), Fagersta (2), Arboga (1), Lindsberg (1), Nora (4) och Ludvika (2) k.r. En konstaterad häckning har i år rapporterats från Medåkers s:n (Ar). Vårdfågeln var i det fallet rödhake! Årets sista gök noterades vid Lagårdsjön i Kolbäck, 15.9 (Ulf Carlsson).

Markus Rehnberg

Berguv *Bubo bubo* - NT/F1

(1 h, 6 h, 12 h, 9 h)

Två säkerställda häckningar rapporterades från Sala. Därutöver har sju (7) möjliga/troliga häckningar rapporterats från Västerås (1), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (1), Lindsberg (1), Nora (1) och Fagersta (1) k.r.

Övriga observationer:

Vå: 1 sj. Sandtorpet, V.-Barkarö, 10.11 (Mats Magnussen).

Li: 1 ex. omhändertagen Hinsebergsbron, Frövi, Näsby, 7.10 (Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin).

Nb: 1 sj. Gavelmossen, Norberg, 26.11 (Arvid Landgren).

Roland Thuvander

Hökuggla *Surnia ulula* - F1

(32 ex., 4 ex., 3 ex., 70 ex.).

Ovanligt många hökugglor observerades under året. Observationer under häckningstid, dock utan några indikationer på häckning kommunvis fördelade: Västerås (2), Lindsberg (1), Fagersta (1), Skinnkatteberg (1) och Hällefors (1).

Månadsvis fördelning av rapporterade hökugglor: januari-februari (0), mars (1), april (5), maj (0), juni (1), juli-augusti (0), september (7), oktober (22), november (33), december (4). Kommunvis fördelning: Västerås (5), Hallstahammar (2), Köping (4), Kungsör (1), Örebro (1), Surahammar (10), Lindsberg (5), Nora (3), Sala (13), Norberg (2), Fagersta (6), Skinnkatteberg (3), Ljusnarsberg (5) och Hällefors (10).

Roland Thuvander

Sparvuggla *Glaucidium passerinum* - F1

(-, 18 h, 74 h, 59 h)

Femtionio (59) revirhävande fåglar noterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (7), Hallstahammar (1), Köping (12), Örebro (1), Sala (6), Surahammar (8), Lindsberg (5), Nora (1), Norberg (5), Fagersta (2), Skinnkatteberg (3), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (7). Under hösten (1.8-31.12) rapporterades sammanlagt 28 ex., fördelade på september (1), oktober (7), november (14) och december (6).

Roland Thuvander

Kattuggla *Strix aluco*

(20 H, 26 H, 39 H, 23 H)

Trehundrafemtio (350) lokaler med ropande kattugglor under häckningstid, fördelade sig på följande kommuner: Västerås (63), Hallstahammar (19), Köping (53), Kungsör (1), Arboga (11), Sala (31), Surahammar (18), Lindsberg (27), Örebro (1), Nora (18), Norberg (6), Fagersta (21), Skinnkatteberg (67), Ljusnarsberg (3), Hällefors (11). I tjugotre (23) fall konstaterades häckning med följande

kommunvisa fördelning: Västerås (2), Hallstahammar (4), Köping (5), Arboga (2), Sala (3), Surahammar (3), Lindsberg (1) och Nora (3).

Roland Thuvander

Slaguggla *Strix uralensis* - F1

(3 H, 8 H, 12 H, 4 H)

Fyra (4) konstaterade häckningar har rapporterats, samtliga från Sala. Dessutom har ropande fåglar hörts eller iakttagits under häckningstid vid 24 lokaler i Västerås (3), Sala (7), Surahammar (2), Norberg (1), Fagersta (2), Skinnkatteberg (7), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1).

Övriga fynd:

Vå: 1 ex. Odlingen, Irsta, 3-9.1 (Pentti J. Tatti, Bernt Larsson). 1 ex. Södra Björnö, Västerås, 13-20.1 (Johan Brenander, Fredric Abbetofi). 1 ex. Nygård, Skultuna, 18.11 (Johan Brenander m.fl.).

Kö: 1 ex. Lammurn, Västra Skedvi, 14.1 (Patrik Rhönnsstad, Gunnar Niklasson) och samma lokal 1.3 (Lennart Andersson).

Sa: 1 ex. Nordanberg, Möklinta, 3.1 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Källtorp, Möklinta, 4.1 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Liljansdal, Möklinta, 8.1 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Nordanberg 28.1 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Liljansdal 2.10-20.11 (Owe Andersson m.fl.). 2 ex. Nordanberg 4-28.11 (Owe Andersson m.fl.). 1 ex. Ljusängen, Möklinta, 7-27.11 (Owe Andersson, Maud Andersson). 1 ex. Lund, Möklinta, 10.11 (Maud Andersson, Owe Andersson). 1 ex. Högbo, Möklinta, 16-21.11 (Tommy Nordström m.fl.). 1 ex. Österbo, Möklinta, 18-22.11 (Owe Andersson m.fl.).

Su: 1 ex. Hovmossen, Sura, 11.1 (Mikael Mälberg). 1 ex. Färmsbo, Ramnäs, 20.1 (Sören Larsson, Greta Larsson). 1 ex. Olgotorget, Sura, 27.10 (Sören Larsson, Greta Larsson). 1 ex. Gläpen, Sura, 4.11 (Gudrun Eriksson-Lindgren, Yvonne Örn). 1 ex. Felingen, Ramnäs, 14.11 (Jan Jørgensen, Eva Jørgensen).

No: 1 funnen död Hitorp, Nora, 11.3 (Anders Carlberg).

Nb: 1 ex. Böloxen, Norberg, 13.11 (Torbjörn Jansson).

Fa: 1 ex. Bastmora, Västanfors, 3.1 (Pentti Korhonen). 1 ex. Kullyften, Västanfors, 9.11 (Pentti Korhonen).

Sk: 1 ex. Berga, Hed, 20.1 (Mikael Rhönnsstad). 1 ex. Västanhed, Hed, 8.8 (Bernt Bergsten). 1 ex. Sotebo, Skinnkatteberg, 15.11 (Leif Edberg). 1 ex. Laggarbo, Skinnkatteberg, 17.11 (Staffan Ekelund, Leif Edberg).

Roland Thuvander

Lappuggla *Strix nebulosa* - NT/F1

(1 ex., 3 ex., 9 ex., 58 ex.)

(- h, - h, 13 h, 31 h)

Under häckningstid har 31 fynd rapporterats från Västerås (3), Köping (8), Sala (10), Surahammar (2), Lindsberg (2), Norberg (1), Fagersta (3) och Hällefors (2) k.r. Häckning har i ett fall konstaterats i Köping. Antalet rapporterade lappugglor kommunvis fördelade på Västerås (8), Köping (9), Sala (15), Surahammar (5), Lindsberg (6), Nora (1), Norberg (2), Fagersta (6) och Hällefors (6) k.r.

Rekordmånga rapporter av lappugglor i landskapet. Den invasion som inleddes under 2011 fortsatte under året. De

flesta observationerna är från första delen av året och är väl spridda i landskapet.

Hornuggla *Asio otus*

(32 H, 22 H, 49 H, 2 H)

Under året har endast två häckningar konstaterats, båda i Hallstahammar. Därutöver har fynd gjorts under häcknings-tid på ytterligare 17 lokaler, vilka fördelade sig kommunvis på Västerås (5), Köping (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (2), Nora (2) och Fagersta (4) kr.

Vinterfynd (1.1-28.2, 1-31.12):

Vä: 1 ex. Steneborg, V.-Barkarö, 22.12 (Richard Lager).

Ha: 1 ex. Ärby, Hallstahammar, 7.12 (Stefan Johansson, Jeanette Parentela).

Ett mycket magert år för hornugglan i landskapet. Jämför med jorduggla.

Roland Thuvander

Jorduggla *Asio flammeus* - NT/F1

(18 FD, 5 FD, 11 FD, 165 FD)

Totalt 165 fågeldagar fördelade på januari (1), mars (14), april (17), maj (62), juni (46), juli (18), augusti (4), september (1), oktober (1), november (0) och december (1). Den kommunvisa fördelningen blev Västerås (25), Hallstahammar (4), Köping (2), Kungsör (5), Sala (10), Surahammar (10), Lindesberg (5), Nora (1), Norberg (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (4) och Hällefors (2). Ingen häckning konstaterad i år.

Till skillnad mot hornugglan hade jordugglan ett mycket bra år i Västmanland.

Roland Thuvander

Päruggla *Aegolius funereus* - F1

(52 h, 34 h, 105 h, 8 h)

Ingen häckning konstaterades i landskapet under 2012.

Åtta (8) ropande hannar rapporterades med följande kommunvisa fördelning: Västerås (4), Köping (1), Sala (2) och Fagersta (1). Förutom dessa rapporterades endast nio (9) pärugglor i landskapet. Ett mycket magert år för pärugglan i Västmanland.

Roland Thuvander

Nattskärna *Caprimulgus europæus* - VU/F1

(32 ex., 37 ex., 82 ex., 86 ex.)

Året gav 61 spelande nattskärnor, vilka rapporterades ifrån Västerås (5), Sala (2), Surahammar (15), Köping (4), Skinnskatteberg (4), Fagersta (4), Norberg (4), Lindesberg (13), Örebro (1), Nora (6) och Hällefors (3) kr.

I övrigt har följande fynd rapporterats:

Vä: 1 r. Ångkraftverket, Västerås, 25.9 (Jesper Andersson).

Sa: 1 ex. Axholm, Fläckebo, 4.6 (Jan Fahlström).

Su: vid Lisjö ångar, Sura, noterad enligt följande: 1 ex. 16.5 (Katarina Boström), 2 ex. 3.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]), 1 ex. 8.6 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 ex. 10-11.6 (Katarina Boström). 1 ex. 16.6 (Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 ex. 20.6 (Ralf Lundmark). 2 ex. 7.7 (Sören Larsson). 4

ex. 27.7 (Patrik Rhönstad, Gunnar Niklasson). Dessutom: 1 r. Turkie ångar, Ramnäs, 26.5 (Johan Brenander, Johan Karlsson). 1 ex. Baståsen, Sura, 7.6 (Sören Larsson). 1 ex. Grindstugan, Ramnäs, 3.8 (Mikael Mälberg) och 1 ex. samma lokal 24.9 (Mikael Mälberg).

Fa: 1 r. Ångelsberg, Västervåla, 5.6 (Staffan Liljevqvist). 1 r. Öster Mursjön, Västervåla, 7.6 (Staffan Liljevqvist).

Sk: 1 r. Norra Frärentjärnen, Hed, 11.6 (Kjell Ekelund).

Li: 1 r. Västvåla, Fellingsbro, 2.6 (Mattias Rudenvall, Johan Månsson). 1 r. Österhammarssjön, Fellingsbro, 2.6 (Mattias Rudenvall, Johan Månsson). 1 förbif. Fänsäter, Ramsberg, 2.6 (Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin).

Markus Rehnberg

Tornseglare *Apus apus* - NT

Årets första tornseglare noterades redan 28.4 vid Sjömosjön i Fellingsbro (Ulf Jacobsson). Därefter dröjde det till den 4.5 innan ytterligare fynd följde. Mellan 28.4 och 10.5 gjordes totalt tjugoåtta (28) fynd om 219 ex. Årets sista (3 ex.) tornseglare noterades överd Norra Malmberg i Västerås den 7.9 (Johan Karlsson). Inga fynd om större (minst 1000 ex.) ansamlingar har rapporterats under året.

Markus Rehnberg

Kungsfiskare *Alcedo atthis* - VU/F1

(2 h, 7 h, 5 h, 0 h)

Vä: 1 ex. Orresta, Björksta, 24.2 (Tommy Ryding). Vid Ångkraftverket i Västerås noterad enligt följande: 1 ex. 2.1-6.3 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. 22.9 (Johan Karlsson). 1 ex. 24-25.11 (Janne & Gunilla Virking). 1 ex. 8.12 (Bengt Johansson).

Su: 1 ex. Kungssudden, Ramnäs, 25.10 (Ralf Lundmark).

Fa: 1 ex. Semla, Västanfors, 16.4-6.5 (Jonas Hietala m.fl.).

No: 1 ex. Gyttorps reningsdamm, Nora, 20.9 (Anders Carlberg).

Ett riktigt uselt kungsfiskarår. För att hitta liknande siffror måste vi gå tillbaka till 1988, då endast ett (!) fynd bokfördes.

Markus Rehnberg

Härfågel *Upupa epops* - CR

(2 ex., 2 ex., 1 ex., 2 ex.)

Li: 1 r. Vasselhyttan, Linde, 15.6 (gm Nils Johansson). 1 r. Ramsberg, 12-19.10 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

Något eller några härfågelfynd görs så gott som årligen i landskapet. Det är dock långt mellan tillfällena då någon stannar till lite längre.

Markus Rehnberg

Göktyta *Jynx torquilla* - NT

(- ex., 81 ex., 156 ex., 190 ex.)

Elva (9) konstaterade häckningar kommunvis fördelade på Arboga (2), Surahammar (2), Lindsberg (1), Nora (2), Norberg (1), Fagersta (2) och Skinnskatteberg (1). Sammanlagt har 190 ex. rapporterats under tiden 17.4-25.8 med följande kommunvisa fördelning: Västerås (48), Hallstahammar (14), Köping (22), Kungsör (2), Arboga (7), Sala (18), Surahammar (17), Lindsberg (19), Nora (8), Norberg (6), Fagersta (12), Skinnskatteberg (3), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (13).

Roland Thuvander

Gråspett *Picus canus* - F1

(5 ex., 17 ex., 84 ex., 134 ex.)

Tre (3) konstaterade häckningar konstaterade i Lindsberg (1), Norberg (1) och Skinnskatteberg (1) k.r.

Övriga fynd under häckningstid (1.4-31.7):

Vä: 1 ex. Nygård, Skultuna, 6-7.4 (Gunilla Wetterling, Bengt Johansson). 1 sj. Tärnö-ö, Rytterne, 1.5 (Janne Virking, Gunilla Virking).

Sa: 1 ex. Hällby, Västerfärnebo, 1.4 (Thomas Norström). 1 sj. Ornmäs, Västerfärnebo, 4.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). 1 ex. Anderslund, Fläckebo, 20.7 (Daniel Green). 1 ex. Sörhörende, Västerfärnebo, 24.7 (Mona Löfgren).

Nb: 1 sj. Landfors mulltimmerhytta, Karbenning, 7.4 (Yngve Hareland). 1 ex. Kallmorberg, Norberg, 16.4 (Kristofer Larsson).

Fa: 1 sj. Hedkärra, Västanfors, 22.4 (Leif Lejdelin). 1 ex. Hjortbo, Västanfors, 13.5 (Jan Hellström, Jonas Hietala). 1 sj. Semla slamdammar, Västanfors, 18.5-1.7 (Bo Persson m.fl.).

Sk: 2 ex. Tarmansbo, Gunnilbo, 1.4 (Torbjörn Hegedüs). 1 ex. Klynsen, Gunnilbo, 15.4 (Mikael Rhönstad). 1 ex. Österflena, Gunnilbo, 12.5 (Pentti J. Tatti). 1 sj. Darsbo, Skinnskatteberg, 10-11.6 (Gunnar Niklasson, Leif Edberg).

Lj: 1 sj. Södra Storhöjden, Ljusnarsberg, 1.5 (Christer Klingberg).

Under övriga året 244 fågeldagar fördelade på föråret (1.1-31.3; 113) respektive efteråret (31.7-31.12; 131), kommunvis: Västerås (1/5), Hallstahammar (1/0), Köping (1/4), Sala (2/2), Surahammar (16/17), Lindsberg (1/19), Nora (2/20), Norberg (4/1), Fagersta (25/12), Skinnskatteberg (11/11), Ljusnarsberg (21/0), Hällefors (28/40).

Roland Thuvander

Gröngöling *Picus viridis*

(-, 5 H, 10 H, 12 H)

Tolv (12) konstaterade häckningar rapporterades kommunvis från Västerås (6), Hallstahammar (1), Köpings (1), Surahammar (1), Fagerstas (1), Skinnskattebergs (1) och Ljusnarsbergs (1) k.r.

Roland Thuvander

Spillkråka *Dryocopus martius* - F1

(-, 6 H, 4 H, 7 H)

Sju (7) konstaterade häckningar har rapporterats från Västerås (1), Arboga (1), Sala (1), Nora (1) Norberg (1) och Fagersta (2) k.r.

Roland Thuvander

Större hackspett *Dendrocopos major*

Årets enda noterbara observation rör de 20 ex. som noterades i samband med en vinterfågelräkningsrutt runt Bysjön i Västerfärnebo 18.3 (Yngve Hareland)

Roland Thuvander

Mindre hackspett *Dendrocopos minor* - NT

(77 h, 68 h, 101 h, 96 h)

Nittiosex (96) lokaler med fynd under häckningstid (1.4-30.6). I sex (6) fall konstaterades häckning. Fynden under häckningstid fördelade sig på Västerås (28), Hallstahammar (6), Köping (3), Kungsör (2), Arboga (4), Sala (5), Surahammar (8), Lindsberg (15), Nora (9), Fagersta (9), Skinnskatteberg (3), Hällefors (4) k.r. Under övriga året 203 fågeldagar, vilka fördelade sig på föråret (1.1-31.3; 102) respektive efteråret (1.7-31.12; 101). Den kommunvisa fördelningen: Västerås (16/45), Hallstahammar (7/4), Köping (6/5), Kungsör (1/0), Sala (5/2), Surahammar (12/17), Lindsberg (22/5), Nora (6/4), Norberg (2/0), Fagersta (16/12), Skinnskatteberg (5/5), Ludvika (1/0) och Hällefors (3/2).

Roland Thuvander

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* - NT/F1

(0 H, 2 H, 3 H, 3 H)

Tre (3) häckningar rapporterades från Surahammar (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (1) k.r.

Fynd under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning har rapporterats från 24 lokaler. Dessa fördelade sig på Köping (3), Surahammar (1), Lindsberg (1), Nora (2), Norberg (2), Skinnskatteberg (9), Ljusnarsberg (2) och Hällefors (4) k.r.

Under övriga året rapporterades 101 fågeldagar, fördelade på föråret (1.1-31.3; 79) respektive efteråret (1.7-31.12; 22) och kommunvis på Västerås (1/0), Hallstahammar (1/0), Köping (4/0), Arboga (1/0), Surahammar (5/3), Lindsberg (6/2), Nora (1/0), Norberg (1/1), Fagersta (2/0), Skinnskatteberg (52/11), Ljusnarsberg (0/1) och Hällefors (5/5).

Roland Thuvander

Trädlärika *Lullula arborea* - F1

(27 h, 22 h, 40 h, 71 h).

Årets första fynd gjordes vid Kølstaån i Sura 4.3 (Lil-lebror Hammarström, Gunilla Hammarström). Årets sista trädlärika noterades vid Kvicksund i Rytterne 4.11 (Pontus Lindberg m.fl.). Fynd som indikerar häckning har rapporterats enligt följande: Västerås (31), Hallstahammar (5), Köping (8), Sala (7), Surahammar (4), Lindsberg (10),

Nora (2), Fagersta (2), Skinnskatteberg (2) k.r. I övrigt gjordes fynd av sammanlagt 36 ex. under sträcktider, månadsvis fördelade på mars (16), april (2), augusti (7), september (2) och november (1).

Roland Thuvander

Sånglärka *Alauda arvensis* - NT

Årets uppträdande inföll mellan den 1.1 och 15.10. Vinterfyndet gäller en individ som först noterades i slutet av 2011 och som fanns kvar vid Alntorp i Nora fram till och med 4.2 (Anders Carlberg m.fl.). Nedan listas större (minst 50 ex.) ansamlingar och höga sträcksummer:

Vä: 50 ex. Askövikens 17.3 (Kjell-Olof Hedlund). 150 r. Frövisjön, Skultuna, 29.9 (Håkan Johansson). 175 r. Frövisjön 4.10 (Håkan Johansson).

Ar: 50 str. (S) Vibybacken, Arboga, 7.10 (Seppo Leppälampi).

Su: 70 r. Storängen, Ramnäs, 13.3 (Mikael Mälberg). 120 str. (NO) Gnien, Ramnäs, 18.3 (Sören Larsson).

Li: 60 r. Fänninge, Fellingsbro, 4.10 (Bo Runesson). 150 r. Nederby, Fellingsbro, 9.10 (Bo Runesson). 110 ex. Sjöomsjön, Fellingsbro, 6.10 (Johan Andersson). 110 r. Fänninge 10.10 (Sven-Olof Eriksson).

Roland Thuvander

Berglärka *Eremophila alpestris* - VU

(0 ex., 2 ex., 2 ex., 1 ex.)

Ett fynd under året, vilket är det första sedan 2007:

Vä: 1 ex. Lövsta, Dingtuna, 21.10 (Johan Brenander m.fl.).

Roland Thuvander

Backsvala *Riparia riparia* - NT

(- H, 643 H, 141 H, 94 H)

Årets första backsvala noterades vid Fläcksjön i Fläckebo 30.4 (Berndt Söderlund) och årets två sista backsvalor noterades vid Gyttores reningsdamm i Nora 26.8 (Anders Carlberg).

Häckning har rapporterats från fyra (4) lokaler om sammanlagt minst 94 bon. Dessa fördelade sig på Sala (2/80), Lindesberg (1/6), och Fagersta (1/8). Kanske föreligger bristande rapportering av antalet häckningar, men de rapporter som finns visar på en fortsatt mycket stor minskning i landskapet.

Roland Thuvander

Ladusvala *Hirundo rustica*

Årets första ladusvala noterades vid Gussjöbäck i Fläckebo 14.4 (Jan Fahlström) och årets två sista ladusvalor sträckte mot söder förbi Vibybacken i Arboga 7.10 (Seppo Leppälampi).

Större (minst 500 ex.) ansamlingar rapporterade under året:

Vä: 600 r. Askövikens 5.5 (Torbjörn Hegedüs), 500 str. Hässlö flygplats, Västerås, 28.8 (Marcus Teveborg).

Roland Thuvander

Hussvala *Delichon urbicum*

Årets första hussvala noterades vid Norsa i Munktorp 15.4 (Peter Ekelund m.fl.) och årets två sista noterades vid Gnien i Ramnäs 20.9 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar:

Vä: 100 ex. Frövisjön, Skultuna 12.5 (Anders Sennmalm, Ingrid Åkerberg). 50 ex. Frövisjön 14.5 (Pontus Lindberg). 70 ex. Tornudden, Askövikens, V.-Barkarö, 3.8 (Torbjörn Hegedüs). 200 str. Hässlö flygplats, Västerås, 28.8 (Marcus Teveborg). 200 str. Hässlö flygplats 30.8 (Marcus Teveborg).

Kö: 50 ex. Norsa, Munktorp, 5.5 (Jörgen Lindberg). 50 ex. Norsa 16.6 (Staffan Ekelund).

Ar: 50 ex. Findlaviken, Arboga, 3.5 (Seppo Leppälampi).

Sa: 50 ex. Rörbosjön, Fläckebo, 12.5 (Anders Sennmalm). 50 ex. Stjärnberg, Möklinta, 5.8 (Maud Andersson). 50 ex. Norrvad, Möklinta, 31.8 (Maud Andersson).

Li: 50 str. (S) Grindtorp, Linde, 19.8 (Hans Norelius).

No: 150 ex. Gyttores reningsdamm, Nora, 26.8 (Anders Carlberg).

Hä: 200 ex. besöker bopplats Saxhyttefallet, Grythyttan, 1.8 (Lars Jansson).

Ovanligt stor bopplats vid bryggeriet i Grythyttan.

Roland Thuvander

Större piplärka *Anthus richardi*

(0 ex., 1 ex., 0 ex., 1 ex.)

No: 1 r. Södra Ås våtmark, Nora, 27.9 (Anders Carlberg, Roland Thuvander)*.

Femtonde fyndet i landskapet och det första i Nora kommun. De närmast föregående fynden gjordes i Surahammar och Sala kommuner i september 2002. Samtliga västmanländska fynd är gjorda inom tidsintervallet 10.9-5.11 och fördelar sig på Sala (2), Surahammar (3), Fagersta (3), Nora (1), Hällefors (2) och Ludvika (4) k.r.

Markus Rehnberg

Trädpiplärka *Anthus trivialis*

Årets första trädpiplärka noterades vid Rudö i Rytterne 22.4 (Tommy Ryding, Joanna Ryding) och årets sista vid Bjurhovda i Västerås 30.9 (Arvid Landgren).

Större ansamling eller sträckande antal:

Vä: 100 str. Hässlö flygplats, Västerås, 28.8 (Marcus Teveborg, Rasmus Hansen).

Roland Thuvander

Ängsdiplärka *Anthus pratensis*

Årets uppträdande inföll mellan 7.1 och 15.10. Vinterfyndet är två till antalet och är båda gjorda vid Askövikens; 1 ex. Lövsta-pumpen 7.1 (Lars Ström). 1 ex. Rudö, Rytterne, 28.1 (Åsa och Robert Ekberg).

Vårens första ängsdiplärkor rapporterades från Östra Öskevik (1 ex.) i Lindes (Hans Norelius) och Rockhammar (2 ex.) i Fellingsbro 17.3 (Göran Andersson). Årets sista notering gjordes vid Brunnbys i Irsta 15.10 (Arvid Landgren). Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträcksummer:

Vä: 100 r. Frövissjön, Skultuna, 29.4 (Markus Rehnberg).
200 ex. Gryta soptipp, Västerås, 5.5 (Zsombor Károlyi).
243 str. (S) Kvikksund, Rytterne, 29.9 (Pontus Lindberg).
150 str. (SV) Askövik, V.-Barkarö, 29.9 (Niclas Lignell).
Su: 200 str (N) Gnien, Ramnäs, 1.5 (Sören Larsson).

Nb: 150 r. Labodasjön, Karbenning, 5.5 (Torbjörn Jansson),
100 str. Labodasjön, 21.9 (Torbjörn Jansson).

Roland Thuvander

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus* - VU/F1

(31 FD, 35 FD, 27 FD, 38 FD)

Under vårsträcket har inga rödstrupiga piplärkor noterats (3 FD, 3 FD, 1 FD, 0 FD). I stället dröjde det till 25.8 innan årets två första rödstrupar noterades:

Su: 1 ex. Elingbo, Sura (Ralf Lundmark).

No: 1 ex. Södra Ås våtmark, Nora (Anders Carlberg).

Årets två sista rödstrupiga piplärkor noterades vid Näset, Finnskärssjön i Fellingsbro (Sven Larsson) samt vid Backgården i Västanfors 21.9 (Leif Lejdelin).

Sammanlagt 38 fågeldagar (FD) under hösten (25.8-21.9), vilka fördelade sig kommunvis på Västerås (24), Hallstahammar (2), Köping (1), Surahammar (3), Lindsberg (2), Nora (2), Fagersta (3) och Hällefors (1).

Roland Thuvander

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

(8 FD, 8 FD, 11 FD, 8 FD)

Kö: 1 r. Vässman, Munktorp, 16.4 (Mikael Rhönstad, Stefan Risberg). 2 r. Rågsäcken, Munktorp, 18 och 22.9 (Mikael Rhönstad, Patrik Rhönstad).

Ku: 2 str. (SV) Kungsudden, K. Barkarö, 1.10 (Patrik Rhönstad).

Li: 1 r. Sotarön, Väringen, Näsby, 20.9 (Jan-Erik Malmstigen, Sven Larsson).

Roland Thuvander

Gulärta *Motacilla flava* - VU

(- h, - h, 36 h, 34 h).

De på året tidigaste respektive senaste fynd gjordes vid Frövifors i Näsby (3 ex. 23.4) respektive vid Askövik i Dingtuna (2 ex. 27.9). Trettiofyra (34) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (19), Hallstahammar (2), Köping (4), Sala (5), Surahammar (1) och Lindsberg (3).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar och sträckssummor:

Vä: 200 r. Hjortklippan, Askövik, Rytterne, 5.5 (Pentti J. Tatti). 100 r. Askövik 8.5 (Pentti J. Tatti). 150 ex. (ssp. thunbergi; nordlig gulärta) r. Frövissjön, Skultuna, 16.5 (Markus Rehnberg).

Ha: 400 ex. Strömsvik, Kolbäck, 23.8 (Ulf Carlsson).

Kö: 150 r. Norsa, Munktorp, 19.8 (Jörgen Lindberg).

Sa: 100 r. Björnsboäng, Västerfärnebo, 27.8 (Yngve Hareland).

Su: 150 r. Högbybaden, Gnien, Ramnäs, 3.5 (Sören Larsson). 100 r. Storängen, Ramnäs, 10.5 (Mikael Mälberg).

Få: 100 ex. Backgården, Västanfors, 15.5 (Staffan Liljeqvist).

Sk: 100 r. Stjärnrik, Gunnilbo, 11.5 (Markus Rehnberg).

Angående rastillhörighet så har de flesta häckningar rapporterats utan rastillhörighet. I Sala har dock flertalet rapporterats som tillhörande den sydliga rasen, M. f. flava.

Roland Thuvander

Forsärla *Motacilla cinerea*

(0 h, 5 h, 58 h, 64 h)

Årets första forsärla noterades i Hallstahammar 13.3 (Ingvor och Per Wernberg) och den sista vid

Frövifors i Näsby 23.11 (Kent Larsson). Under året har sextiofyra (64) häckningar eller troliga häckningar rapporterats. Dessa fördelade sig kommunvis på Västerås (6), Hallstahammar (3), Köping (3), Arboga (1), Sala (1), Surahammar (2), Lindsberg (15), Örebro (1), Nora (10), Norberg (2), Fagersta (3), Skinnskatteberg (6), Ljusnarsberg (3) och Hällefors (8).

Roland Thuvander

Sädesärta *Motacilla alba*

Årets första sädesärta noterades vid Malmön i Köping 20.3 (Stefan Risberg). Årets sista sädesärlor utgör vinterfynd (1.11-31.12) och fynden i Västerås kan eventuellt röra en och samma individ.

Vä: 1 ex. Lillåudden, Västerås, 7.11 (Janne Virking, Gunilla Virking). 1 ex. Munkängen, Västerås, 2-3.12 (Bo Eriksson).

Li: 1 ex. Pikaboda, Näsby 20.11 (Sven-Olof Eriksson).

Större (minst 50 ex.) ansamlingar och sträckssummor:

Vä: Större ansamlingar har rapporterats vid åtta tillfällen. Störst antal noterades vid Håslö flygplats, Västerås, 18.9, då 250 ex. inräknades på sträck (Marcus Teveborg).

Ku: 60 ex. Kungsudden, K. Barkarö, 18.4 (Patrik Rhönstad).

Roland Thuvander

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Antal 50-fågeldagar (FD50) fördelat per månad: januari (22), februari (11), mars (9), april-september (0), oktober (11), november (19) och december (10).

Sista värfyndet:

Su: 7 ex. Djupebo, Ramnäs, 6.5 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Första höstfyndet:

Li: 3 ex. Lindsberg, Linds, 21.9 (Mats Andersson).

Större (minst 250 ex.) ansamlingar:

Vä: 250 ex. Lögarängen, Västerås, 5.11 (Janne Virking, Gunilla Virking). 250 ex. Färjkajen, Västerås, 5.11 (Inger Hedlund). 400 ex. Lillåudden, Västerås, 5.11 (Janne Virking, Gunilla Virking). 500 ex. Nordanby Gårde, Västerås, 9.11 (Bernt Larsson). 400 ex. Lögarängen 14.11 (Janne Virking, Gunilla Virking).

Kö: 450 ex. Centrum, Köping, 31.10 (Staffan Ekelund). 300

ex. Köpings hamn, Köping, 1.11 (Staffan Ekelund). 250 ex. Nibble backe, Köping, 8.12 (Mikael Rhönstadt).
Ar: 290 ex. Emaus, Arboga, 11.11 (Seppo Leppälampi).

Roland Thuvander

Strömstare *Cinclus cinclus*

(1 h, 5 h, 12 h, 16 h)

Sexton (16) häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (1), Köping (1), Nora (4), Norberg (2), Fagersta (1), Skinnskatteberg (4) och Hällefors (3).

Första höstfyndet:

No: 1 r. Hyttfallet, Hammarbyån, Nora, 26.8 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Sextiofyra (64) fåglar har rapporterats under januari (25), februari (14) och december (25). Den kommunvisa fördelningen var följande: Västerås (3, 4, 9), Hallstahammar (2, 2, 0), Köping (4, 0, 0), Arboga (1, 1, 0), Sala (0, 1, 1), Surahammar (8, 3, 6), Lindesberg (5, 2, 3), Nora (1, 3, 4), Norberg (1, 0, 0), Fagersta (1, 2, 1), Skinnskatteberg (0, 0, 1) och Hällefors (1, 0, 0).

Roland Thuvander

Järnsparv *Prunella modularis*

Järnsparven är under året observerad mellan den 1.1 och 13.10. Två vinterfynd:

Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 1.1 (Jan-Erik Malmstigen).

Lu: 1 ex. Hörksbyn, Grängesberg, 3.1 (Bertil Rahm).

Stor ansamling:

Vä: 20 ex. Gryta soptipp, Västerås, 8.9 (Zsombor Károlyi).

Första vårfyndet:

Lj: 1 ex. Ställdalen 14.3 (Torgny Magnusson).

Sista höstfyndet:

Kö: 1 ex. Soptippen, Köping, 13.10 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Roland Thuvander

Rödhake *Erithacus rubecula*

Fynden i januari och februari fördelade sig kommunvis enligt följande: Västerås (6), Hallstahammar (5), Köping (5), Arboga (1), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (4) och Nora (4). Under mars månad föreligger hela 113 rapporter. I december gjordes följande fynd:

Vä: 1 ex. Herrgårdet, Västerås, 7.12 (Åsa och Robert Ekberg). 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 8-28.12 (Lars Ström). 1 ex. Steneborg, V.-Barkarö, 5-14.12 (Richard Lager).

Ha: 1 ex. Åsby, Berg, 7.12 (Christina Bredin).

Li: 1 ex. Hagaberg, Frövi, Näsby, 1.12 (Jan-Erik Malmstigen).

Hela trettio (30) rödhakar har rapporterats under perioden 1.1-29.2. Det brukar vanligtvis endast rapporteras en handfull övervintrande rödhakar under dessa två vintermånader.

En varm inledning av vintern är säkerligen en av orsakerna till det talrika uppträdandet. Endast fem (5) rödhakar under december talar sitt tydliga språk. Slutet av året blev relativt kall.

Anders Carlberg

Näktergal *Luscinia luscinia*

Sena fynd (efter 15.8):

Su: 1 ex. lockläte Lisjöviken, Sura, 15.9 (Sören Larsson).

Fyndet utgör ett fenologiskt rekord för Västmanland med hela 17 dagar. På artportalen finns dock totalt 28 svenska fynd som är gjorda vid ett på året senare datum. I övrigt observerad mellan 6.5 och 27.7.

Anders Carlberg

Blåhake *Luscinia svecica* - F1

Vår- och sommarfynd (3 ex., 3 ex., 3 ex., 0 ex.) saknas i år helt. Totalt föreligger dock fyrtioåtta (48) rapporter gjorda mellan den 28.8 och 29.9.

Anders Carlberg

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

(5 h, 1 h, 4 h, 17 h)

Under året har tolv (12) häckningar konstaterats och rapporterats enligt följande:

Vä: 1 m (föda åt ungar) Munkängen, Västerås, 25.4-5.8 (Bjarne Hallman m.fl.).

Kö: Tre (3) kullar (3 ungar i bo beläget i marknivå, juni samt två olika par föda åt ungar, bona belägna högt upp, juli) Yara, Sjtötullen, Köping, (Magnus Nyström).

Li: 2 kullar MSK-byggnaden, Frövifors, Näsby, (Mats Andersson m.fl.). Troligtvis finns 2-3 par i området (kommentar Mats Andersson).

Fa: 1 m (föda åt ungar) FSAB, Fagersta, Västanfors, 8.6 (Pentti Korhonen). 2 kullar (4 + 2 pulli) Rudgruvan, Västanfors, (Inge Larsson m.fl.).

Därutöver har även fem (5) troliga häckningar rapporterats: Sa: 1 m permanent revir Sala stad 28.6-23.7 (Kalle Källebrink).

Li: 1 ad. f (bobsök?) KM5, Frövifors, Näsby, 15.5 (Mats Andersson).

Fa: 1 par Norra station, Fagersta, Västanfors, 28.4-17.5 (Christer Pettersson m.fl.). 1 par upprört varnande gamla f.d. bruksområdet, Fagersta, Västanfors, 29.7 (Pentti Korhonen). Max 2 mm permanent revir Hyttbacken, Västanfors, 18-4.7 (Jan Hellström).

Övriga fynd:

Vä: 1 par Kraftvärmeverket, Västerås, 18-19.7 (Nicklas Elfving, Torbjörn Hegedüs).

Kö: 1 ad. m Yara, Sjtötullen, 1.1-21.2. Inga rödstjärter noterades vid lokalen i mars, men under våren och sommaren genomfördes tre häckningar vid Yara. De första anlände i april och därefter sågs arten i december (Magnus Nyström). 1 sj. Karlsdal, Köping, 21.4 (Daniel Brehmer). 1 sj. Ullvi, Köping, 22-24.4 (Jörgen Lindberg, Anton Suontausta). 1 sj. Invarit, Köpings hamn, Köping, 27.3-16.5

(Bernt Bergsten m.fl.). 1 m Invarit, Köpings hamn, Köping, 1.9 och 6.10 (Peter och Staffan Ekelund).

Ar: 1 ad. m Nästkvärn, Arboga, 4-8.6 (Erik Törnvall). 1 m Sturestaden, Arboga, 2.5 (Erik Törnvall).

Sa: 1 ex. Nybo, Sala, 2-3.4 (Krister Ekman).

Su: 1 m Sura bruk, Sura, 26.4 (Mikael Mälberg). 1 m sj. Virsbo bruk, Ramnäs, 8-11.6 (Mikael Mälberg).

Li: 1 ad. m sj. Arvin Meritor, Lindesberg, Linde, 3-6.6 (Mats och Ally Andersson m.fl.). 1 m Frövifors, Näsby, 3-21.9 (Mats Andersson).

Fa: 1 m 6.5 + 2 honf. 1.8 + 1 ad. m 15.9 + 1 par 6.10 Semla, Västanfors (Thomas Norström m.fl.). 1 ad. m + 1 IK m Rudgruvan, Västanfors, 6.10 (Pentti Korhonen m.fl.).

Sjutten (17) säkra eller troliga häckningar är ett mycket trevligt rekord. Det är nog inte omöjligt att ännu fler häckande par skulle kunna hittas i t.ex. Fagersta. Stora industri-lokalerna är den i särklass bästa häckningsmiljön. Dessutom en köldtålig art som påträffats alla årets månader.

Anders Carlberg

Rödstart *Phoenicurus phoenicurus*

(- H, 20 H, 9 H, 9 H)

Nio (9) konstaterade häckningar från följande kommuner: Västerås (1), Köping (1), Arboga (1), Sala (3), Norberg (1), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (1).

Totalt fem (5) tidiga fynd av sju fåglar (t.o.m. 30.4), vilket kan jämföras med år 2011 då hela 48 röststjärtar rapporterades under april månad.

Vä: 1 m Norra Malmaberg, Västerås, 30.4 (Åsa Ekberg).

Ha: 1 sj. Barnängen, Hallstahammar, 30.4 (Daniel och Per Hedenbo).

Kö: 1 m Järnvägsgatan, Köping, 29.4 (Jörgen Lindberg).

Sa: 3 ex. Ransta, Kumla, 24.4 (Staffan Wolter).

No: 1 m Södra Ås, Nora, 23.4 (Anders Carlberg).

Årets första röststjärt rapporterades alltså 23.4 (se ovan) och årets sista rapport kommer från Norra Malmaberg, Västerås 23.9 (Åsa och Robert Ekberg).

Givetvis häckade långt fler par, men arten missgynnas säkert av rationellt skogsbruk och mer städade villaträdgårdar.

Anders Carlberg

Buskskvätta *Saxicola rubetra*

Årets första buskskvätta rapporterades 18.4:

Nb: 1 m Labodasjön, Karbenning, (Kristofer Larsson).

Fyra dagar senare dvs. den 22.4, rapporterades:

Vä: 1 ex. Lövsta, Dingtuna, Västerås (Jan Hellstrand m.fl.).

Su: 1 ex. Lisjö ångar, Surahammar (Ralf och Hanna Lundmark).

Totalt gjordes 34 fynd av 46 fåglar under april månad. Årets sista observation kommer liksom den första, från Norbergs kommun:

Nb: 1 honf. Grönlund, Karbenning, 3.10 (Torbjörn Jansson). Då det rör sig om ett oktoberfynd är det faktiskt anmärkningsvärt och en av de senaste observationerna i Västmanland av buskskvätta. I artportalen föreligger endast

ett tidigare oktoberfynd, nämligen den 2.10 1999 från Sala kommun.

Anders Carlberg

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquata*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 0 ex.)

Rättelser:

SOF:s Taxonomikommitté (Tk) har rekommenderat en indelning av den svarthakade buskskvättan i tre arter, varav två är regelbundna besökare i Sverige. I Västmanland finns till dags dato nio godkända fynd av svarthakad buskskvätta. Endast tre har rasbestämts och kan därigenom föras till den västliga arten, svarthakad buskskvätta (*Saxicola torquata*). Resterande sex fynd har inte blivit rasbestämda och kan därför inte föras till någon specifik art. Dessa kommer fortsättningsvis att betraktas som obestämda, dvs. antingen svarthakad buskskvätta (*Saxicola torquata*) eller vitgumpad buskskvätta (*Saxicola maurus*). I flertalet av fallen är det dock mest troligt att fåglarna hörde till den västliga arten. Fågeln vid Lilla Tvåtvärnen i Norberg ansågs länge vara en vitgumpad buskskvätta, men har vid en senare revidering, genomförd av SOF:s raritetskommitté (Rk), bedömts som osäker.

Följande fynd av svarthakad buskskvätta (*Saxicola torquata*) har dokumenterats i Västmanland.

Li: 1 ad. m Öskeviksby, Lindes, 7.4 1996

Kö: 1 2K m Sörslyta, Odensvi, 30.3 2002

Lj: 1 ad. m Björksta, Ljusnarsberg, 24.4 2011

Följande västmanländska fynd kommer fortsättningsvis att betraktas som varande av obestämd art (*Saxicola torquata*/*Saxicola maurus*). Fynden kan dock komma att omprövas om ny information som styrker dess rätta identitet kommer till rkr:s kännedom.

Sk: 1 m Vättergården, Skinnskatteberg, 19.10 1969

Ar: 1 m Toftsjön, Arboga, 16.5 1976

Li: 1 m Sörängarna, Lindes, 5.6 1990

Nb: 1 f Labodasjön, Karbenning, 14-16.3 1992

Ha: 1 m Lindholmen, Kolbäck, 28.8 1994

Nb: 1 2K m Lilla Tvåtvärnen, Norberg, 31.5-10.6 2000 (tidigare redovisad med slutdatum den 2.6)

Markus Rehnberg

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*

Säkra eller troliga häckningar har rapporterats från åtta (8) olika platser.

Årets första stenskvätta (1 hane) noterades vid Västersjön i Sura 6.4 (Mikael Mälberg). Därefter gjordes ytterligare tre observationer fram till och med 15.4.

Vä: 1 par Tibble, Skultuna, 15.4 (Tommy Ryding m.fl.).

Ha: 1 m Strömsvik, Kolbäck, 12.4 (Ulf Carlsson).

Kö: 1 ex. Bolströ, Kolsva, 14.4 (P.O. Lindberg).

Årets sista rapporterade stenskvätta blev följande:

Sa: 1 ex. Forneby, Möklinta, 27.9 (Maud och Owe Andersson). Det finns alltså inga fynd gjorda efter 30.9.

Anders Carlberg

Ringtrast *Turdus torquatus*

(16 FD, 20 FD, 31 FD, 26 FD)

Nitton (19) fynd om tjugotre (23) rastande ringtrastar. Vårfynden är gjorda mellan 22.3 och 11.5.

Vä: 1 m Öster Målarstrand, Västerås, 16.4 (Niclas Lignell). 1 m Frövisjön, Skultuna, 18.4 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 ex. Hökåsen, Hubbo, 22.4 (Stefan Karlsson). 2 mm Frövisjön 23.4 (Markus Rehnberg m.fl.).

Ha: 1 honf. Oskarsborg, Kolbäck, 22.3 (Per Eriksson).

Su: 1 m Turkie ängar, Ramnäs, 17.4 (Sören Larsson). 1 ex. Färmanbo, Ramnäs, 20.4 (Mats Ahlin). 1 m Hällen, Ramnäs, 21.4 (Ralf och Hanna Lundmark). 1 m Hagen, Ramnäs, 27.4 (Ralf Lundmark).

Ku: 2 ex. Norra Kungsladugården, K. Barkarö, 5.5 (Patrik Rhönnsstad).

Li: 1 f Morskogasjön, Ramsberg, 24.4. (Johan Månsson).

No: 1 m Nedre Bondborn, Nora, 20-21.4 (Claes Dyst, Camilla Pettersson). 1 m Södra Ås, Nora, 22-24.4 (Anders Carlberg).

Nb: 2 ex. Livsdal, Norberg, 5.5 (Torbjörn Jansson m.fl.). 2 ex. Olsbenning, Karbenning, 11.5 (Kristofer Larsson).

Fa: 1 ex. Ävestbo, Västanfors, 17.4 (Kjell Strömberg). 1 m Backgården, Västanfors, 28.4 (Jan Hellström).

Höstfynd:

Lj: 1 ad. str. (S) Gillers klack 15.9 (Kjell Johansson). 1 ex. Ställdalen 21.9 (Ulla och Torgny Magnusson).

Anders Carlberg

Koltrast *Turdus merula*

Inga större (minst 50 ex.) ansamlingar eller andra anmärkningsvärda fynd har rapporterats under året.

Anders Carlberg

Björkrast *Turdus pilaris*

Från föåret finns rapporter om större (minst 300 ex.) ansamlingar från följande lokaler:

Vä: 400 ex. Rastholmen, Askövik, V.-Barkarö, 19.2 (Kjell-Olof Hedlund).

Kö: 2000 ex. Hörnberga, Kolsva, 22.4 (Mikael Rhönnsstad). 300 ex. Dömsta, Kolsva, 17.4 (Kjell Ekelund).

Sa: 400 ex. Hällby, Västerfärnebo, 15.4 (Berndt Söderlund). 1200 ex. Nötmyran, Västerfärnebo, 19.4 (Jan Fahlström). 750 ex. Lundbacken, Västerfärnebo, 19.4 (Jan Fahlström). 500 ex. Sörsalbo, Västerfärnebo, 19.4 (Jan Fahlström).

Från efteråret finns rapporter om större (minst 200 ex.) ansamlingar från följande lokaler:

Ha: 800 ex. Strömsvik, Kolbäck, 23.10 (Ulf Carlson).

Ku: 300 ex. Östra Eknö, Björskog, 4.11 (Patrik Rhönnsstad).

Li: 450 ex. Rynninge, Fellingsbro, 22.10. 600 ex. Rävbo, Nederby, Fellingsbro, 23.10. 350 resp. 400 ex. Rävbo, Nederby, Fellingsbro, 31.10 resp. 3.11 (Sven-Olof Eriksson m.fl.).

Dessutom föreligger tio rapporter om flockar med mellan 200-300 ex.

Anders Carlberg

Taltrast *Turdus philomelos*

En mild marsmånad medförde att ovanligt många tidiga fynd (t.o.m. 31.3) gjordes, sammanlagt 31 fynd av 39 fåglar. De allra första taltrastarna rapporterades den 22.3:

Vä: 1 sj. Rudö, Rytterne, (Arvid Landgren).

Sa: 2 r. Prästtorp, Västerfärnebo, (Jan Fahlström).

Hä: 1 sj. Jordantjärnen, Grythyttan, (Lars Jansson).

Sena fynd (f. o. m. 1.11) saknas. Den sista taltrasten blev:

Fa: 1 ex. Risbron, Fagersta, Västanfors, 16.10 (Staffan Liljeqvist).

Anders Carlberg

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Hela 48 rapporter av sammanlagt 75 fåglar av tidiga fynd (t.o.m. 31.3).

Ett januarifynd:

Vä: 1 ex. Lövssta, Dingtuna, 30.1 (Mats Magnussen).

De två första riktiga vårfynden blev:

Li: 2 ex. Köttsala, Fellingsbro, 18.3 (Sven-Olof Eriksson m.fl.). 1 ex. Tvårsjön, Fellingsbro, 22.3 (Sven Larsson).

Efter dessa strömmade rödvingetrastarna in i Västmanland i stort antal.

Den sista rapporterade rödvingetrasten för året blev:

Vä: 1 ex. Listakärr, Västerås, 23.11 (Arvid Landgren).

Anders Carlberg

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Sammanlagt 55 dubbeltrastar rapporterades under januari och februari. Dessa fördelar sig på följande socknar:

Vä: Kärrbo (24), Irsta (1), Västerås (12), V.-Barkarö (1), Rytterne (13).

Su: Sura (1).

Ku: K. Barkarö (3).

I december rapporterades 13 dubbeltrastar enligt följande sockenfördelning:

Vä: V.-Barkarö (2) och Rytterne (10).

No: Nora (1).

Det stora antalet övervintrande dubbeltrastar i trakterna av Västerås i början av året berodde nog främst på det milda slutet av år 2011. Kanske även att tillgången på mistelbär var extra riklig.

Anders Carlberg

Gräshoppsångare *Locustella naevia* - NT

(-, 141 ex., 176 ex., 175 ex.)

Observerad 12.5-9.8. Sammanlagt 171 sjungande individer under häckningstid, fördelade på följande kommuner: Västerås (35), Hallstahammar (25), Köping (28), Kungsör (11), Arboga (4), Sala (23), Surahammar (15), Lindesberg (18), Norberg (3), Fagersta (5), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1), Ludvika (1).

Thomas Pettersson

Flodsångare *Locustella fluviatilis* - NT

(16 ex., 20 ex., 15 ex., 40 ex.)

Vä: 1 sj. Södra Björnö, Västerås, 23.5-18.6 (Nicklas Elfving m.fl.). 1 sj. Åholmen, Rytterne, 31.5-7.6 (Pontus Lindberg, Kjell Ingeström). 1 sj. Källsta, Irsta, 10.6 (Pontus Lindberg). 1 sj. Holmtorpet, Irsta, 10.6 (Pontus Lindberg). 1 sj. Slagårda, Lillhärad, 17.6 (Johan Brenander m.fl.). 1 sj. Fiskartorpet, V.-Barkarö, 20.6 (Petter Haldén). 1 sj. Trådarön, Irsta, 9.7 (Johan Brenander, Tommy Ryding).
Ha: 1 sj. Borgåsund, Kolbäck, 7-9.6 (Ulf Carlson).
Kö: 1 sj. Lundbysjön, Odensvi, 11.6 (Gunnar Niklasson). 2 sj. Lundby, Odensvi, 12.6 (Patrik Rhönnsstad, Mikael Rhönnsstad). 1 sj. Alvesta, V. Skedvi, 15.6 (Patrik Rhönnsstad, Gunnar Niklasson).

Ar: 1 sj. Arboga 16.6 (Ulf Eriksson). 1 sj. Sjölundamaden, Arboga, 16.6 (Ulf Eriksson).

Sa: 1 sj. Högbo, Möklinta, 4.7 (Owe Andersson, Maud Andersson).

Su: 2 sj. Tippen, Surahammar, Sura, 4-20.6 (Ralf Lundmark m.fl.). 1 sj. Hagen, Ramnäs, 8-10.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs] m.fl.). 2 sj. Baståsen, Sura, 9.6-11.7 (Katarina Boström m.fl.). 2 sj. Lisjö ångar, Sura, 10-17.6 (Mikael Mälberg m.fl.). 1 sj. St. Trugsbo, Ramnäs, 10.6 (Daniel Hedenbo, Per Hedenbo). 1 sj. Längdalsviken, Sura, 12.6 (Sören Larsson). 1 sj. Seglingsberg, Ramnäs, 16.6 (Inge Larsson, Josef Zettergren). 1 sj. Högbyröden, Gnien, Ramnäs, 17-20.6 (Ralf Lundmark, Gudrun Eriksson-Lindgren). 1 sj. Bovallen, Sura, 19-20.6 (Ralf Lundmark, Sören Larsson). 1 sj. Lönnbromossen, Ramnäs, 8-9.7 (Sören Larsson, Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 sj. Gläpen, Sura, 16.7 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Li: 1 sj. Ängaboviken, Lindes, 27.5-2.6 (Mats Andersson m.fl.).

No: 1 sj. Västra Öskevik, Nora, 27.5-5.7 (Anders Carlberg, Roland Thuvander). 1 sj. Stensnäs, Nora, 6-13.6 (Håkan Lavebratt, Anders Carlberg). 1 sj. Lillsjön, Nora, 10-13.6 (Anders Carlberg m.fl.). 1 sj. Sjövik, Fåsjön, Järnboås, 10.6 (Anders Carlberg).

Fa: 1 sj. Kallmossen, Västanfors, 30.5-8.6 (Staffan Liljeqvist m.fl.). 1 sj. Ävestbo, Västanfors, 6-9.6 (Jan Hellström m.fl.). 1 sj. Brandbo, Västanfors, 18-22.6 (Roland Narfström m.fl.).

Sk: 1 sj. Nibbarsbo, Hed, 22.6 (Gunnar Niklasson).

Hä: 1 sj. Hällefors 15-17.6 (Gunde Persson m.fl.). 1 sj. Vångsviken, Grythyttan, 9.7 (Jonny Kvist m.fl.).

Fyrtio (40) sjungande flodsångare är en mycket hög siffra och överträffas endast av 1993 års 58 ex. Detta kom något överraskande efter ett par decennier med vikande förekomst.

Thomas Pettersson

Vassångare *Locustella luscinioides* - NT

(0 ex, 1 ex., 1 ex., 3 ex.)

Vä: 1 sj. Askövikens 7.5-27.7 (Robert Ekberg m.fl.). 1 sj. Halsen, Björnön, Västerås, 19-30.5 (Nicklas Elfving m.fl.). 1 sj. Hässlö, Västerås, 23.6-2.7 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Thomas Pettersson

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Observerad 28.4-9.9. Ingen särskilt anmärkningsvärd observation rapporterad.

Thomas Pettersson

Busksångare *Acrocephalus dumetorum* - NT

(2 ex., 4 ex., 5 ex., 14 ex.)

Vä: 1 sj. Ekeborg, Västerås, 31.5-21.6 (Markus Rehnberg m.fl.). 1 sj. Hässlö, Västerås, 9.6 (Janne Virking). 1 sj. Boda, Dingtuna, 12-22.6 (Pontus Lindberg, Markus Rehnberg).

Kö: 1 sj. Nibble backe, Köping, 16.6 (Patrik Rhönnsstad m.fl.).

Sa: 1 sj. Hassmyra, Fläckebo, 21.5 (Daniel Green).

Su: 1 sj. Lisjö ångar, Sura, 15-20.6 (Katarina Boström m.fl.). 1 sj. Baståsen, Sura, 18.6 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 1 sj. Gnien, Ramnäs, 19-20.6 (Ralf Lundmark).

Li: 1-2 sj. Hagaberg, Frövi, Näsby, 21.5-2.6 (Jan-Erik Malmstigen m.fl.). 1 sj. Pärönburen, Fellingsbro, 16.6 (Lillebror Hammarström, Gunilla Hammarström). 1 sj. Vässlingby, Fellingsbro, 23-28.6 (Bo Runesson).

Fa: 1 sj. Hjortbo, Västanfors, 3-20.6 (Jan Hellström m.fl.).

Sk: 1 sj. Kärrbo, Skinnskatteberg, 17.6 (Leif Johansson m.fl.).

Fjorton (14) sjungande är en rekordhög årssumma, näst högst år 2007 med 12 ex.

Thomas Pettersson

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

(46 ex., 39 ex., 73 ex., 81 ex.)

Observerad 24.5-5.7. Antalet individer, det stora flertalet sjungande, fördelades på följande kommuner: Västerås (15), Hallstahammar (14), Köping (7), Arboga (6), Sala (7), Surahammar (7), Lindesberg (9), Nora (5), Fagersta (6), Skinnskatteberg (1), Hällefors (4).

Thomas Pettersson

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*

Observerad 27.4-26.9. Tidiga (t.o.m. 30.4) fynd:

Li: 1 sj. Ullersättersviken, Näsby, 27.4 (Sven-Olof Eriksson). 1 sj. Hagaberg, Frövi, Näsby, 28.4 (Bo Dahlström).

Thomas Pettersson

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* - NT

(13 ex., 16 ex., 13 ex., 12 ex.)

Vä: 1-2 sj. Askövikens 1.5-11.6 (Robert Ekberg m.fl.). 1 sj. Hässlösundet vid Danmark, Irsta, 20-31.5 (Torbjörn Hegedüs m.fl.).

Kö: 1 sj. Avhulta, Munktorp, 27.5 (Mikael Rhönnsstad). 1 sj. Malmön, Köping, 10-11.6 (Jörgen Lindberg m.fl.).

Ar: 1-2 sj. Findlaviken, Arboga, 3.5-16.6 (Seppo Leppälampi, Ulf Eriksson). 1-2 sj. Arbogaån vid Jädersbruk, Arboga, 3-17.6 (Ulf Eriksson).

Sa: 1 sj. Gussjön, Fläckebo, 16.5 (Jan Fahlström). 1 sj. Braheholmen, Fläcksjön, Fläckebo, 23-24.5 (Jan Fahlström).

Li: 1 sj. Sjömosjön, Fellingsbro, 9.6 (Ralf Lundmark, Andreas Press).

Ett dussin sjungande innebär att det senaste decenniets kraftgång fortsätter, efter en tillfällig uppgång 2011 med 20 ex.

Thomas Pettersson

Härmsångare *Hippolais icterina*

Observerad 6.5-5.8. De två tidigaste fynden:

Ku: 1 sj. St. Skären, Björskog, 6.5 (Patrik Rhönstadt).

Fa: 2 sj. Fagersta, Västanfors, 9.5 (Sören Emet).

Därefter anlände härmsångarna på bred front. Höstfynd (fr.o.m. 1.8):

Fa: 1 ex. Semla, Västanfors, 5.8 (Lennart Andersson).

Thomas Pettersson

Ärtsångare *Sylvia curruca*

Observerad 26.4-12.9 (4.10). De tidigaste (t.o.m. 30.4) fynden:

Vä: 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 29.4 (Lars Ström). 1 sj. Askövikens 30.4 (Kjell-Olof Hedlund). 1 r. Paradiset, V.-Barkarö, 30.4 (Daniel Hedenbo).

Ar: 1 sj. Emaus, Arboga, 30.4 (Seppo Leppälampi).

Sena fynd (fr.o.m. 1.10):

Vä: 1 r. Hässlö flygplats, Västerås, 4.10 (Marcus Teveborg, Rasmus Hansen).

Thomas Pettersson

Törnsångare *Sylvia communis*

Observerad 1.5-8.9 (23.9). Ingen särskilt anmärkningsvärd observation rapporterad.

Thomas Pettersson

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Observerad 9.5-1.9. Sena höstfynd (fr.o.m. 1.9):

No: 1 ex. Södra Husby, Nora, 1.9 (Anders Carlberg).

Thomas Pettersson

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

Under "ordinarie" tid observerad 17.4-16.10. Fynd under vinterhalvåret (1.11-31.3):

Vä: 2 mm + 1 f Jakobsberg, Västerås, 7.1-25.3 (Bo Askerin m.fl.). 1 m Vega, Västerås, 10.2-19.3 (Bjarne Eriksson m.fl.). 1 m Norra Malmaberg, Västerås, 16.2 (Robert Ekberg). 1 m Vega 4.12 (Bjarne Eriksson).

Ha: 1 m Gröndal, Berg, 14.1-27.2 (Per Eriksson m.fl.). 1 f Näs, Hallstahammar, 2.3 (Thomas Hedström).

Kö: 1 m Johannisdal, Köping, 2.3 (Barbro Jönsson). 1 m Elund, Köping, 26.3 (Barbro Jönsson).

Su: 1 f Torgvägen, Ramnäs, 18-28.11 (Ralf Lundmark).

Fa: 1 m Björksta, Fagersta, Västanfors, 21.10-2.11 (Jan Hellström).

Thomas Pettersson

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides* - VU

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 2 ex.)

Li: 1 sj. Liaskogen, Näsby, 24.5 (Sven-Olof Eriksson, Mats Andersson).

Fa: 1 sj. Fagersta, Västanfors, 17-19.6 (Leif Lejdelin m.fl.).

Fynd nr. 35-36 i Västmanland.

Thomas Pettersson

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*

Observerad 25.4-23.7 (22.8). Höstfynd (fr.o.m. 1.8):

Fa: 1 ex. Andra Sidan, Västanfors, 22.8 (Staffan Liljeqvist, Leif Lejdelin).

I övrigt inga särskilt anmärkningsvärda observationer.

Thomas Pettersson

Gransångare *Phylloscopus collybita*

(8 h, 6 h, 8 h, 23 h)

Observerad 26.3-25.10. Sommarfynd (16.5-31.7):

Vä: 1 sj. Rastholmen, Askövikens, V.-Barkarö, 26.5 (Tomas Gustavsson). 1 sj. Askövikens 16.6 (Lars Ström). 1 sj. Bergbo, Romfartuna, 15.6 (Markus Rehnberg).

Kö: 1 sj. Iresjön, V. Skedvi, 19.5 (Lennart Andersson).

Ar: 1 sj. Sjölundamaden, Arboga, 16.6 (Ulf Eriksson).

Sa: 2 sj. Skillberg, Fläckebo, 23.5 (Jan Fahlstrom).

Su: 1 sj. Turkiesjön, Ramnäs, 24.5 (Katarina Boström). 1 ex. Myrskogens, Ramnäs, 17.5 (Johan Brenander, Tommy Ryding). 1 sj. Svensbyn, Sura, 6.6 (Anne-Marie Lindgren, Otto Lindgren). 1 sj. Stenbovägen, Surahammar, Sura, 21.5 (Tom Sävsström).

Li: 1 sj. Rödborget, Lindes, 10.6 (Mats Andersson, Ally Andersson). 1 sj. Stråssa, Ramsberg, 13.6 (Mattias Rudenvall).

No: 1 sj. Älvhyttan, Viker, 5-8.6 (Roland Thuvander). 1 sj. Roparhällen, Gyttorp, Nora, 25.5-13.6 (Anders Carlberg, Joakim Johansson). 1 sj. Gyttorps reningsdam, Nora, 29.5-20.6 (Anders Carlberg). 1 sj. Södra Ås, Nora, 25.5 (Anders Carlberg, Joakim Johansson). 1 sj. Bergsäng, Nora, 22.5 (Anders Carlberg). 1 sj. Knutsberg, Nora, 7.6 (Anders Carlberg). 1 sj. Djupedal, Järleån, Nora, 24.5-3.6 (Anders Carlberg m.fl.).

Lj: 1 sj. Södra Storhöjden 27.5 (Christer Klingberg).

Hä: 1 sj. Hällefors 31.5 (Karin Bergh). 1 sj. Sikfors, Hällefors, 15.6 och 10.7 (Karin Bergh). 1 sj. Vangsviken, Grythyttan, 17.5 (Jonny Kvist).

Antalet fågeldagar (233) under året fördelade sig månadsvis enligt följande: mars (2), april (113), maj (37), juni (16), juli (1), augusti (3), september (41), oktober (20).

Thomas Pettersson

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

Observerad 12.4-10.10. De tidigaste (t.o.m. 20.4) fynden:

Vä: 1 r. Stenarna, Askövikens, V.-Barkarö, 17.4 (Niclas Lignell). 1 sj. Dyudden, Irsta, 19.4 (Bengt Stridh).

Ar: 1 sj. Åsby industriområde, Arboga, 12.4 (Seppo Leppälampi).

Sa: 1 r. Storängen, Fläckebo, 15.4 (Jan Fahlström, Hans Fahlström). 1 r. Spångtegsbäcken, Fläckebo, 15.4 (Jan Fahlström, Hans Fahlström).

Su: 1 sj. Lijövikens, Sura, 19.4 (Katarina Boström).

Thomas Pettersson

Kungsfågel *Regulus regulus*

Ansamlingar (minst 10 ex.) rapporterade vid 14 tillfällen, månadsvis fördelade: januari (1), februari (2), mars-april (0), maj (1), juni-augusti (0), september (6), oktober (2), november (1), december (1). Anmärkningsvärt fynd:

Vä: 34 str. (S) Kvicksund, Rytterne, 29.9 (Pontus Lindberg m.fl.).

Thomas Pettersson

Grå flugsnappare *Muscicapa striata*

De tre första fynden av grå flugsnapparna rapporterades 4.5:

Kö: 2 ex. Norsa, Munktorp (Peter Ekelund).

Sa: 1 ex. Paradiset, Västerfärnebo (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Li: 1 ex. Frövifors, Näsby (Mats Andersson).

Efter dessa fyra fåglar rapporterades arten med hela 60 fynd av 77 individer fram till 15.5. Förstafynden är inga rekord, även om de är fenologiskt tidiga. Däremot har det nog aldrig rapporterats grå flugsnappare i sådan mängd, den första halvan av maj, som år 2012.

Den sista rapporterade grå flugsnapparen blev:

Li: 1 ex. Dalkarlshyttan, Lindes, 27.9 (Roland Thuvander).

Anders Carlberg

Mindre flugsnappare *Ficedula parva* - NT/FI

(12 ex., 9 ex., 8 ex., 4 ex.)

Vår- och sommarfynd:

Vä: 2 sj. (varav minst en var 2K) Brotbergga, Skerike, 7.6 (Torbjörn Hegedüs m.fl.)

Li: 1 sj. Liaskogen, Näsby, 29.5 (Sven-Olof Eriksson, Mats Andersson).

No: 1 2K sj. Dalhem, Pershyttan, Nora, 19.5 (Erik Marcusson).

Endast tre fynd av fyra fåglar är den lägsta summan sedan 1980. Alla fåglar var sjungande hanar, som rapporterades endast en dag. En minskning från en tidigare låg nivå bådär inte gott för en art som inte tycker om det rationella skogsbruket, utan föredrar högvuxen gammal blandskog, ädellövskog och sumpskog. Höstfynd saknas i år.

Anders Carlberg

Svartvit flugsnappare *Ficedula hypoleuca*

Årets första svartvita flugsnappare blev den hanne som rapporterades från Rastholmen, Askövikens, V.-Barkarö 22.4 (Niclas Lignell). Tre dagar senare (25.4) sjöng 2 ex. vid Vargåsen i Grythyttan (Lars Jansson). Under perioden 22-30.4 gjordes 43 fynd av 49 fåglar.

Höstfynd (fr.o.m. 15.8):

Li: 1 honf. Grindtorp, Lindes, 16.8 (Hans Norelius).

Fa: 1 honf. Björksta, Fagersta, Västanfors, 20.8 (Jan Hellström).

Detta år saknas alltså septemberfynd.

Anders Carlberg

Skägges *Panurus biarmicus*

(1 h, 7 h, 6 h, 2 h)

Inga konstaterade häckningar eller rapporterade ungfåglar under 2012.

Funnen på fyra (4) lokaler (Askövikens räknas som en lokal.) under häckningstid (1.4-31.8), enligt nedan:

Vä: 1 ex. Hässlö, Västerås, 7.5 (Pontus Lindberg). Max 8 ex. Askövikens, Rudö, Rytterne, 17.8 (Robert Ekberg). Skäggesar har rapporterats totalt 13 gånger från olika platser vid Askövikens under perioden.

Ku: 1 ex. Barkarövikens, K. Barkarö, 4.4 (Börje Wennerström).

Ar: 3 ex. Findlaviken, Arboga, 16.6 (Ulf Eriksson).

Utöver ovan nämnda lokaler har arten även setts tillfälligt under höstflyttning på följande plats:

Kö: 1 par Norsa, Munktorp, 9.11 (Peter Ekelund).

Förutom att det finns gott om rapporter från Askövikens och i viss mån från Hässlö är alltså skäggesar numera sällsynta fåglar i landskapet. Flera kalla vintrar i rad är säkerligen anledningen till minskningen. Dock har det rapporterats ganska stora flockar vid Askövikens, där den högsta summan är 30 ex. 18.9 (Joachim Karlsson, Bjarne Eriksson). Vi får hoppas att skäggesarna överlever kommande kalla vintrar i Askövikens och sedan kan bidra till en spridning till närliggande områden.

Anders Carlberg

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*

Antal dagar med minst 10 ex. rapporterade, månadsvis fördelade: januari (24), februari (8), mars (3), april (0), maj (1), juni (3), juli (1), augusti (1), september (10), oktober (10), november (23), december (17). Den största rapporterade flocken:

Vä: 30 ex. Nygård, Skultuna, 13.8 (Anette och Rune Berglinn).

Anders Carlberg

Svartmes *Parus ater*

Höga sträckssiffror:

Vä: 114 ex. resp. 103 ex. str. (S) Kvikksund, Rytterne, 29.9 resp. 6.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

Det var fyra år sedan sist som svartmesen registrerades med höga sträckssiffror.

Anders Carlberg

Blåmes *Parus caeruleus*

Tre rapporter om sträckande och rastande fåglar av höga antal, visar att många blåmesar gjorde större flyttningsrörelser än vanligt under hösten.

Vä: 110 ex. resp. 115 ex. str. (S) Kvikksund, Rytterne, 29.9 resp. 6.10 (Pontus Lindberg m.fl.).

Li: 100 r. Blåsåsen, Näsby, 6.10 (Andreas och Lennart Sandberg).

Anders Carlberg

Pungmes *Remiz pendulinus* - EN

(0, 3, 1, 1)

Vä: 1 ex. Frosby, Skerike, 14.4 (Arvid Landgren).

Årets enda observation gjorden vid en något otypisk lokal – åstrandskog. Tidpunkten för fyndet ligger dock helt inom artens normala uppträdande i Västmanland.

Markus Rehnberg

Sommargylling *Oriolus oriolus* - EN

(4 ex., 2 ex., 1 ex., 2 ex.)

Två observationer under året:

Vä: 1 sj. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 25.5 (Lars Ström).

Li: 1 sj. Kyrkberget, Lindsberg, Linde, 19.5 (Jesper Hansson m.fl.).

Roland Thuvander

Isabellatörnskata *Lanius isabellinus*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Kö: 1 IK Norsa, Munktorp, 11.10 (Peter Ekelund, Kjell Ekelund, Lillebror Hammarström).**

Isabellatörnskatan blev den andra nya arten för Västmanland, att upptäckas vid Norsa under 2012! Liksom bronsbisen, blev även isabellatörnskatans besök kort. Vid ett obevakat ögonblick lyckades fågeln försvinna och stod därefter inte att återfinna.

Isabellatörnskatan är i Sverige en stor raritet. Till och med 2008 har 14 fynd godkänts av SOF:s raritetskommitté. Rastillhörigheten för den västmanländska fågeln har inte gått att fastställa.

Markus Rehnberg

Törnskata *Lanius collurio* - F1

(-, 20 H, 33 H, 29 H).

Törnskatan har under året observerats mellan 7.5 och 16.9. Årets första fynd:

Vä: 1 f Björnön, Västerås, 7.5 (Johan Karlsson).

Årets sista fynd

Vä: 2 ex. Rudö, Rytterne, 16.9 (Robert Ekberg). Under året har 29 häckningar konstaterats, med följande kommunvisa fördelning: Västerås (3), Hallstahammar (2), Köping (2), Sala (6), Surahammar (9), Lindsberg (1), Norberg (2), Fagersta (2), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1).

Roland Thuvander

Varfågel *Lanius excubitor*

(-, 203 FD, 591 FD, 602 FD)

Två sommarfynd:

Kö: 1 ex. Björnmosskärret, Kolsva, 22.7 (Kjell Ekelund).

Sk: 1 ex. Skommarbyn, Skinnskatteberg, 21.7 (Sören Björklind).

Sista vårfyndet:

Sa: 1 ex. Knipkällan, Västerfärnebo, 23.4 (Jessica Dahlgren).

Första höstfyndet:

Hä: 1 ex. Hedtjärnen (Hedgårdarna), Hällefors, 27.8 (Nils Hultman).

Sammanlagt har 127 vinterrevir rapporterats med följande kommunvisa fördelning på föråret (1.1-29.2; 86) och efteråret (1.12-31.12; 41): Västerås (14/12), Hallstahammar (9/2), Köping (9/3), Sala (21/7), Surahammar (15/4), Lindsberg (8/5), Nora (2/2), Norberg (1/0), Fagersta (7/3), Hällefors (0/3).

Roland Thuvander

Nötskrika *Garrulus glandarius*

Större (minst 25 ex.) ansamlingar:

Li: 32 ex. Ullersättersviken, Näsby 8.10 (Sven-Olof Eriksson).

Roland Thuvander

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes* - NT

(-, 7 h, 11 h, 14 h)

En konstaterad häckning har rapporterats från Arboga kommun. Under häckningstid (1.2-30.6) föreligger i övrigt rapporter från tretton lokaler, om sammanlagt minst 14 par. Den kommunvisa fördelningen är som följer: Västerås (4), Arboga (2), Sala (3), Surahammar (3), Lindsberg (2).

Fågeldagarna (- FD, 67 FD, 195 FD, 215 FD) fördelade sig på årets månader enligt följande: januari (30), februari (26), mars (11), april (4), maj (1), juni (3), juli (6), augusti (16), september (38), oktober (29), november (25), december (26). Av årets 215 fågeldagar är 83 från matningen vid Skillberg i Fläckebo. Här fanns som mest 4 ex. under föråret och samma antal under efteråret.

Av årets 215 fågeldagar är sex rapporterade som smalnäbbade, fyra som tjocknäbbade och resterande som rasobestämda.

Följande nötkräkor har bedömts uppvisa karaktärer som hör till den smalnäbbade rasen *N. c. macrorhynchos*. (0 ex., 3 ex., 4 ex., 3 ex.)

No: 1 ex. Trångbobadet, Nora, 26.9 (Håkan Lavebratt).

Hä: 2 ex. Hällefors 9-11.9 (Nils Hultman).

Roland Thuvander

Kaja *Corvus monedula*

Fem (5) större ansamlingar (minst 1 000 ex.) har rapporterats:

Vä: 1200 ex. Kvikksund, Rytterne, 27.7 (Pontus Lindberg), 1500 ex. Kvikksund, Rytterne, 1.11 (Pontus Lindberg), 3000 ex. Hemdal, Västerås, 20.12 (Åsa och Robert Ekberg).

Kö: 1200 ex. Soptippen, Köping, 30.6 (Peter Ekelund).

Fa: 1500 str. (SV) Backgården, Västanfors, 7.10 (Jan Hellström).

Roland Thuvander

Råka *Corvus frugilegus*

(-, 125 FD, 232 FD, 117 FD)

Under hela året rapporterades sammanlagt 117 fågeldagar med följande månadsvisa fördelning: januari (4), februari (4), mars (37), april (16), maj (2), juni (0), juli (2), augusti (0), september (2), oktober (46), november (4), december (0). Senvår- och sommarfynd (1.5-31.8):

No: 1 2K Södra Ås, Nora, 30.4-11.5 (Anders Carlberg).

Roland Thuvander

Kräka *Corvus corone*

Av gråkråkan har inga anmärkningsvärda observationer gjorts under året. Dock har det sedan år 2006, i Västerås centrala delar, funnits en kråka som uppvisar blandade karaktärer mellan svart- och gråkråka. Om fågeln är en hybrid eller en ovanligt mörk gråkråka har inte gått att fastställa. Under 2012 har följande observationer av kråkan förmedlats:

Vä: 1 ex. Jakobsberg, Västerås, 4.1 (Markus Rehnberg). 1 ex. Djäkneberget, Västerås, 31.3 (Zsombor Károlyi), 1 ex. Djäkneberget 9.7 (Zsombor Károlyi, Anders Nylen). 1 ex. Västertalm, Västerås, 20.8 (Janne Virking). 1 ex. Djäkneberget 3.12 (Bo Eriksson).

Markus Rehnberg

Korp *Corvus corax*

Fyra (4) större (minst 50 ex.) ansamlingar har noterats under året:

Vä: 50 ex. Gryta soptipp, Västerås, 8.1 (Markus Rehnberg). 50 ex. Tornudden, Askövik, V.-Barkarö 21.2 (Pentti J. Tatti, Janne Virking). 50 ex. Gryta soptipp 13.7 (Zsombor Károlyi).

Fa: 50 ex. Sänkmossen, Västanfors, 11.8 (Leif Lejdelin).

Roland Thuvander

Stare *Sturnus vulgaris*

Trehundranittiofyra (394) fågeldagar (FD) rapporterades från vintermånaderna (januari 242, februari 135, december 17) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (157, 87, 3), Hallstahammar (42, 0, 0), Köping (40, 30, 0), Sala (0, 17, 12), Surahammar (0, 0, 2), Nora (3,0,0) och Hällefors (0, 1, 0).

Större (minst 400 ex.) ansamlingar:

Vä: 500 r. Lillåudden, Västerås, 7.8 och 11.8 (Anders Dahl-löv). 500 r. Frövisjön, Skultuna, 8.8 (Roger Kaufmann). 400 ex. Viggby, Romfartuna, 30.8 (Joachim Karlsson). 450 r. Lövsta, Dingtuna 27.9 (Arvid Landgren).

Sa: 400 r. Gussjön, Fläckebo, 18.5 (Yngve Hareland). 500 r. Södra Mälby, Västerfärnebo, 9.10 (Arvid Landgren). 400 ex. Svedboäng, Västerfärnebo, 25.10 (Berndt Söderlund).

No: 500 r. Lillsjön, Norasjön, Nora, 20.4 (Anders Carlberg).

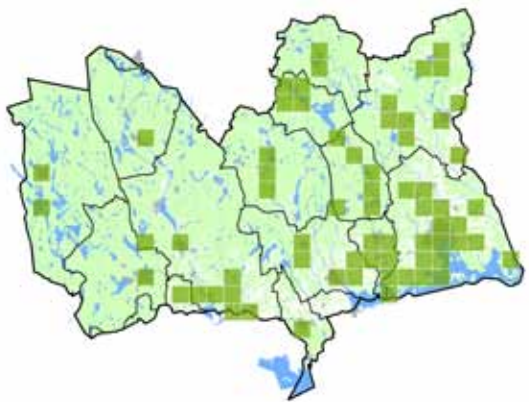
Roland Thuvander

Gråsparv *Passer domesticus*

Gråsparven ingår inte bland de arter som rapportkommittén efterfrågar speciellt. Detta är dock något som kan omprövas inom en snar framtid. Inför den senaste revideringen av vår nationella rödlista var gråsparven ytterst nära att ramlas in som "nära hotad" (NT).

Gråsparven är hos oss framför allt knuten till urbana miljöer, men finns även kvar vid en hel del lantgårdar runt om i landskapet. Under 2012 rapporterades arten från sextiosju (67) s.k. atlasrutor (5x5 km) i Västmanland. Rutorna är framför allt koncentrerade till landskapets södra och östra delar.

Markus Rehnberg

Figur 5. Förekomsten av gråsparv i Västmanland år 2012. I kartan har samtliga till artportalen inrapporterade fynd fördelats på s.k. atlasrutor (5x5 km rutor) (n=67).

Bofink *Fringilla coelebs*

Sammanlagt 1573 bofinkar rapporterades från vintermånaderna (januari 130, februari 11, december 1432) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (9, 1, 1334), Hallstahammar (3, 0, 28), Köping (83, 2, 7), Kungsör (0, 0, 1), Arboga (1, 0, 0), Sala (0, 0, 5), Surahammar (3, 3, 26), Lindesberg (9, 1, 10), Nora (21, 0, 16), Norberg (0, 2, 1), Fagersta (1, 0, 2), Skinnskatteberg (0, 0, 1) och Hällefors (0, 2, 1).

Större (minst 1000 ex.) ansamlingar eller sträckssummor:

Vä: 550 str. (SV) Stenarna, Askövik, V.-Barkarö, 29.9 (Niclas Lignell, Hannes Lignell). Max 500 ex. Tillberga

kyrka, Tillberga, 4-20.12 (Eva Johansson m.fl.). Max 500 ex. Snar-Sörby, Hubbo, 27-28.12 (Bernt Larsson m.fl.).

Sa: 500 ex. Vivastbo, Möklinta, 30.3 (Percy Fredriksson, Stig Holmstedt). 500 ex. Lyxmyrholm, Möklinta, 30-31.3 (Maud Andersson, Owe Andersson).

Su: 1000 str. (N) Gnien, Ramnäs, 14.4 (Seppo Ormiskangas). 600 str. (S) Gnien, Ramnäs, 7.10 (Ralf Lundmark).

Li: 800 ex. Gammelbo flygfält, Ramsberg, 16.4 (Sven-Olof Eriksson).

No: 500 ex. Alntorp, Nora, 6.4 (Anders Carlberg).

Dessutom har följande större (minst 1 000 ex.) blandflockar med bo- och bergfink förmedlats:

Vä: 10490 str. (S) Kvicksund, Rytterne, 29.9 (Pontus Lindberg). 1000 ex. Tibble, Skultuna, 10.11 (Pentti J. Tatti).

Li: 1500 r. Blåsåsen, Näsby, 6.10 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).

Gunilla Hammarström

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Sammanlagt 1650 fåglar rapporterades från vintermånaderna (januari 72, februari 12, december 1566) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning: Västerås (3, 2, 4278), Hallstahammar (0, 1, 45), Köping (7, 1, 79), Arboga (1, 0, 0), Sala (0, 1, 4), Surahammar (2, 3, 843), Lindesberg (41, 0, 21), Nora (18, 3, 36), Norberg (0, 0, 2), Fagersta (0, 0, 55), Ludvika (0, 0, 1) och Hällefors (0, 1, 2).

Större (minst 1 000 ex.) ansamlingar eller sträcksummor:

Vä: Max 1000 r. Svanå, Haraker, 1-28.12 (Åsa och Robert Ekberg, m.fl.). 1200 ex. Frövisjön, Skultuna, 5.11 (Håkan Johansson). 1500 ex. Tibble, Skultuna, 8.11 (Pontus Lindberg). Max 1000 ex. Färdskår, Haraker, 22-23.12 (Pentti J. Tatti, Richard Lager). Max 1200 ex. Lyckmans, Haraker, 25-29.12 (Håkan Johansson m.fl.).

Ha: 1000 r. Rallsta, Berg, 9-10.10 (Tom Sävström, Ulf Carlsson).

Kö: 1500 ex. Cementatippen, Malmön, Köping, 5.10 (Staffan Ekelund).

Ku: 1800 r. Nybygget, Björskog, 27.9 (Lars Karlsson).

Ha: 2000 ex. Prästgården, Kolbäck, 28.9 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström). 1000 ex. Utnäslöt, Säby, 29.9 (Kaj Engberg).

Ar: 1000 ex. L. Sätra, Arboga, 3.10 (Lars Karlsson).

Gunilla Hammarström

Grönfink *Carduelis chloris*

Inga anmärkningsvärda rapporter föreligger.

Gunilla Hammarström

Steglits *Carduelis carduelis*

Tre (3) konstaterade häckningar har rapporterats:

Vä: 2 pulli Vega, Västerås, 11.7 (Bjarne Eriksson).

Sa: 1 pulli Östervad, Möklinta, 4.8 (Maud Andersson).

Su: 5 pulli Suraslussen, Sura, 24.8 (Lennart Eriksson [Ramnäs]).

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 100 ex. Askö, V-Barkarö, 16.10 (Janne Oldebring).

Max 150 ex. Rälken, Haraker, 31.10 (Joachim Karlsson, Max Green Ekelin). Max 550 ex. Svanå, Haraker, 4-28.12 (Pontus Lindberg m.fl.). 150 ex. Grans, Haraker, 20.12 (Joachim Karlsson). Max 500 ex. Lyckmans, Haraker, 25-28.12 (Håkan Johansson, Johan Karlsson).

Ha: 200 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 13.10 (Kaj Engberg).

100 ex. Lagårdssjön 24.10 (Ulf Carlsson, Thomas Hedström). Max 100 ex. Arby, Hallstahammar, 1-26.12 (Stefan Johansson, Ulf Carlsson).

Kö: 250 r. Sandsta, Munktorp, 27-28.10 (Staffan Ekelund m.fl.). 280 ex. Gräsö, Köping, 19.10 (Jörgen Lindberg). 100 ex. Ullvi, Köping, 24.12 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund).

Ku: 100 ex. Stenvad, Björskog, 15.1 (Kjell Ekelund). 460 ex. Nybygget, Björskog, 20.1 (Lars Karlsson).

Ar: 100 ex. Viby, Arboga, 11.1 (Lars Karlsson).

Totalt 3791 steglitsor rapporterades från vintermånaderna (januari 1394, februari 325, december 2072) med följande kommunvisa resp. månadsvisa fördelning:

Västerås (122, 96, 1584), Hallstahammar (24, 0, 102), Köping (99, 51, 139), Kungsör (560, 0, 46), Arboga (140, 0, 0), Sala (248, 118, 45), Surahammar (53, 26, 67), Lindesberg (104, 18, 24), Örebro (1, 0, 0), Nora (24, 14, 19), Fagersta (14, 1, 25), Skinnskatteberg (4, 0, 17), Ludvika (1, 1, 2) och Hällefors: (0, 0, 2).

Gunilla Hammarström

Grönsiska *Carduelis spinus*

Rapporter om större (minst 100 ex.) ansamlingar föreligger från: januari (5), mars (1), september (5), oktober (4).

Största ansamling:

Vä: 1610 str. (S) Kvicksund, Rytterne, 29.9 (Pontus Lindberg m.fl.).

Gunilla Hammarström

Hämpling *Carduelis cannabina* - **VU**

Ett (1) vinterfynd (1.1-31.3) är rapporterat nämligen 2 ex. vid Erikslund i Köping, 15.1 (Fredrik Backlund). Större (minst 20 ex) ansamlingar och sträcksummer:

Vä: 20 sj. Gryta soptipp, Västerås, 1.4 (Zsombor Károlyi). 40 ex. Gryta soptipp 28.4 (Zsombor Károlyi, Erik Berg). 20 ex. Gryta soptipp 5.5 (Zsombor Károlyi, Erik Berg). 50 ex. Gryta soptipp 25.7 (Zsombor Károlyi).

Ha: 20 ex. Utнас, Säby 19.4 (Daniel Hedenbo, Per Hedenbo).

Kö: 20 ex. Frosta, Köping, 21.4 (Jörgen Lindberg). 25 ex. Köpings hamn 1.9 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 70 ex. Köpings hamn 10.9 (Staffan Ekelund).

Sa: 20 ex. Kilboslättan, Västerfärnebo, 16.9 (Yngve Hareland).

Li: 30 ex. Nederby, Fellingsbro, 19.9 (Bo Runesson).

Gunilla Hammarström

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris* - **EN**

(375 FD, 826 FD, 753 FD, 2228 FD)

Fågeldagarna hade följande månadsvisa fördelning: januari (4), februari (21), mars (23), april (1702), maj-augusti (0), september (31), oktober (116), november (98), december (233).

De största ansamlingarna:

Vä: 100 ex. Frövisjön, Skultuna, 23.4 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti). 130 ex. Snar-Sörby, Tillberga, 28.12 (Bernt Larsson).

Ha: 200 ex. Lagårdssjön, Kolbäck, 17.4 (Ulf Carlson, m.fl.). 200 ex. Utнас, Säby, 19.4 (Daniel Hedenbo, Per Hedenbo).

Sa: Max 140 ex. Gussjöbäck, Fläckebo, 13-14.4 (Kalle Källebrink m.fl.).

Gunilla Hammarström

Gräsiska *Carduelis flammea*

Ett (1) fynd under häckningstid (16.5-15.7) har rapportrats:

Hä: 1 ex. Råvedsvägen, Hällefors, 16.5 (Nils Hultman).

Från föråret (1.1-31.3) föreligger femtioåtta (58) rapporter om större ansamlingar (minst 100 ex.). Högst antal:

Ha: 1000 ex. Trångfors, Hallstahammar, 14.1 (Lena Öling m.fl.).

Från efteråret (1.9-31.12) föreligger inga rapporter om större ansamlingar (minst 100 ex.).

Gunilla Hammarström

Brunsiska *Carduelis flammea cabaret*

(0 ex., 24 ex., 85 ex., 52 ex.)

Sammanlagt rapporterades 52 ex. med följande månadsvisa fördelning: januari (29), februari (14), mars (2), april-september (0), oktober (6), november (0), december (1). Den kommunvisa fördelningen var som följer: Västerås (6), Sala (3), Surahammar (24), Lindesberg (4), Nora (3), Norberg (1), Fagersta (2), Ludvika (5) och Hällefors (4).

Gunilla Hammarström

Snösiska *Carduelis hornemanni*

(14 FD, 58 FD, 71 FD, 291 FD)

Fågeldagarna fördelade kommunvis på föråret (290) resp. efteråret (1): Västerås (27, 1), Hallstahammar (22, 0), Köping (8, 0), Arboga (1, 0), Sala (6, 0), Surahammar (69, 0), Lindesberg (1, 0), Örebro (5, 0), Nora (56, 0), Fagersta (26, 0), Skinnskatteberg (3, 0), Ljusnarsberg (1, 0), Ludvika (59, 0) och Hällefors (6, 0). Den månadsvisa fördelningen var: januari (151), februari (118), mars (21), april-november (0), december (1).

Gunilla Hammarström

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*

(4 ex., 11 ex., 18 ex., 31 ex)

Vä: 1 m str. (N) Frövisjön, Skultuna, 24.4 (Markus Rehnberg).

Ha: 4mm + 4ff Strömsholms slott, Kolbäck, 19.2 (Johan Brenander, Tommy Ryding). 2 ad. mm +1 ad. f +3 2K mm r. Viby, Kolbäck, 27.2 (Ulf Carlson).

Ar: 5 ex. Krakaborgs camping, Arboga, 26.1 (Seppo Leppälampi).

Sa: 1 m Mamre, Sala, 12.5 (Kalle Källebrink). 4 ex. Hägebäcken, Västerfärnebo, 31.12 (Yngve Hareland, Lotta Hedqvist).

Su: 4 ex. Hedvallsbron, Sura, 11.1 (Sören Larsson). 1 ad. m Sätten, Sura, 11.2 (Einar Marklund, Lise-Lotte Norin).

Fa: 1 ex. Bockmurholmen, Västervåla, (Leif Lejdelin, Staffan Liljeqvist).

Gunilla Hammarström

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Elva (11) fynd av flockar på minst 14 fåglar, månadsvis fördelade: maj (3), juni (4), september (3), oktober (1).

Gunilla Hammarström

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

(-, 17, 77, 87)

Tre (3) säkra eller troliga häckning har rapporterats:

Li: 1m + 1f (parning) Södra Brunnsjön, Lindes, 18.5 (Hans Norelius).

Nb: 2 (varnande) Orkarmossen, Norberg, 3.4 (Per-Inge Josefsson).

Hä: 2 ad. (1m, 1 f) + 2 pulli Knuthöjdsmossen, Hällefors, 5.7 (Karin Bergh).

I övrigt har åttiosju (87) observationer rapporterats, med följande månadsvisa fördelning: januari (4), februari (9), mars (15), april (23), maj (6), juni (7), juli (3), augusti (2), september (3), oktober (10), november (11), december (1).

Gunilla Hammarström

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* - VU

(- ex., 83 ex., 91 ex., 86 ex.)

Inga säkra eller troliga häckningar har rapporterats under året. Rosenfinken är observerad mellan 17.5 och 4.7. Under den perioden har 86 sjungande hannar rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (7), Hallstahammar (3), Köping (3), Arboga (1), Sala (8), Surahammar (2), Lindesberg (20), Örebro (2), Nora (11), Norberg (3), Fagersta (10), Skinnskatteberg (7), Ljusnarsberg (3), Ludvika (1) och Hällefors (5).

Gunilla Hammarström

Tallbit *Pinicola enucleator* - NT

(- FD, 523 FD, 61 FD, 702 FD)

Under våren gjordes endast ett fynd av arten i landskapet:

Sa: 1sj. Skennaren, Fläckebo, 25.4 (Jan Fahlström, Hans

Fahlström). Men under hösten/vintern uppträdde arten betydligt talrikare.

Den första fågel sågs 24.10. Fynd oktober-december, kommun- och månadsvis: Västerås (2, 11, 1), Hallstahammar (0, 3, 1), Köping (0, 3, 1), Arboga (1, 6, 0), Sala (1, 2, 0), Surahammar (4, 24, 3), Lindesberg (0, 4, 2), Nora (0, 2, 1), Norberg (0, 1, 0), Fagersta (0, 11, 3) och Hällefors (0, 2, 0).

Större flockar noterades enligt nedan:

Ar: 36 ex. Eckbacken, Arboga, 10.11 (Patrik Rhönnsnad).

Su: 21 str. (S). Stormossen, Ramnäs, 6.11 (Ralf Lundmark). 60 ex. Stormossen 8.11 (Ralf Lundmark). 21 ex. Bårhuset, Sura, 19.11 (Tom Sävström). Max 40 ex. Lisjö bruk, Sura, 22.12 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

Gunilla Hammarström

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*

Sex (6) fynd med minst 25 fåglar har rapporterats:

Sa: 30 ex. Lund, Möklinta, 3.12 (Maud Andersson, Owe Andersson). 35 ex. Lund 8.12 (Maud Andersson, Owe Andersson).

Su: 30 ex. Lisjö bruk, Sura, 19.12 (Sören Larsson). 25 ex. Ramnäs 24.12 (Robert Lager).

No: 25 ex. Dalhem, Pershyttan, Nora, 16.12 (Erik Marcusson).

Fa: 30 ex. Backgården, Västanfors, 7.1 (Jan Hellström, Jonas Hietala).

Gunilla Hammarström

Stenkäcka *Coccothraustes coccothraustes*

Två (2) häckningar har rapporterats:

Vä: 1 pulli Slottsbron, Västerås, 13.6 (Markus Rehnberg).

Li: 1 par besöker bebott bo, Liaskogen, Näsby, 1.6 (Sven-Olof Eriksson, Ulla Wallin).

Sammanlagt 247 fåglar rapporterades under vintermånaderna (januari, februari, december) med följande kommunvisa respektive månadsvisa fördelning: Västerås (37, 17, 22), Hallstahammar (8, 0, 5), Köping (11, 0, 13), Arboga (0, 0, 1), Surahammar (30, 0, 7), Lindesberg (1, 1, 7), Nora (2, 4, 6), Fagersta (58, 0, 13), Skinnskatteberg (2, 2, 1).

Större (minst 10 ex.) ansamlingar:

Vä: 10 ex. Ekkliden, Skerike, Västerås, 10.4 (Daniel Green). 10 förbiff. Norra Gryta, Västerås, 10.7 (Zsombor Károlyi). 17 str. (SV) Stenarna, Asköviken, V.-Barkarö, 29.9 (Niclas Lignell, Hannes Lignell).

Ha: 11 ex. Herrskogen, Kolbäck 25.3 (Christer Andersson, Catarina Pettersson). 22 ex. Herrskogen 8.4 (Christer Andersson, Catarina Pettersson).

Kö: 10 ex. Erikslund, Köping, 15.1 (Fredrik Backlund). 25 ex. Ullvi backar, Köping, 18.9 (Daniel Brehmer). 10 ex. Nibble backe, Köping, 8.12 (Mikael Rhönnsnad).

Fa: 10 ex. Fagersta centrum, Västanfors, 7.1 (Penti Korhonen). 17 ex. Fagersta 8.1 (Sören emet). 12 ex. Fagersta 18.1 (Roland Narfström). 13 ex. Fagersta 21.1 (Leif Lejdelin).

Gunilla Hammarström

Lappspärv *Calcarius lapponicus*

(100 FD, 29 FD, 35 FD, 25 FD)

Fågeldagar fördelade kommunvis på föråret (13) resp. efteråret (12). Västerås (0, 4), Hallstahamar (0, 4), Köping (3,0), Sala (3, 2), Nora (0, 1), Norberg (5, 0), Fagersta (2, 0) och Hällefors (0, 1).

Den månadsvisa fördelningen var april (10), maj (3), september (8), oktober (2), december (2). Notabelt är decemberfyndet:

Sa: 2 r. Hällby, Västerfärnebo, 1.12 (Kalle Källebrink).

Lillebror Hammarström

Snöspärv *Plectrophenax nivalis*

(77 FD50, 7 FD50, 9 FD50, 11 FD50)

Antalet 50-fågeldagar var elva (11) till antalet och samtliga gjorda under föråret. Dessa fördelade sig på Västerås (10) och Surahammar (1). Störst antal (150 ex.) noterades vid Hedensberg i Tillberga, 26-27.2 (Bernt Larsson, Jan Fahlström). Den på våren senaste snöspärven (1 m) noterades 13.4 och höstens första (1 m) 13.10.

Markus Rehnberg

Gulspärv *Emberiza citrinella*

Större (minst 100 ex.) ansamlingar:

Vä: 200 ex. Rälken, Haraker, 27-31.1 (Tom Sävström, Pontus Lindberg). 150 ex. Rälken 19.2 (Joachim Karlsson). 100 r. Gryta sotlipp, Västerås, 8.9 (Zsombor Károlyi). 200 ex. Olsa, Dingtuna, 26.12 (Lennart Gladh).

Ha: 100 ex. Bolunda, Kolbäck, 6.1 (Kaj Engberg). 300 ex. Bolunda 11.12 (Ulf Carlson).

Kö: 200 ex. Ståholm, Munktorp, 15-17.1 (Johan Södercrantz m.fl.).

Sa: 150 ex. Norrgårso, Västerfärnebo, 7.1 (Stefan Karlsson). 100 r. Skillberg, Fläckebo, 28.1 (Jan Fahlström). 150 ex. Hällby, Västerfärnebo, 7.12 (Berndt Söderlund). 200 ex. Svedboäng, Västerfärnebo, 7.12 (Berndt Söderlund).

Su: 130 ex. Kungshammaren, Ramnäs, 1.1 (Ralf Lundmark). 100 ex. Lisjö ängar, Sura, 1.12 (Lennart Eriksson [Ramnäs]). 100 ex. Olberga, Sura, 3.12 (Tom Sävström).

Li: 100 r. Oppboga, Fellingsbro, 5.2 (Inga-Britt Ericsson).

Lillebror Hammarström

Ortolanspärv *Emberiza hortulana* - **VU/FI**

(83 sj., 48 sj., 35 sj., 31 sj.)

Trettioen (31) sjungande hannar har rapporterats under häckningstid med följande kommunvisa fördelning: Västerås (6), Köping (6), Kungsör (16), Arboga (1), Surahammar (1) och Norberg (1). Övriga fynd:

Vä: 1 f r. Västeräng, Ridön, V.-Barkarö, 21.5 (Per Nilsson). 1 m r. Holmaviken, V.-Barkarö, 26.5 (Richard Lager).

Kö: 1 par Ångeholm, Himmeta, 17.5 (Mikael Rhönnsstad). 1 ex. Valla, Himmeta, 17.5 (Peter Ekelund, Göran Nilsson). 2 ex. Valla 20.5 (Peter Ekelund, Staffan Ekelund). 1 f Ångeholm 26.5 (Jan Hägg).

Ku: 1 par Södra Hästhagen, Björskog, 13.5 (Patrik Rhönnsstad). 2 ff Uknö, Björskog, 17.5 (Patrik Rhönnsstad). 1 ex. Södra Hästhagen 9.6 (Patrik Rhönnsstad). 1 ex. Uknö 7.7 (Patrik Rhönnsstad).

Li: 1 m r. Frövifors, Näsby, 5.7 (Mats Andersson).

Fa: 1 m r. Backgården, Fagersta, 13.5 (Leif Lejdelin). 1 par r. Västanfors båthamn, Fagersta, 16.5 (Jan Hellström).

Hä: 1 m Råvedsvägen, Hällefors, 15.5 (Karin Bergh).

Inga konstaterade häckningar. Glädjande är att antalet sjungande hanar har ökat sedan bottennoteringen i fjol. Till en del kan det nog tillskrivas att arten har eftersökts under året.

Lillebror Hammarström

Sävspärv *Emberiza schoeniclus*

Följande vinterfynd (1.1-29.2 samt 1-31.12) har rapporterats:

Vä: 1 ex. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 1.1 (Arnold Carlzén). 4 ex. Östra hamnen, Västerås, 30.1-6.2 (Penntti J. Tatti). 1 ex. Österängen, Tidö-Lindö, Rytterne, 3.2 (Lars Ström). 1 ex. Lillåudden, Västerås, 2-28.12 (Johan Brenander, Janne Virking). 3 ex. Tillberga kyrka 16.12 (Kalle Källebrink, Eva Johansson).

Kö: 1 m + 1 f Erikslund, Köping, 15.1 (Fredrik Backlund). 1 ex. Erikslund 21.1 (Fredrik Backlund).

Markus Rehnberg

Kategori D

Arter/taxa som skulle ha placerats i kategori A eller B, om det inte förelegat ett visst tvivel om de med säkerhet har uppträtt spontant, t.ex. snögås och gulkindad kricka.

Snögås *Anser caerulescens*

(5 ex., 0 ex., 0 ex., 5 ex.)

Vä: 1 r. Lövsta-pumpen, Asköviken, Dingtuna, 12.5 (Lars Dahlberg).

Sa: 2 förbif. Hullberget, Fläckebo, 11.5 (Jan Fahlström).

Ku: 2 r. Barkarövik, K. Barkarö, 3.9 (gm Patrik Rhönnsstad).

Det är för rapportkommitténs arbete angeläget att rapportörerna anger färgfas! Vilket i år inte har skett vid något av fyndtillfällena.

Lillebror Hammarström

Kategori E

Arter/taxa vilka betraktas som förrymda eller utsläppta från fångenskap (t.ex. undulat). Till denna kategori förs även införda fåglar som har häckat eller häckar i frihet, men som inte uppnått ett självreproducerande bestånd (t.ex. mandarinand). Arter som tillhör kategori D eller E anses inte vara fullvärdiga medlemmar av den västmanländska fågelfaunan.

Mandarinand *Aix galericulata*

FOTO: CHRISTER PETTERSSON CRILLONLINE.SE

(0 ex., 1 ex., 1 ex., 1 ex.)

Kö: 1 m r. Kolsva 27.4 (Leo Mäkinen).

Thomas Pettersson

Vitstrupig vaktel *Colinus virginianus*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 0 ex.)

Den vitstrupiga vakteln hör naturligt till den nordamerikanska fågelfaunan. Ett spontant uppdykande av denna art i Sverige torde vara helt utslutet. De fåglar som noteras hos oss ska förmodligen tas som ett resultat av utsättningar för jaktändamål. Nedan redovisade fynd utgör det första för Västmanland:

Ha: 1 f r. Stigsboda, Berg, pr. – 18.12 2005 (Markus Rehnberg m.fl.).

Markus Rehnberg

Berghöna *Alectoris chukar*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 0 ex.)

Berghönan har sin naturliga hemvist från det allra sydöstligaste hörnet av Europa och vidare österut, bort till östra Kina. Arten är inom hela sitt utbredningsområde en stannfågel och ett uppdykande i Sverige torde vara allt annat än spontant. Arten har vid ett tidigare tillfälle noterats i Västmanland, nämligen i Västerås, ult.9 1987 – pr.3 1988.

Tillägg:

Kö: 1 ex. Nyckelberget, Köping, 2.10 2010 (Hans Klinga) och samma ex. Ågårdet, Köping, 10.10 2010 (Peter Ekelund).

Markus Rehnberg

Vitkindad bulbyl *Pycnonotus leucotis*

(0 ex., 0 ex., 0 ex., 1 ex.)

Vä: 1 ex. Bäckby, Lundby, Västerås, ult. 9 samt 8-31.12 (Roger Sählin m.fl.).

Den vitkindade bulbylen förekommer som närmast kring Persiska viken. Mer eller mindre förvildade populationer har också etablerats på flera platser i Mellersta Östern och på Arabiska halvön. Ovan redovisade fynd rörde en ringmärkt individ, som med all säkerhet hade sitt ursprung i fångenskap. Bulbylen noterades en första gång i slutet av september, då den ljudligt avslöjade sin närvaro. Därefter inte sedd förrän den började dyka upp som en regelbunden gäst vid upptäckarens fågelbord. Fågeln bedömdes höra till rasen P. l. mesopotamia, vars naturliga hemvist är området kring Persiska viken. Arten är sedan tidigare inte noterad i Västmanland.

Markus Rehnberg

TACK!

Vi inom rapportkommittén vill framföra ett stort tack till alla som under året har bidragit med uppgifter om Västmanlands fågelfauna, och som har gjort det på ett sätt som gör det möjligt att sammanställa och utvärdera den västmanländsk fågelfaunan.

Vi hoppas att ni även i fortsättningen vill bidra med kunskap om Västmanlands fågelfauna och att ni gör så genom att registrerar era fynd i rapportsystemet svalan

– www.artportalen.se/birds/.

Markus Rehnberg

Rapportmottagare RRK

Fynd som inte har godkänts för publicering av antingen Raritetskommittén (**) eller av den regionala rapportkommittén (*)

Amerikansk sjöorre *Melanitta americana*

Su: 1 m r. Virsbojön, Ramnäs, 5.5**

Stäpphöök *Circus macrourus*

Fa: 1 ad. f Hjortbo, Västanfors, 6.5*

Gulärta *Motacilla flava feldegg*

Fa: 1 m r. Reningsverket, Fagersta, Västanfors, 14.5**

Kråka *Corvus corone corone*

Vå: 1 ex. Jakobsberg, Västerås, 5.1*

Kö: 1 ex. Nibble backe, Köping, 23.3*

Av våra en gång så talrika turkduvor återstår nu endast små fragmenterade spillror i Västerås, Sala, Hallstahammar och i Köping. Artens fortlevnad i landskapet tycks hänga på en allt skörare tråd.

Referenser

Green, D. 2011. Projekt Pilgrimsfalk. Fåglar i Västmanland 42 [4]: 16-19.

Gårdenfors, U. (red.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

del Hoyo, J., Elliott, A. & Christie, D. (eds.) 2005. Handbook of the Birds of the World. Vol. 10. Cuckoo-shrikes to Thrushes. Lynx Edicions. Barcelona.

del Hoyo, J., Elliott, A. & Sargatal, J. (eds.) 1994. Handbook of the Birds of the World. Vol. 2. New World Vultures to Guineafowl. Lynx Edicions. Barcelona.

Larsson, S. 1982. Tranan – Populationsstorlek och val av häckningsbiotop i Västmanland. Fåglar i Västmanland 13(2): 10-18.

Letstrand, G. & SOF 2011. Raritetskatalogen. <http://www.sofnet.org/rk/raritetskatalogen>

Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

Pettersson, Th. 2003-2012. Västmanlands fåglar. En översikt över deras utbredning, numerär och flyttning, förr och nu. En levande publikation på webben, ständigt utvecklad och aktualiserad. <http://hem.bredband.net/thomaspettersson/VF.htm>

Svensson, L., Tyrberg, T., Fromholtz, J. & Jirle, E. 2012. Förändringar i listan över Holarktis fåglar. Rapport 4 från SOF:s Taxonomikommitté. Vår Fågelvärld 2012[6]: 42-49.

Urby, L. 2012. Pilgrimsfalkar på stan. Fåglar i Västmanland 43 [4]: 18-21. ■

Nattkvist Svalgårdens Öland

8 bäddar i dubbelrum
Exkursionsprogram
Fågelguidningar
Fågelkurser
Frågor om fåglar?
Välkomna till
www.svalgarden.se
070-558 59 70